

Székesfehérvári SZC Bugát Pál Technikum

KÉPZÉSI PROGRAM

03. EGÉSZSÉGÜGY

ágazathoz tartozó

5 0913 03 13

CSECSEMŐ- ÉS GYERMEKÁPOLÓ

szakmához

(9-13. évfolyam)

Érvényesség kezdete: 2025. szeptember 01.

Szomor Andrea

igazgató

A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A képzési program tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

Tartalomjegyzék

I. ÖSSZEFOGLALÓ ADATOK.....	5
1. A szakma alapadatai.....	5
2. A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása	5
3. A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám.....	6
4. A szakképzésbe történő belépés feltételei.....	6
5. A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek.....	6
6. Kimeneti követelmények	10
Ágazati alapoktatás szakmai követelményei.....	10
Szakirányú oktatás szakmai követelményei (11.-12. évfolyam).....	17
Csecsemő- és gyermekápoló szakma szakmai követelményei:.....	22
7. Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai.....	30
8. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai.....	33
II. A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZETES TARTALMA	37
9. évfolyam.....	37
Egészségügy ágazati alapoktatás megnevezésű tanulási terület.....	38
Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy	38
Kommunikáció alapjai tantárgy	40
Az emberi test felépítése tantárgy	42
Elsősegélynyújtási alapismeretek tantárgy.....	45
Munka-balesetvédelem, betegbiztonság tantárgy	49
Alapápolás-gondozás tantárgy	53
Alaptudományok megnevezésű tanulási terület.....	56
Szakmai fizikai és biofizikai alapok tantárgy	57
Egészségügyi informatika tantárgy	59
Egészségügyi terminológia tantárgy	61
Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület.....	63
Alapvető higiénés rendszabályok tantárgy.....	63
Kommunikáció tantárgy.....	66
10. évfolyam.....	70
Munkavállalói ismeretek.....	70
Munkavállalói ismeretek tantárgy.....	71
Egészségügy ágazati alapoktatás megnevezésű tanulási terület.....	73
Alapápolás-gondozás tantárgy	73
Irányított gyógyszerelés tantárgy	78
Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy.....	80
Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat tantárg	84
Alaptudományok megnevezésű tanulási terület.....	86
Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy	86
Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület.....	89
Emberi test és működése tantárgy.....	89
11. évfolyam.....	92
Alaptudományok megnevezésű tanulási terület.....	93

Egészségügyi jog és etika alapjai tantárgy	93
Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület	95
Általános ápolástan és gondozástan tantárgy	96
Gyógyszertani alapismeretek tantárgy	101
Társadalomtudományi ismeretek megnevezésű tanulási terület	105
Szociológia alapjai tantárgy	105
Pszichológia alapjai tantárgy	107
Népegészségtan, egészségfejlesztés tantárgy	110
Pedagógiai – betegoktatási alapismeretek tantárgy	113
Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület	116
Belgyógyászat és ápolástana tantárgy	116
Sebészet és ápolástana tantárgy	121
Klinikai gyakorlat tantárgy	125
12. évfolyam	128
Munkavállalói idegen nyelv tanulási terület	129
Munkavállalói idegen nyelv tantárgy	129
Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület	134
Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia tantárgy	134
Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület	138
Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk tantárgy	139
Szülészet-nőgyógyászat klinikuma tantárgy	141
Neurológia klinikuma tantárgy	145
Pszichiátria klinikuma tantárgy	148
Geriatríia klinikuma tantárgy	152
Klinikai gyakorlat tantárgy	157
Egybefüggő szakmai gyakorlat 11. - 12. évfolyamban	160
13. évfolyam	163
Alaptudományok megnevezésű tanulási terület	163
Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy	163
Sejtbiológia tantárgy	167
Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület	170
Általános laboratóriumi alapismeretek tantárgy	170
Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia tantárgy	173
Speciális szakápolói feladatok csecsemő- és gyermekápolók számára tanulási terület	178
Klinikumi és ápolástani ismeretek a gyermekgyógyászatban tantárgy	178
Gyermeksebészet és ápolástana tantárgy	187
Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana tantárgy	190
Speciális szakápolási feladatok a gyermekellátásban tantárgy	193
Vizsgafelkészítő tantárgy	198
III. EGYÉB - SZABÁLYOZANDÓ TERÜLETEK	208
1. számú melléklet – Értékelőlap minta	209
2. számú melléklet – Munkanapló minta	210
3. számú melléklet: Csecsemő és gyermekápoló óraháló	212

I. ÖSSZEFOGLALÓ ADATOK

1. A szakma alapadatai

- 1.1. Az ágazat megnevezése: Egészségügy
  - 1.2. A szakma megnevezése: Csecsemő- és gyermekápoló
  - 1.3. A szakma azonosító száma: 5 0913 03 13
  - 1.4. A szakma szakmairányai: -
  - 1.5. A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
  - 1.6. A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
  - 1.7. Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy
  - 1.8. Kapcsolódó részsakmák megnevezése: -
  - 1.9. Szakmai oktatás (ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás együttes) foglalkozásainak száma (egybefüggő szakmai gyakorlat nélkül):
    - 1.9.1. Tanulói jogviszonyban: 5 éves technikumi oktatásban legalább 2100 óra megtartott foglalkozás (közismereti tartalom nélkül), 2 éves kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben legalább 2100 óra megtartott foglalkozás.
    - 1.9.2. Felnőttképzési jogviszonyban: az 1.9.1 pont alapján az adott iskola szakmai programjában felnőttképzési jogviszonyban folyó oktatásra meghatározott foglalkozásszám, amelynek 1/4-e kötelezően ágazati alapoktatásra fordítandó.
  - 1.10. Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 440 óra, Kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben: 160 óra
- A szakmai oktatás teljes időtartama tanulói és felnőttképzési jogviszonyban egyaránt az 1.9 és 1.10 pontok alatti oktatási idők összege.

2. A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

A csecsemő- és gyermekápoló munkáját hivatásként, az etikai normák betartásával gyakorolja, átfogó anatómiai-, élettani-, és klinikumi ismeretekkel rendelkezik. Előkészít és segédkezik diagnosztikus és terápiás eljárásoknál. Önállóan, vagy team munkában minőségi, holisztikus szemléletű ellátást biztosít. Családcentrikus, átfogó és biztonságos gyermekápolást nyújt a gyermekgyógyászat különböző területein. Az ápolási folyamatok alkalmazásával a beteg gyermek szükségleteinek megfelelő alap-, és szakápolási feladatokat végez, megfigyeli a beteg állapotát, állapotváltozásait. Sürgős és fenyegető esetet észlel, beavatkozik, asszisztál, fájdalmat felismer, mér, jelez és beavatkozik az orvos utasításának megfelelően. Részt vesz az egészségügyi ellátás során a megelőző, gyógyító-, gondozó, és

rehabilitációs folyamatokban. Felismeri és jelzi a gyermekbántalmazást, a gyermekelhanyagolást. Pszichés támogatással segíti a beteget és hozzátartozóit. Sajátos nevelési igényű gyermeket ápol és ellátását segíti. Tevékenységét a biztonságos és minőségi betegellátás szempontjainak figyelembevételével, a jogi és etikai normák betartásával végzi. Papír alapú és elektronikus egészségügyi dokumentációt vezet a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Megfelelően kommunikál a beteggel, a hozzátartozókkal, valamint az ellátó team tagjaival. Egészségnevelést, betegegyüttműködési tevékenységet végez, részt vesz a leendő munkatársai gyakorlati oktatásában. Tudását folyamatosan bővíti szakmai képzéseken, továbbképzéseken. Tevékenységei során betartja és betartatja a munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi szabályokat, előírásokat.

3. A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám

Szakma megnevezése	FEORszám	FEOR megnevezése
Csecsemő- és gyermekápoló	3311	Ápoló, szakápoló

4. A szakképzésbe történő belépés feltételei

4.1. Iskolai előképzettség:

- 5 éves képzés esetén alapfokú iskolai végzettség
- 2 éves képzés esetén érettségi végzettség

4.2. Alkalmassági követelmények

4.2.1. Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges

Az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges egészségi alkalmasság vizsgálatáról és minősítéséről szóló 40/2004. (IV.26.) ESZCSM rendeletben foglaltak szerint az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozások figyelembevételével történik.

A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 4. §. (3) a pontjában meghatározott szakmai alkalmassági vizsgálat.

4.2.2. Pályaalkalmassági vizsgálat a szakirányú oktatás megkezdése előtt: nem szükséges

5. A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

Az oktatás megszervezéséhez szükséges eszközök, anyagok mennyiségét a tanulói létszám figyelembevételével kell biztosítani.

5.1. Eszközjegyzék ágazati alapoktatáshoz

- Elméleti oktatóterem, demonstrációs terem/gyakorlóterem
- Oktatástechnikai eszközök, számítógépek perifériákkal, internet
- Műszer- és eszköztároló szekrények

- Elsősegélynyújtás eszközei: sürgősségi táska/kocsi BLS és PBLS végzéséhez felszerelve, oktató félautomata defibrillátor, egyszerű légútbiztosításhoz használt supraglottikus eszközök (oropharyngealis tubus, nasopharyngealis tubus, laryngealis maszk) különböző méretekben, lélegeztető ballon, maszk, csecsemő-, kisgyermek-, felnőtt újraélesztő fantom, légúti idegentest eltávolítás fantom vagy mellény, sebimitációs készlet, sérülések (sebek) ellátásához szükséges eszközök
- Csecsemőgondozás eszközei: pólyázó, kiságy, csecsemőkád, csecsemőmérleg, testhosszmérés eszközei, csecsemőruházat, etetéshez, pelenkázáshoz, fürdetéshez szükséges eszközök, anyagok, gyermekjáték
- Betegazonosításhoz szükséges eszközök és dokumentáció
- A beteg mozgását segítő eszközök (járóbot, mankó, járókeret, rollátor, kerekesszék, kapaszkodó)
- Gyógyászati segédeszközök (kommunikációt és tájékozódást, személyi gondoskodást segítő eszközök)
- A betegmozgatás eszközei: betegemelő, fordítókorong, betegcsúszató
- Az intézményen belüli betegszállítás eszközei (betegszállító kocsi, kerekesszék)
- Felszerelt ágyazó kocsi, szennyes ledobó kocsi, paraván, oktató termenként egy gurulós kötöző/műszerelő kocsi
- Ágynemű és egyéb fehérnemű (matracvédők, párnák, takarók, plédek, ágyneműhuzatok, lepedők, műanyag/gumilepedők, hálóingek, pizsamák, törölközők, köntösök, mosdókesztyűk, borogatások)
- Gyakorlótermenként legalább 3 betegágy tartozékaival, éjjeliszekrény, ágyasztal, karosszék
- Kötszerek (vatta, papírvatta, törölők, különböző méretű mullpólyák, mull-lapok, rugalmas pólyák, rögzítő anyagok)
- A táplálkozási szükséglet kielégítéséhez szükséges alapápolási eszközök
- A nyomási fekély megelőzését szolgáló statikus eszközök (különböző matracok) és a beteg kényelmét szolgáló egyéb eszközök, a nyomási fekély felmérésének, kezelésének és megelőzésének eszközei, decubitus imitációs készlet
- A testi higiéné és a személyes gondoskodás biztosításához szükséges eszközök, anyagok, fürdető szék/ágy
- Váladékok felfogására szolgáló eszközök (egyszer használatos változatban is), váladékok gyűjtésére szolgáló eszközök, szoba WC
- Laboratóriumi minták vizsgálatra küldéséhez szükséges eszközök
- Egyéni védőeszközök (orr-szájmaszk, sapka, védőszemüveg, gumikesztyű, ujjvédő, köpeny, lábszák)
- Kézmosáshoz, kéz-, felület- és műszerfertőtlenítéshez szükséges eszközök, fertőtlenítőszeres (bőr-, nyálkahártya-, kézfertőtlenítők, felület-, műszer-, eszközfertőtlenítők), fali adagolók, ágyvégi adagolók, kézfertőtlenítés hatékonyságát ellenőrző UV-boksz
- Izolálás eszközei
- Betegvizsgálathoz, vizithez használatos eszközök

- Sztómaellátás eszközei (tracheostoma és gégekanül, colostoma, ileostoma, urostoma ápolásának, gondozásának eszközei)
- A veszélyes és kommunális hulladékok gyűjtéséhez szükséges eszközök
- A betegellátás részét képező dokumentumok, nyomtatványok – Medikai rendszerek – Egyszerű eszközös vizsgálatokhoz, vitális paraméterek méréséhez szükséges eszközök: vérnyomásmérők, fonendoszkópok, pulzoximéter, vércukorszintmérő, hőmérők, testsúly, testmagasság, testkörfogat mérésének eszközei
- Enteralis és parenteralis gyógyszerformák, gyógyszerelés és injekciózás eszközei a bejuttatási mód szerint
- Ápolási beavatkozások gyakorlására alkalmas felnőtt, csecsemő és gyermek betegápolási fantomok (injekciózás, sztómagondozás)
- Terhességi, öregségi modellek
- Anatómiai szemléltető ábrák és modellek
- Egészségfejlesztés témájú szemléltető ábrák, kiadványok, digitális ismeretterjesztő anyagok
- Digitális tananyagok

5.2. Eszközjegyzék szakirányú oktatáshoz, a 11-12. évfolyamon:

Az ágazati alapoktatás eszközei mellett az alábbiak:

- Az ápolási beavatkozások eszközei: gyógyszereléshez, vérvételhez szükséges eszközök (biztonsági rendszerrel ellátott tűk, tűharang is), gyógyszerelő koci/gyógyszerszekrény, gyógyszerek, injekciózás gyakoroltatására alkalmas fantomok, vérvételi kar
- Csapolások, biopsziák eszközei
- TENS-készülék, hideg - meleg borogatások, zselék
- Fájdalomfelmérő skálák
- Infúzió adásához szükséges eszközök (szerelékek, infúziós készítmények, infúziós állvány, fecskendő és volumetrikus infúziós pumpa, bejuttatás eszközei)
- Infúziómelegítés eszközei
- Betegmegfigyelő monitor és tartozékai, a monitorhoz EKG- és paraméter szimulációs jelgenerátor
- Oxigénterápia eszközei (oxigénpalack tartóval, reduktorral, flow meter, oxigénszonda, oxigénmaszkok, párasító készülékek)
- Inhalációs terápia, porlasztók, nebulizátorok, spirométer, légzési fizioterápia eszközei
- Mulázsok és imitációs készletek (szubkután és intramuszkuláris, intraosseális, intravénás, gége és légcső, mellkas, sebimitációs)
- Laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges mintavételi eszközök (csecsemő, gyermek és felnőtt beteg esetén)
- 12 elvezetéses EKG-készülék

- A sürgősségi állapotok ellátásának oktatási eszközei: gyakorló fantom, öntelődő lélegeztető ballon-maszk rezervoárral (felnőtt, gyermek és csecsemő), légúti leszívás eszközei, leszívó katéterek, lélegeztetőgép, idegentest-fogó. Tourniquet, intraosseális gyakorló fúró torzóval, sürgősségi táskák legalább 2 darab, sürgősségi műszerelő/gyógyszerelő kocsi, hordágy
- A sérülések rögzítésének eszközei (nyakrögzítő, lapáthordágy, fejrögzítő, medenceöv, húzó-sín, vákuum-sín)
- A betegellátás során alkalmazott dokumentációk

5.3. Csecsemő- és gyermekápoló eszközjegyzék (az 5.1; és az 5.2. pontokban felsorolt eszközök mellett):

- Az ápolói beavatkozások eszközei: beöntéshez, katéterezéshez, gyomorszonda-levezetéshez, gyomormosáshoz, klinikai enteralis tápláláshoz szükséges eszközök
- Parenteralis táplálás eszközei
- Vércsoport meghatározásához, transzfúziós terápiához szükséges eszközök
- Gyermekspecifikus eszközök a vitális paraméterek mérésében: analóg vérnyomásmérő rendszer, fonendoszkóp, gyermek mandzsetták minden méretben, termokristályos hőmérő, speciális pulzoximéter érzékelő monitorhoz
- Sebkezelés, kötözés eszközei: a krónikus sebellátás eszközei, speciális kötszerek, krónikus seb torzó
- Sztómaterápia és gondozás eszközei (gastrostoma, PEG, PEJ, tápszerek, etetőzsák) gyakorló torzóval
- Oxigénterápia eszközei (magas áramlású rendszerek, oxigénpalack tartóval, reduktorral, flowmeter, oxigénszonda, 50-es, 100-as oxigénmaszkok)
- Vénabiztosítás eszközei: perifériás vénabiztosítás eszközei (aktív, vagy passzív biztonsági rendszerrel ellátott) gyakorló torzóval, a centrális vénagondozás és kanülgondozás eszközei gyakorló torzóval
- Linton-szonda, Sengstaken-Blakemore-szonda
- A mellkasdrenázs eszközei és mellkasi szívótartály
- Artériás és EDA kanülálás, valamint gyógyszerbejuttatás eszközei
- PCA-pumpa
- Punkciók eszközei, szettjei (lumbal, has, mellkas, sternum, crista, pericardium, ízület, tályog)
- Betegmegfigyelő monitor invazív mérésre alkalmas csatlakozókkal
- Gyermekgyógyászatban használt: perifériás rövid vénás kanülok és rögzítőelemek, légútbiztosítás eszközei, légúti váladék eltávolítás eszközei, vizeletkatéterek, vérvételi rendszerek, vérgázanalízis mintavétel eszközei, újszülöttkori vizsgálatok elvégzésének eszközei, újszülött ellátásának eszközei, szoptatáshoz és koraszülött/újszülött táplálásához szükséges eszközök, szondatáplálás és rögzítés eszközei, gyermekek sürgősségi ellátásának eszközei, fájdalomfelmérő skála
- A csecsemő- és gyermekellátás részét képező dokumentumok, nyomtatványok

6. Kimeneti követelmények

Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Alapápolási feladatokat lát el. Segíti a beteget az alapvető szükségletek (alvás, pihenés, mozgás, higiénés, táplálkozás, normál légzés, testhőmérséklet, ürités, biztonság) kielégítésében. Szakszerűen alkalmazza az ápolási eszközöket és a gyógyászati segédeszközöket. Betegmegfigyelési tevékenységet végez, a beteg állapotában bekövetkezett változásokat azonnal jelzi az ápolónak, az orvosnak. Szükség esetén elsősegélyt nyújt, megkezdje az alapszintű újraélesztést. Közreműködik a gondozási és egészségfejlesztési tevékenységekben. Feladatait irányítás és felügyelet mellett végzi. Munkája során betartja a munka-, a tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi, a higiénés és ápolásszakmai szabályokat, előírásokat. Etikus magatartást tanúsít a betegellátás során, valamint munkatársi kapcsolataiban.

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Az egyén életkorának (születéstől a halálig) és élethelyzetének megfelelő gondozási feladatokat végez.	Ismeri az egészséges ember pszichés és szomatikus fejlődésének jellemzőit, az adott életkorban és élethelyzetben megjelenő gondozási feladatokat.	Empátiával viszonyul a gondozást igénylő emberekhez, segítőkész.	A gondozási feladatokat az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett, szakszerűen látja el.
2.	Részt vesz az egészség fejlesztését célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában.	Ismeri az egészségkultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezet-szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.	Munkahelyén és magánéletében is egészségtudatos magatartást tanúsít. A rendezvények előkészítése és lebonyolítása során szem előtt tartja a környezetvédelmi szempontokat.	Az egészségfejlesztésre irányuló tevékenységeket az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett végzi.
3.	Eligazodik az egészségügyi ellátórendszerben.	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer struktúráját, működését. Ismeri a team munka alapjait, az együttműködés és problémamegoldás lehetőségeit.	Igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre. Folyamatosan együttműködik a munkatársaival. A munkatársakkal konstruktív együttműködésre és a problémák hatékony megoldására törekszik.	Felelős a tudásának folyamatos fejlesztéséért.

4.	Tevékenységéhez kapcsolódóan azonosítja a beteget.	Ismeri a betegazonosítás lényegét, szabályait, módszereit, a kapcsolódó dokumentációt.	A beteg jogait szem előtt tartva alkalmazza a betegazonosítás szabályait.	Önállóan azonosítja a beteget.
5.	Az ápolási munka során előforduló ápolásetikai és betegjogi problémákat jelzi.	Tudja az egészségügyi szakdolgozó tevékenységével kapcsolatos etikai normákat, magatartási elvárásokat. Ismeri az egészségügyi törvénynek az ápolói munkával összefüggő főbb előírásait, különös tekintettel a betegek jogaira. Ismeri a betegjogok érvényesítésének lehetőségeit. Érti a beteglátogatással kapcsolatos általános elvárásokat.	Magára nézve kötelezőnek érzi az etikai és jogi normák betartását. Fontosnak tartja a hivatásához méltó megjelenést, magatartást. Munkáját a beteg jogainak érvényesítésével végzi.	Betartja a munkájával kapcsolatos etikai és jogi követelményeket.
6.	Méréseit, megfigyeléseit lázlapon, betegmegfigyelő lapon dokumentálja.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, formáit (papír alapú, elektronikus), az adatvédelemmel kapcsolatos szabályokat. Ismeri a lázlap, betegmegfigyelő lap vezetésének szabályait.	Tiszteletben tartja az adatvédelmi szabályokat. Mérései eredményeit, megfigyeléseit pontosan dokumentálja.	Illetéktelen személynek nem szolgáltat ki betegekkel kapcsolatos információt, adatot és dokumentumot. Egyszerű vizsgálo eljárások eredményeit az ápoló ellenőrzése mellett dokumentálja.
7.	Előkészíti az eszközöket, anyagokat a megfelelő sterilizálási eljáráshoz. A steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Tisztában van az aszepszis, antiszepszis lényegével. Ismeri a sterilizálás lehetséges formáit, az eszközök sterilizálásra történő előkészítésének folyamatát. Tudja a steril anyagok kezelésének, szállításának, tárolásának szabályait. Tisztában van a fertőzések létrejöttének mechanizmusaival, a nosocomialis fertőzések jelentőségével, a megelőzést szolgáló rendszabályokkal. Ismeri a fertőtlenítőszer típusait és	Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását és betartatását. Belátja az aszepszis jelentőségét, megsértésének lehetséges következményeit. Belátja a nosocomialis fertőzések megelőzésének fontosságát. Munkahelyén és magánéletében is	Felelős a kórházhygiénés rendszabályok betartásáért és a nosocomialis fertőzések kialakulásának megelőzéséért munkája során. Önállóan és felelősen alkalmazza a steril anyagok kezelésének, tárolásának szabályait.

		a fertőtlenítő eljárások módozatait. Ismeri az egyes ellátási területek higiénés rendjét.	környezettudatos magatartást tanúsít.	
8.	Biztosítja a kórterem/vizsgálóhelyiség rendjét, biztonságos, nyugodt környezetet alakít ki a beteg számára. Fertőtleníti a beteggel közvetlenül, vagy közvetve érintkező tárgyakat, eszközöket, felületeket. A tiszta és használt textíliákat a szabályoknak megfelelően kezeli és tárolja.	Ismeri a kórterem és a vizsgáló felszerelését, az alkalmazott eszközök, berendezések fertőtlenítési lehetőségeit. Ismeri az előírt koncentrációjú fertőtlenítő oldatok elkészítésének előírásait. Ismeri a szennyes és tiszta textília kezelésének szabályait.		A kórterem, vizsgálóhelyiség rendjét következetesen, önállóan biztosítja.
9.	Részt vesz a fertőző beteg elkülönítésében, a fertőző beteg alapápolását végzi.	Ismeri a fertőző betegek elkülönítésére és ápolására vonatkozó előírásokat, higiénés és munkavédelmi szabályokat. Tudja az alapápolási műveletek szabályait, kivitelezését.	Magára nézve kötelezőnek érzi azoknak a rendszabályoknak a betartását, amelyek a fertőzések átvitelének megelőzését szolgálják. Megérti az elkülönített beteget, empátiával végzi ápolását. Ügyel arra, hogy a fertőző beteg elkülönítése során érvényesüljenek a fenntarthatóság szempontjai, mind az eszközök, módszerek kiválasztásában, mind a keletkező hulladék kezelésében.	Az ápoló irányítása mellett végzi a fertőző beteg ellátását, betartja és betartatja a munka-, környezetvédelmi és higiénés szabályokat.
10.	Elvégzi a beteg általános megtekintését, felméri a beteg fizikális állapotát. Részt vesz a beteg teljes körű megfigyelésében.	Alapvető ismeretekkel rendelkezik az emberi szervezet felépítéséről, működéséről. Ismeri az emberi test részeinek és működésének magyar és orvosi latin nyelvű megnevezéseit. Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a bőr és bőrfüggelékek	Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg ellátásában. A megfigyelés során szakszerűen, pontosan,	A kóros elváltozásokat, állapotváltozásokat jelzi az orvos vagy ápoló felé.

		<p>megfigyelésének szempontjait, ezekkel kapcsolatos fontosabb szakkifejezéseket.</p> <p>Felismeri a normálistól eltérő állapotokat. Ismeri a fájdalomra utaló jeleket, tüneteket, a jellegzetes fájdalmat és az ahhoz kapcsolódó fontosabb szakkifejezéseket. Ismeri a tudat, a magatartás kóros elváltozásait és a kapcsolódó szakkifejezéseket</p>	empátiával végzi feladatát.	
11.	Vizithez, konzíliumhoz előkészít.	Ismeri a vizit és a konzílium fogalmát. Tudja a vizit előkészítésével és megvalósításával kapcsolatos ápolói feladatokat.	Tisztában van a vizit és a konzílium céljával, szerepével, emiatt felelősen viszonyul az előkészítéséhez.	A team tagjaként részt vesz a viziteken, az ápoló utasítása és ellenőrzése mellett felkészíti a betegeket, előkészíti a kórtermet és a szükséges eszközöket.
12.	A beteget vizsgálatra kíséri, szállítja, megfelelően alkalmazza a betegszállítás eszközeit.	Ismeri az intézményen belül használt betegszállító eszközök alkalmazását. Ismeri a betegszállítás módzatait. Ismeri az akadályozott ember szükségleteit, segítségi módjait.	A beteghez toleránsan, empatikusan viszonyul. A megfelelő óvintézkedés mellett kíséri/szállítja a beteget.	A beteg kísérését, szállítását az ápoló irányítása mellett végzi, közben fokozottan ügyel a beteg biztonságára és a betegdokumentációra, adatvédelemre.
13.	Egyszerű eszközös vizsgálatokat végez, vitális paraméterek megfigyelését végzi, és az eredményeket dokumentálja.	Ismeri a testtömeg, testmagasság, testkörfogat mérésének eszközeit, kivitelezésének, dokumentálásának előírásait. Ismeri a vitális paraméterek fogalmát, élettani alapjait, jellemőit, főbb eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Tudja a kardinális tünetek noninvazív mérésének szabályait, ismeri a használható eszközöket. Ismeri és használja a kapcsolódó legfontosabb szakkifejezéseket	Mérési feladatait pontosan végzi. Felismeri a megfigyelés során nyert információk jelentőségét. A rábízott feladatokat szakszerűen, az utasításoknak megfelelően végzi.	Egyszerű vizsgáló eljárásokat szakszerűen, a higiénés szabályok betartásával, az ápoló utasítása alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi és dokumentálja. A vitális paraméterek megfigyelése során észlelt kóros eltéréseket azonnal jelzi az ápoló, vagy az orvos felé.

14.	Felfogja és szükség esetén gyűjti a beteg testvadásait, jelzi a váladékok kóros eltéréseit.	Ismeri a testvadásatok élettani jellemzőit, normálistól való eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Ismeri a kapcsolódó alapvető szakkifejezéseket. Tisztában van a váladékfelfogó eszközök típusaival, használatukkal, a tisztításuk és fertőtlenítésük szabályaival.	Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg ellátásában. Fontosnak tartja a fertőtlenítőszer környezetre gyakorolt hatásának a minimalizálását.	Megfigyeléseit dokumentálja, a testvadásatok kóros eltéréseit jelzi az ápoló felé. Önállóan, a szakmai, higiénés és munkavédelmi szabályok betartásával kezeli a beteg testvadásait.
15.	Méri és dokumentálja a beteg által bevitt és ürített folyadék mennyiségét.	Tisztában van a folyadékháztartással kapcsolatos legalapvetőbb ismeretekkel. Ismeri a vízfelvétel és vízleadás formáit, élettani mennyiségét. Ismeri a bevitt és ürített folyadék dokumentálásának szabályait.	A bevitt-ürített folyadék mérése és dokumentálása során gondosan és pontosan jár el.	A bevitt-ürített folyadék vezetését szakszerűen, az ápoló ellenőrzése mellett végzi el és dokumentálja.
16.	Segítséget nyújt és intimitást biztosít az alapvető szükségletek (táplálkozás, higiéné, alvás, pihenés, mozgás, ürítés, biztonság, normál légzés, testhőmérséklet) kielégítéséhez, biztosítja a beteg komfortját. Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében.	Ismeri az egészséges és beteg ember szükségleteit, valamint a szükségletek kielégítésének, illetve a beteg segítségének lehetőségeit. Ismeri az inkontinens beteg ápolását. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit.	Szem előtt tartja a beteg állapotát. Megfelelő toleranciával és empátiával rendelkezik a betegek irányában, feladatellátása során végig tekintettel van szeméremérzetükre, tiszteletben tartja emberi méltóságukat. elkötelezett a betegek ápolásával kapcsolatban.	A szükségletek kielégítésének segítségét az ápoló utasítása alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi. Betartja a munka-, egészségvédelmi, higiénés szabályokat, valamint a betegbiztonság szempontjait a beteg ápolása, gondozása során. A tőle elvárható támogatást nyújtja az akadályozott beteg számára, ezt meghaladó esetekben segítséget kér az ápolótól

17.	Sztómák mindennapi gondozási feladatait végzi sztómával élő betegnél, a beteg önellátó képességének csökkenése esetén.	Tisztában van a különféle sztómák mindennapos gondozási feladataival.	Szem előtt tartja a beteg állapotát, tiszteletben tartja a szeméremérzetét, empátikusan segítkezik a beavatkozás során.	A sztóma gondozásában az ápoló utasításának megfelelően segítkezik.
18.	A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során.	Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikótényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben használt eszközöket.	Elkötelezett az ápolási feladatok szakmai szabályoknak megfelelő végzése tekintetében. Felismeri a nyomási fekély megelőzésének fontosságát.	A prevenció tevékenységet az ápoló utasítása alapján és ellenőrzése mellett végzi.
19.	Decubitus jeleit felismeri és jelzi.	Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját.	Szakmai ismereteit fejleszti, körültekintően végzi a munkáját.	Önálló megfigyelést végez. A nyomási fekély megjelenését jelzi orvos vagy ápoló felé.
20.	Gyógyászati segédeszközöket (mozgást, kommunikációt és tájékozódást, személyi gondoskodást segítő eszközök, műfogor), kényelmi eszközöket alkalmaz a betegnél, vagy segíti a beteget annak használatában.	Ismeri a test közeli és test távoli gyógyászati segédeszközök csoportjait. Ismeri a mozgást, kommunikációt és tájékozódást segítő eszközöket, a személyi gondoskodás eszközeit. Ismeri a kényelmi eszközök fajtáit, jellemzőit, használatuk szempontjait.	A beteget a szükséges mértékben támogatja, segíti az eszközök használatában. Tájékozódik a beteg komfortérzetéről.	Betartja az orvos/ápoló utasításait, az előírt gyógyászati segédeszközöket szabályszerűen alkalmazza. A kényelmi eszközöket az ápoló ellenőrzése mellett, szabályszerűen alkalmazza.
21.	Munkája során kulturált kommunikációt folytat a betegekkel, családtagjaikkal, munkatársakkal. Hatékonyan kommunikál látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival. Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Fontosnak tartja a betegek, családtagok, kollégák meghallgatását.	Tájékoztatást ad a betegnek és a hozzátartozóknak a beteg állapotával, gyógykezelésével kapcsolatban az ápoló és/vagy az orvos utasításának megfelelően.

22.	Alapszintű elsősegélyt nyújt.	Tisztában van az elsősegélynyújtási kötelezettséggel. Tudja az elsősegélynyújtó teendőit a beteg állapotának felmérése, betegvizsgálat, eszméletlenség, BLS, + AED esetén. Ismeri a különböző sérülések, belgyógyászati balesetek, termikus traumák, mérgezések, roszullétek első ellátását. Ismeri a teendőket tömeges balesetek, katasztrófák esetén.	Elkötelezett az irányban, hogy elsősegélynyújtást igénylő esetekben megfelelő segítséget nyújtson. Az ellátás során mindvégig a beteg érdekeit szem előtt tartva, empátikusan nyújt segítséget.	Önállóan felméri a helyszín biztonságát, tájékozódó betegvizsgálatot végez, mentőt/orvost hív, a segítség érkezéséig megkezdji az elsősegélynyújtást.
23.	A betegek ápolása, gondozása során biztonságos környezetet és munkakörülményeket alakít ki.	Ismeri a munkakörével kapcsolatos munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat. Tisztában van a biztonságos munkavégzés feltételeivel.	Elfogadja és kötelezőnek érzi a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Felelős a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok maradéktalan betartásáért.
24.	Előírásoknak megfelelően használja az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Belátja az egyéni védőeszközök használatának jelentőségét a betegápolás során.	Munkáját a munkavédelmi szabályok betartásával végzi.
25.	A munkája során keletkezett kommunális és veszélyes hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri az egészségügyi intézményekben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	A hulladékok kezelése során fontosnak tartja a munkavédelmi és környezetvédelmi szempontok betartását a saját, a munkatársak és a betegek érdekében	Önállóan kezeli a munkája során keletkező, különböző típusú hulladékokat.
26.	A vizsgálati mintát a laboratóriumba eljuttatja.	Tisztában van a vizsgálati anyagok tárolásának és szállításának higiénés és munkavédelmi szabályaival.	Belátja a vizsgálati minta kezelésével kapcsolatos előírások jelentőségét.	A vizsgálati mintát az ápoló utasításának megfelelően szállítja. Betartja a vizsgálati minta megfelelő tárolásának és szállításának szabályait.
27.	Enteralis gyógyszereket, előre csomagolt formában adagolt készítményeket elrendelés alapján bead.	Ismeri a gyógyszerelés szabályait, a gyógyszerártórolás és kezelés szabályait,	Munkájára igényes és precízen hajtja végre a gyógyszerelő tevékenységet.	Előírásnak megfelelően felelteti utasításra a kliens rendszeresen szedett, kliens/hozzá tartozó által beadható enteralis

		illetve a gyógyszerformákat.		gyógyszereit, illetve akut esetben elrendelt enterális gyógyszereket bead.
28.	Előre töltött adagban elérhető készítmény esetében subcutan, illetve intramuscularis injekciót (deltaizomba) bead, az injekciózás esetleges szövődményeit felismeri.	Ismeri az injekciózás eszközszerét és szabályait, ismeri a gyógyszerelés szabályait, és az emberi test felépítését, injekciózási módokat, protokollokat.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást. Munkája során szem előtt tartja a fel nem használt gyógyszerek környezetre gyakorolt hatásait.	Előírás alapján utasításra a hozzátartozó/beteg által is beadható készítmények beadását önállóan végzi el.
29.	Vércukorszintet mér, vizeletvizsgálatot végez gyorstesztel. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labor diagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri az ágy melletti vércukorszintmérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást.	Elrendelés alapján utasításra önállóan elvégzi a beavatkozást.

Szakirányú oktatás szakmai követelményei (11.-12. évfolyam)

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Betegmegfigyelést végez, felismeri és jelzi a beteg állapotában bekövetkező változásokat. Megfigyeléseit dokumentálja.	Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.	Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosságra törekszik.	A beteg állapotában bekövetkező változásokat jelzi a felettes felé. Szükség esetén, a segítség érkezéséig köteles megkezdeni az elsősegélynyújtást.
2.	Laboratóriumi mintát vesz a betegtől.	Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi	A mintavétel előtt azonosítja a beteget. A mintavételt a felettes utasítása szerint, felügyelettel végzi,

		minták tárolásának, szállításának szabályait.	szabályok betartásával végzi. Laboratóriumi minták kezelése során törekszik a minimális környezeti terhelés elérésére.	tevékenységét dokumentálja.
3.	Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG-vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	Tevékenységét a felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.
4.	Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz.	Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG-monitorozás ápolói/asszisztensi feladatait.		A beteg monitorozását felettes utasítása szerint végzi.
5.	Előkészíti a beteget diagnosztikai/terápiás beavatkozásokra, eljárásokra, ápolói/asszisztensi feladatokat. elvégzi a vizsgálatok alatti és után.	Ismeri a fizika és a biofizika alapvető törvényszerűségeit és a leggyakoribb képpalkotó eljárásokat. Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói/asszisztensi feladatokat.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. A beteget pszichésen támogatja.	A betegek előkészítését felettes utasítása alapján, felügyelettel végzi. A beavatkozások során az egészségügyi teammel együttműködik, asszisztál.
6.	A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt.	Ismeri munkájának ápoláslélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.	Empátiával és türelemmel fordul a beteghez, figyelmes, fontosnak érzi a beteg meghallgatását. Hiteles kommunikációt folytat. Önmagára nézve kötelezőnek érzi a betegjogok tiszteletben tartását.	Megelőzi a szorongés pszichikus ártalmak kialakulását felettese irányításával.

			Etikus viselkedés jellemzi.	
7.	Egyénre szabott betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.	Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait. Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.	A beteghez elfogadón viszonyul, együttműködő, türelmes. Figyelembe veszi a beteg személyiségét, előzetes ismereteit, igényeit.	Felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi a betegoktatást, meggyőződik arról, hogy a beteg a szükséges tudást megszerezte.
8.	Részt vesz a korlátozó intézkedések végrehajtásában.	Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.	Betartja a jogi és etikai normákat.	A fizikai korlátozásra vonatkozó intézkedéseket felügyelettel utasításra végrehajtja.
9.	Terminális állapotú beteg ápolását végzi. Ellátja a halott körüli teendőket.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.	Etikus magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja az emberi méltóságot, részvétellel fordul az elhunyt ember hozzátartozói felé.	Betartja az orvosi utasításokat. Enyhíti a beteg szenvedését.
10.	Gyógyszer nélküli fájdalom-csillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom kóreltani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Átfogóan ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Fontosnak tartja a beteg szenvedésének enyhítését.	Felelős a beteg fájdalmának megfigyeléséért, állapotának követéséért. Tevékenységét felügyelettel dokumentálja.
11.	Enteralis és parenteralis gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz. Közreműködik a gyógy-	Alapvető gyógyszerterapeutikai ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket.	A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a	Felettes utasítására közreműködik a feladatokban, de nem indíthat új terápiát.

	<p>szerelésben, segédkezik az infúziós terápia alkalmazásában, (infúziós palackot cserél; az infúzió cseppszámát orvosi utasításra megváltoztatja; kötés-cserét végez a perifériás vénakanül helyén; CVK-ból vért vesz; midline katétert és iv. kanült orvosi utasításra eltávolít).</p>	<p>Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.</p>	<p>higiénés, betegbiztonsági szempontok, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását. Ügyel arra, hogy a gyógyszereléssel kapcsolatos tevékenysége ne legyen káros hatással az élő környezetre.</p>	
12.	<p>Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált fertőző beteget ápol.</p>	<p>Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását elősegítő tényezőket, a leggyakrabban előforduló nosocomialis infekciókat. Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a leggyakoribb izolációs formákat, a fertőző beteg elkülönítésére és ápolására vonatkozó előírásokat.</p>	<p>Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében. Környezettudatoságra törekszik a nosocomialis fertőzések elleni küzdelemben.</p>	<p>Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági a munka- és környezetvédelmi szabályokat.</p>
13.	<p>Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli.</p>	<p>Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.</p>	<p>Elkötelezett a munka- és egészségvédelmi szabályok betartásában. Környezettudatos magatartást tanúsít.</p>	<p>A munkája során keletkezett hulladékokat önállóan kezeli, felelős a szabályos hulladékkezelésért.</p>
14.	<p>Általános ápolási feladatokat végez. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolási feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.</p>	<p>Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb ápolási feladatokat.</p>	<p>Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontoságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi,</p>	<p>A felettes utasítása alapján, a teammel együttműködve, vagy felügyelettel részt vesz a diagnosztikai és terápiás eljárásokban. Felet-es ápoló irányításával végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű</p>

			betegbiztonsági szabályok betartását.	végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.
15.	Asszisztál invazív beavatkozásoknál.	<p>Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit (perifériás és centrális vénakanülök, gyógyszerek bejuttatásának lehetőségei, vénás injekció, vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei, légúti váladékleszívás). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival.</p> <p>Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.</p>	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész. Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Betartja és betartatja a munka-, környezetvédelmi, és betegbiztonsági szabályokat.	Az orvos utasítása alapján, az orvossal és/vagy az ápolóval együttműködve részt vesz (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért.
16.	Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramuscularis (deltaizom) injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát.	Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásaikat.	A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Megfelelő indikáció esetén felügyelet mellett részt vesz a fájdalomcsillapításban, non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásában. Megfelelő indikáció esetén felügyelettel végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
17.	Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz a betegnél (per os, sc., im.). Részt vesz a	Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos.	Felettes utasítása szerint részt vesz a gyógyszerelésben. Figyelembe veszi a higiénés és betegbiztonsági

	gyógyszeralkalmazásban reanimáció során.	az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásaikat. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait.		szempontokat, betartja a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
18.	Beadja az elrendelt gyógyszereket (fájdalomcsillapítót, hányáscsillapítót, antikoagulánst, diuretikumot, kortikoszteroidot, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glükózt)	Ismeri a gyógyszeres alapokat, a gyógyszerelést, a főbb gyógyszeres csoportokat, és lehetséges mellékhatásukat.	Munkáját precízen és körültekintően végzi.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
19.	Részt vesz a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, és a műtét utáni kötések cseréjében.	Ismeri a beteg műtéti előkészítését, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a műtét utáni kötések cseréjének módját. Ismeri a drén gondozás menetét.	Munkáját precízen és körültekintően végzi, a szakmai protokollok betartásával.	
20.	Mindennapi kommunikációjában használja a szakmai kifejezéseket.	Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket, a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik.	Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra.	Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.

Csecsemő- és gyermekápoló szakma szakmai követelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Ápolói munkája során figyelembe veszi a gyermekek életkori sajátosságait, az egyéni fejlődési ütemük differenciáltságát.	Komplexitásában ismeri a gyermekek fejlődésének szomatikus és lélektani folyamatait.	Kooperatív a gyermek problémáinak megoldásában.	Felelősséget érez a gyermek egészséges mentális-, szomatikus és szociális fejlődéséért.
2.	Elhelyezi a beteget az osztályon, a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban.	Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját.	Segítőképz, türelmes és empátikus a beteggel. Fontosnak	Tájékoztatót ad a betegnek és a hozzátartozóknak az

			tartja a beteg megfelelő tájékoztatását. Etikus viselkedés jellemzi.	orvos utasítása alapján.
3.	Az ápolási folyamatok alkalmazásával a beteg csecsemő és gyermek szükségleteinek megfelelő alap- és szakápolási feladatokat végez, megfigyeli a beteg gyermek állapotát, állapotváltozásait, azokat értékeli, a szükséges beavatkozásokat elvégzi, illetve a szükséges intézkedéseket megteszi.	Részletesen ismeri az ápolási folyamat szakaszait, az ápolási terv elkészítésének és megvalósításának szempontjait. Ismeri a beteg csecsemő és gyermek szükségleteit. Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, a megfigyeléssel kapcsolatos ápolói teendőket. Ismeri az e-dokumentációs rögzítési lehetőségeket.	Törekszik az ápolási folyamatokat körültekintően, precízen rögzíteni, azoknak megfelelően a beteget legjobb tudása szerint ápolni. A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés, a betegbiztonsági előírásokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Önállóan végzi a szükségletek felmérését, a betegmegfigyelést, esetleges állapotváltozás esetén az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el. Felelősséget vállal a pontos, szabályos dokumentálásért.
4.	Vitális paramétereket mér csecsemő- és gyermekkorú betegeken, az adatokat dokumentálja. Észleli a kóros elváltozásokat és jelzi az orvosnak. Betegmegfigyelő monitorokat használ.	Ismeri a vitális paraméterek (hőmérséklet, láztípusok, légzésszám, -minta, -típusok, pulzusszám, -minőség, pulzusdeficit, vérnyomás) korszpecifikus értékeit és a mérési módszereket. Tudja a dokumentálására vonatkozó szabályokat. Ismeri a monitorizálás eszközeit, formáit és ápolói feladatait.		
5.	Előkészít, segédkezik a csecsemő- és gyermekspecifikus diagnosztikai és terápiai eljárásoknál, invazív beavatkozásnál. Elvégzi a szükséges ápolói feladatokat.	Behatóan ismeri a csecsemő- és gyermekspecifikus diagnosztikai és terápiai eljárásokat, indikációikat és kivitelezésük menetét. Ismeri az invazív beavatkozások (perifériás és centrális vénakanülök, artériás kanül, EDA kanül, gyógyszerbejuttatási módok, eszközök, vizeletkatéter, betegmegfigyelő monitor invazív mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás, dialízis, punkciók) fogalmát,	Törekszik a különböző csecsemő- és gyermekspecifikus diagnosztikai, terápiai és invazív beavatkozások szakszerű kivitelezésére.	A beavatkozás előtt felelősen azonosítja a beteget. Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy részben önállóan vesz részt a különböző diagnosztikai, terápiai és invazív beavatkozásokban.

		formáit, azok jogi és etikai szabályait. Ismeri a különböző beavatkozások eszközeit, a beavatkozások lehetséges szövődményeit, ápolói feladatait.		
6.	Laboratóriumi mintát vesz és kezel, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai módszereket alkalmaz (vércukorszintmérés, protrombinidómérés, vérgázanalízis). Elvégzett tevékenységét dokumentálja.	Részletesen ismeri a vérvételek, a különböző testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának és szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vizsgálatok módjait, szabályait, eszközeit, ápolási feladatait. Tudja az ehhez kapcsolódó megfelelő dokumentálás szabályait.	Törekszik a precíz, szabályos munkavégzésre. Munkáját körültekintően, empatikusan, és környezettudatosan végzi a munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával, előtérbe helyezve a betegbiztonsági szempontokat.	A mintavétel előtt felelősen azonosítja a beteget. Az orvos utasítása alapján, önállóan végzi a mintavételt és a dokumentálást.
7.	Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez a csecsemő- és gyermek betegeknél.	Ismeri a fizikális vizsgálat korszpecifikus ápolói vonatkozásait. Tudja a testarányok mérési módját, azok eszközeit. Ismeri a 12 elvezetéses EKG-vizsgálat kivitelezésének módját, eszközeit, gyermekspecifikus vonatkozásait.		Az orvos utasítása alapján, önállóan végzi az eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat. Betartja a munka-, egészségvédelmi és betegbiztonságra vonatkozó szabályokat.
8.	Személyre szabottan (korszpecifikusan) enterális és parenterális gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs- és oxigénterápiát alkalmaz.	Rendelkezik alapvető gyógyszeres ismeretekkel, ismeri a gyógyszerformákat, a gyógyszerbejuttatási módokat, valamint a gyógyszereltetés szabályait. Tisztában van a gyógyszereléssel kapcsolatos dokumentáció vezetésének szabályrendszerével.		Az orvos utasítása alapján, önállóan végzi a gyógyszerelési tevékenységet. Felelősséget vállal a beavatkozások és gyógyszerelési tevékenység pontos és szabályos elvégzésért, valamint dokumentálásáért.
9.	Hatóanyag nélküli infúziót összeállít, beköt a beteg gyermeknek, szükség esetén infúziós palackot/zsákot cserél.	Átfogóan ismeri az infúziós oldatok csoportjait, azok jellemzőit, indikációit és kontraindikációit, adagolásukat és a lehetséges mellékhatásokat. Tudja az	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét.	Orvos utasítása szerint, önállóan végzi az infúzió összeállításával, bekötésével, kapcsolatos feladatokat. Betartja a higiénés és

		infúzió előkészítését, beadásának feladatait, az eszközöket, a lehetséges szövődményeket, és azok esetén a szükséges teendőket.		betegbiztonsági szabályokat.
10.	Előkészíti a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldatot.	Tudja a gyógyszeres infúzió előkészítését, beadásának feladatait, az eszközöket, a lehetséges szövődményeket és azok esetén a szükséges teendőket.		Orvos utasítása alapján önállóan végzi az infúziós oldat előkészítését, az infúzió bekötésekor orvossal együttműködve végzi az ápolói feladatokat.
11.	Közreműködik transzfúziós terápiánál, a beteg gyermek állapotváltozását észleli, értékeli, a változásokat jelzi és a szükséges intézkedéseket megteszi.	Ismeri a vérkészítmények fajtáit, tárolási és felhasználási szabályait. Ismeri a transzfúziós alapelveket, a vércsoport meghatározás menetét és szabályait. Tudja a transzfúzió során tapasztalható korai szövődményeket és azok elsődleges teendőit.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét.	Orvosi utasítás szerint önállóan készít elő a transzfúziós terápiához és végzi el a terápiához kapcsolódó ápolói teendőket, különös tekintettel a szoros obszervációra.
12.	Megfigyeli az újszülött és koraszülött életjelenségeit. Apgar-értéket számol.	Ismeri a koraszülött és az egészséges újszülött anatómiai és élettani jellemzőit, a vitális paraméterek korspecifikus normál értékeit. Részletesen ismeri a kora- és az újszülött állapotfelmérésének módjait, az újszülöttkor fiziológiás elváltozásait, valamint az esetleges adaptációs zavarokat. Behatóan ismeri az Apgar-rendszert.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét. Kellő empátiával fordul a kora- és újszülöttekhez és szüleikhez/ törvényes képviselőihez.	Önállóan végzi az újszülött és koraszülött megfigyelését, esetleges állapotváltozás esetén az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
13.	Kora- és újszülöttet ápol, ellátásában részt vesz. Az újszülöttkori szűrések kivitelezésében részt vesz.	Részletesen ismeri a kora- és az újszülött állapotfelmérésének módjait, a szűrések lehetőségeit, az újszülöttkor fiziológiás elváltozásait, valamint az esetleges adaptációs zavarokat. Ismeri a koraszülött szülés utáni, valamint további speciális ellátási igényeit (PIC) ellátását. Ismeri a	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét. Kellő empátiával fordul a kora- és újszülöttekhez és szüleikhez/ törvényes képviselőihez.	A kora- és újszülött ápolását önállóan végzi, a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.

		leggyakrabban előforduló veleszületett fejlődési rendellenességeket és szülési sérüléseket, valamint az egyéb újszülöttkori betegségeket.		
14.	Koraszülöttet, újszülöttet táplál.	Ismeri a kora- és újszülött táplálásának fogalmát, módjait, eszközeit.	Szem előtt tartja a táplálás és a diéta fontosságát, szerepét	A táplálási mód megválasztásánál az
15.	A beteg csecsemő vagy gyermek állapotának megfelelő diéta és táplálási mód alkalmazásában részt vesz.	Rendelkezik az alapvető táplálkozási ismeretekkel. Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.	a beteg gyógykezelésében.	orvos utasítása szerint jár el.
16.	Gyermekkori fertőző betegségekben szenvedő gyermeket ápol, segédkezik az ellátásban.	Ismeri a gyermekkori fertőző betegségek okait, tüneteit, sajátosságait. Részletesen ismeri a fertőző betegek ápolásának specialitásait.		A fertőző betegségben szenvedő gyermek ápolását önállóan végzi, a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
17.	Gyermeksebészeti perioperatív ápolási feladatokat lát el.	Ismeri a főbb gyermeksebészeti betegségeket, az azokhoz kapcsolódó ápolási feladatokat, diagnosztikai és terápiás eljárásokat és azok ápolói vonatkozásait. Ismeri a műtét körüli teendőket, szervezoportok szerint a műtétek fajtáinak alapjait.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét. Betartja a munka-, környezetvédelmi és betegbiztonsági szabályokat.	A perioperatív ápolási feladatokat önállóan végzi, a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
18.	Traumatólogiai gyermekbetegeket ápol, sérüléseket lát el. Égési sérült beteget lát el és ápol.	Ismeri a főbb gyermek-traumatológiai betegségeket és azok ápolói feladatait, diagnosztikai és terápiás eljárásokat és azok ápolói vonatkozásait. Ismeri a sérülések fajtáit, lehetséges korai szövődményeit, elsődleges ellátását és azok ápolói teendőit. Tudja az artériás nyomópontokat.		A traumatológiai és égési sérült gyermekbetegek ápolását önállóan végzi, a sebek ellátásában, valamint a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
19.	Palliatív ellátásban közreműködik, haldokló gyermeket	Ismeri a palliatív ellátás és a haldokló gyermek ellátásának specifikumait,	Etikus, empatikus magatartást tanúsít. Emberi méltósággal	végzi a palliatív ellátásban való közreműködést és

	ápol, szülőt/törvényes képviselőt segít a gyász folyamatban.	szabályait. Ismeri a haldoklás szakaszait, a gyász folyamatokat, valamint a halott gyermek ellátásának ápolói feladatait.	végzi az ápolást. Tiszteletben tartja a haldokló beteg chartájában és a szakmai etikai kódexben foglaltakat	haldokló gyermek ápolását.
20.	Gyermekkori sürgősségi állapotokat felismer, kritikus állapotú gyermeket lát el.	Ismeri a leggyakoribb sürgősségi és intenzív ellátást igénylő kórképeket, azok gyermekgyógyászati specifikumait és azok ápolói vonatkozásait. Tudja és érti az ABCDE szemléletű vizsgálat csecsemő- és gyermek specifikumait.		Orvos utasítására, az orvossal együttműködve részt vesz a fenyegető, vagy kritikus állapotú gyermek ellátásában. Önállóan felismeri a veszélyeztetett állapotokat.
21.	Légúti idegentest eltávolítását korspecifikusan végzi, szükség esetén elsősegélyt nyújt, alapszintű újraélesztést korspecifikusan alkalmaz, emelt szintű újraélesztésben részt vesz, gyógyszeralkalmazásban segít.	Ismeri a légúti idegentest eltávolításának korspecifikus módját, ellátását, az esetleges szövődményeket. Tudja az alapszintű elsősegélynyújtás szakmai ismereteit és azok gyakorlati alkalmazását. Felismeri az életjelenségek hiányát, az alapszintű újraélesztés friss protokollját ismeri, tudja annak kivitelezési módját. Ismeri az emelt szintű újraélesztés szakmai protokollját, gyógyszerelésének módjait.	Tiszteli az emberi életet és mindent megtesz tudásához és lehetőségeihez mérten, hogy a lehető legjobb ellátást biztosítsa. Törekszik az együttműködésre a csapatmunka során.	Légúti idegen test eltávolítását, elsősegélyt, alapszintű újraélesztést önállóan képes elkezdeni és végezni. Orvosi utasítás szerint részt vesz emelt szintű újraélesztésben, gyógyszeralkalmazásban segít.
22.	Részt vesz az inkontinens beteg ápolásában.	Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és non-invazív eszközeit.	A beteggel empatikus, segítőkész, a beteg igényeit szem előtt tartja. A munkavégzés során határozott, körültekintő.	Az inkontinens beteg ápolását felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, valamint a munkavédelmi szabályokat
23.	Beöntést ad, sztómazsák ürítését, cseréjét végzi.	Ismeri a beöntés és a sztómazsák-csere indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját, a	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi beavatkozást.

		lehetséges szövődményeket.		
24.	Részt vesz a gyomorszondán keresztüli táplálásban.	Ismeri a gyomorszondán keresztüli táplálás menetét, és eszközrendszerét.	Etikusan végzi a munkáját.	
25.	Részt vesz a húgyhólyag irrigálásában.	Ismeri az emberi test felépítését, a vizeletkatéter típusát és behelyezést követő gondozását.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	
26.	Krónikus sebbel rendelkező betegek ápolását végzi. Sebfelmérést készít, tevékenységét dokumentálja.	Ismeri a krónikus sebek típusait, a kialakulásukban szerepet játszó tényezőket, jellemzőiket. Ismeri a krónikus sebek felmérésének, kezelésének szempontjait, a felmérés dokumentációs rendszerét, a megelőzéshez/ kezeléshez használt eszközöket, anyagokat.	Tudását folyamatosan fejleszti.	Orvos utasítása alapján végzi a krónikus sebek ápolását. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
27.	Sztómaterápiában és gondozásban vesz részt.	Tudja a sztómaellátás ápolói teendőit csecsemő- és gyermekkorban (tracheo-, gastro-, vékony-, vastagbélstomák, urostoma).	Szem előtt tartja a beteg állapotát, tiszteletben tartja a szeméremérzetét, empátikusan segédkezik a beavatkozás során.	A sztóma gondozásában az orvos utasításának meg-felelően részt vesz.
28.	Enteralis és parenteralis táplálást kivitelez.	Ismeri a tápláltsági állapot felmérésének módszereit, az energia- és tápanyagszükséglet meghatározását csecsemő és gyermekkorban. Ismeri az enteralis és parenteralis táplálás sajátosságait és azok szakma szabályai szerinti kivitelezé-ét. Ismeri a parenteralisan alkalmazható tápoldatokat, a táplálás eszközeit és azok gondozásának szabályait.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Betartja a munka-, környezetvédelmi és betegbiztonsági szabályokat.	Orvos utasítása alapján végzi a táplálást.

29.	Sajátos nevelési igényű gyermeket ápol, ellátását segíti.	Ismeri a sajátos nevelési igényű gyermek fogalmát, diagnosztikáját, ellátásának ápolói feladatait.	Körültekintő pontossággal figyel	A sajátos nevelési igényű gyermek ápolását orvosi utasítás szerint önállóan végzi. Az ellátásban együttműködik.
30.	Felismeri és jelzi a gyermekbántalmazást, a gyermek elhanyagolást.	Ismeri a gyermekbántalmazás és gyermek elhanyagolás fogalmát, csoportosítását, fajtáit. Tudja azok alarmírózó jeleit. Ismeri az erre vonatkozó jogszabályokat.	meg a gyermeket és környezetét, amely ott körül veszi. Empatikus, precíz.	Önállóan végzi a bántalmazott és elhanyagolt gyermek megfigyelését.
31.	A fájdalom tüneteit felismeri korspecifikusan, a beteg gyermek fájdalmát monitorozza. Nem gyógyszeres fájdalomcsillapítást végez. Felméri a beteg fájdalmát, közreműködik a speciális fájdalomcsillapító eljárásokban (EDA, PCA).	Komplexitásában ismeri a fájdalom kórtanának alapjait, vitális paraméterekben jelentkező változásait, a fájdalom objektivizálásának skáláit. Tudja a fájdalomcsillapítás lehetőségeit, esetleges korai szövődményeit, valamint a saját kompetenciáját a fájdalomcsillapításban. Ismeri a speciális fájdalomcsillapító eljárásokat (EDA, PCA). Ismeri a lázcsillapítók jellemzőit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásaikat.	Empatikus, odafigyelő módon végzi a fájdalom felmérését, nagy figyelmet fordít a beteg gyermek fájdalmainak enyhítésére.	Önállóan végzi a fájdalom felmérését. A nem gyógyszeres fájdalomcsillapítást orvosi utasítás szerint önállóan végzi. A speciális fájdalomcsillapító eljárásokban az orvosi utasítás szerint közreműködik.
32.	Életkornak megfelelően kommunikál a beteg gyermekkel, hatékony kommunikációt folytat a beteg hozzátartozójával és a betegellátás résztvevőivel	Ismeri a gyermekgyógyászat specifikumait a szakmai kommunikáció terén.	Empatikus, türelmes. Figyelmes és fontosnak érzi a betegre való odafigyelést és a kongruens kommunikációt. Etikus, a betegjogokat tiszteletben tartja.	Önállóan és adekvátan alkalmazza a kommunikáció formáit és eszközeit.
33.	A beteg gyermek és szülei/ törvényes képviselői számára pszichés támogatást nyújt. Közreműködik a szororigén pszichikus	Ismeri a segítő kapcsolatok pszichológiájának alapszabályait és munkájának ápoláslélektani vonatkozásait. Tisztában		Önállóan alkalmazza ápoláslélektani ismereteit.

	ártalmak kialakulásának megelőzésében.	van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.		
34.	A kisgyermekkel életkoruknak megfelelően foglalkozik (játék, mese, ének-zene, közös alkotás, tanulás).	Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével. Ismeri a játék fogalmát, funkcióit, jellemzőit, a játéktevékenység típusait. A gyermekek életkorához és fejlettségéhez megfelelő eszközöket és foglalkozásokat biztosít.	Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi.	Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek individuális fejlődését segítő foglalkozások megszervezéséért.
35.	Papír alapú és elektronikus egészségügyi dokumentációt vezet.	Részletesen ismeri a dokumentálás módjait és szabályait. Alkalmazói szinten ismeri a tevékenységéhez szükséges informatikai, infokommunikációs rendszereket.	A dokumentáció vezetése során törekszik a jogszabályi előírások betartására.	Felelősséggel, önállóan végzi a dokumentációk vezetését.
36.	Egészségnevelést, betegdukációt végez a beteg gyermek és szülei/törvényes képviselői részére.	Ismeri az egészségnevelés, egészségfejlesztés, betegoktatás színtereit, eszközeit és módszereit.	Szem előtt tartja a beteg gyermek szükségleteit, a szülő/törvényes képviselő igényeit. Elkötelezett az egészségtudatos magatartás iránt.	Orvos utasítása alapján, önállóan végzi az egészségnevelést és a betegdukációt, önálló javaslatokat fogalmaz meg.
37.	Folyamatosan bővíti tudását, szakmai képzéseken, továbbképzéseken vesz részt.	Ismeri a kötelező továbbképzés előírásait, követelményeit.	Nyitott szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére.	Szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

7. Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

7.1. Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható.

7.2. Írásbeli vizsga

7.2.1. A vizsgatevékenység megnevezése: **Egészségügyi alapismeretek**

7.2.2. A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

30 feladatból álló teszt feladatsor megoldása papír alapon vagy elektronikus formában, mely az alább felsorolt ismeretanyagból kerül összeállításra:

- Emberi test működése, az emberi test részei, magyar és latin nyelvű megnevezésük.

- Betegmegfigyelés és vitális paraméterek: egyszerű eszközös vizsgálatok, vitális paraméterek normál értékei, mérésük szabályai, eszközök és tisztántartásukra vonatkozó szabályok, betegmegfigyelés alapjai, testváladékok megfigyelése.
- Gyógyszerelési ismeretek: gyógyszerbejuttatási módok, szabályok, gyógyászati segédeszközök.
- Ápolástani ismeretek: beteggondozás alapjai, betegmozgatás, pozicionálás, kórtermi környezet, szükségletek szerinti alapápolási feladatok, akadályozottság, asszisztensi feladatok, szállítási módok, inaktivitás.
- Társadalomtudományi ismeretek: etikai, jogi, munkavédelmi szabályok, balesetvédelem, megbízhatóság, higiéné, kommunikáció elemei, dokumentáció és adatvédelem.
- Elsősegélynyújtás: elsősegélynyújtás alapjai, a beteg állapotának felmérése, betegvizsgálat, eszméletlenség, újraélesztés, sérülések és ellátásuk, belgyógyászati esetek, mérgezések, mentőhívás, tömeges balesetek, katasztrófák.

Az elméleti ismeretanyag az alábbi súlyozással kerül a teszt feladatsorába:

- Emberi test működése és részei 20%
- Betegmegfigyelés és vitális paraméterek 20%
- Gyógyszerelési ismeretek 10%
- Ápolástani ismeretek 30%
- Társadalomtudományi ismeretek 10%
- Elsősegélynyújtás 10%

7.2.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 45 perc 7.2.4. A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 50%

7.2.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése.

Az értékelés az írásbeli feladatsor javítási-értékelési útmutatója alapján történik.

7.2.5.1. Az értékelés százalékos formában történik.

7.2.5.2. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

7.3. Gyakorlati vizsga

7.3.1. A vizsgatevékenység megnevezése: **Egészségügyi alapismeretek a gyakorlatban**

7.3.2. A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsgatevékenység három részből áll:

A) feladat: Vitális paraméterek mérése imitátor segítségével és dokumentálása.

B) feladat: BLS +AED végrehajtása újraélesztő fantomon.

C) feladat: Szituációs feladat végrehajtása az alapápolási-gondozási, elsősegélynyújtási, gyógyszerelési, munkavédelem és higiéné tevékenységek köréből:

- Gondozási feladatok: újszülött-, csecsemő-, kisgyermek gondozási feladatai, idős ember gondozása, akadályozott ember segítése.
- Ápolási alapfeladatok: ágyazások, pihenés, mozgás, táplálkozási, higiénés, ürítési szükséglettel kapcsolatos feladatok, mindennapi sztómagondozás, inkontinens beteg ápolása, fizikális lázcsillapítás, tudat, magatartás, fájdalom, fekvés megfigyelése, egyszerű, eszközös vizsgálatok (testtömeg, testmagasság, testkörfogat mérése), eszközismeret (mozgást segítő eszközök, kényelmi eszközök, antidecubitus eszközök, betegmozgatást segítő eszközök és használatuk,). Az ellátás során keletkező hulladékok szabályos kezelése, hulladékgyűjtő eszközök és használatuk, dokumentálás.
- Gyógyszerelési feladatok: gyógyszerek kezelésére vonatkozó előírások betartása, enterális gyógyszerelés lázlap alapján.
- Elsősegélynyújtás: tájékozódás, teendők a helyszínen, orvos/mentőhívás, kimentés, ABCDE szemléletű állapotfelmérés, eszméletlen beteg ellátása, sérültek állapotfelmérése, ellátása.
- Munkavédelem és higiénés feladatok: egyéni védőeszközök használata, fertőtlenítő eljárások alkalmazása, eszközök előkészítése sterilizálásra, steril anyagok kezelése. A vizsgaszervező köteles megszervezni, minden tevékenységi körből legalább 1-1 szituációs feladat végrehajtását. A szituációs feladatot gyakorlóteremben, imitátor és gyakorlófantomok, valamint a feladathoz szükséges szakmai eszközök, anyagok igénybevételével kell lebonyolítani.

7.3.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc 7.3.4. A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 50%

7.3.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

A) feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30% Értékelési szempontok:

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége

– Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása B) feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30% Értékelési szempontok:

- Biztonságos környezet megítélése (10%)
- Reakcióképesség vizsgálata (10%)
- Segítségkérés (10%)
- Átjárható légutak biztosítása (10%)

- Légzés vizsgálat (10%)
  - Segítségkérés (10%)
  - Mellkaskompresszió (20%)
  - AED használat (20%)
- C) feladat: értékelési aránya gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 40% Értékelési szempontok:
- A feladat megértése
  - Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
  - Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
  - A feladat kivitelezésének pontossága, szabályossága, szükség szerint dokumentálása
  - A munkavégzés ütemezése, határozottság
  - Helyzetfelismerés/problémamegoldás
  - Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása
- A tanulóknak mindegyik feladat esetében legalább 51%-ot el kell érnie.

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített.

Amennyiben a vizsgatevékenységhez tartozó valamely vizsgarész sikertelen, akkor a tanulóknak az egész vizsgatevékenységet meg kell ismételnie.

7.4. Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktatás megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Alapvizsgával betölthető munkakör(ök), tevékenységek
Egészségügy	5222	Segédápoló, műtőssegéd	Segédápoló

7.5. A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

8.1. Szakma megnevezése: **Csecsemő- és gyermekápoló**

8.2. Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1. Valamennyi előírt képzési évfolyam, az egybefüggő és évközi szakmai gyakorlat sikeres és igazolt teljesítése.

8.2.2. Szakmához kötődő további sajátos követelmények: -

8.3. Központi interaktív vizsga

8.3.1. A vizsgatevékenység megnevezése: **Csecsemő- és gyermekápoló szakmai ismeret**

8.3.2. A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: A vizsgatevékenység során számítógép által generált, 45 kérdésből álló vizsgafeladatsort kell megoldani, amely különböző típusú (egyszeres feleletválasztó, többszörös feleletválasztó, sorrendbe helyezés, ábrafelismerés, igaz-hamis állítások, párosítás, csoportosítás, hozzárendelés, összehasonlítás, egyszerű számítás) feladatokat tartalmaz. Mindegyik feladattípus esetében az interaktív vizsgarendszer által előre megadott válaszlehetőségek közül kell kiválasztani a megfelelő válasz(oka)t.

A vizsgafeladat az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Szakirányú oktatás szakmai követelményei (11.-12. évfolyam) 10%
- Klinikumi és szakápolástani ismeretek a gyermekgyógyászatban 40%
- Gyermeksebészet és szakápolástana 15%
- Sürgősségi ellátás gyermekkorban és szakápolástana 15%
- Speciális szakápolási feladatok a gyermekellátásban 20%

8.3.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.3.4. A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 30%

8.3.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelés a központi interaktív vizsga összeállított javítási-értékelési útmutatója alapján történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

8.4. Projektfeladat

8.4.1. A vizsgatevékenység megnevezése: **Csecsemő- és gyermekápoló projektfeladat**

8.4.2. A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: A projektfeladat két vizsgarészből áll:

A) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi vagy szimulációs körülmények között

B) vizsgarész: Az A) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi vagy szimulációs körülmények között

A feladatsor a szakmai követelményeket tartalmazó táblázat készségeinek, képességeinek mérésére és értékelésére irányul.

Munkahelyi körülmények között zajló vizsga esetén (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 100%, időtartama maximum 25 perc):

Valós munkahelyi környezetben (csecsemő és gyermek betegellátó osztályon) a vizsgaközpont által összeállított feladatsorból, tételhúzással választott szakápolási feladatok elvégzése. A kihúzott gyakorlati vizsgatevékenységhez kapcsolódó diagnosztikus, terápiás, illetve az invazív tevékenységek bemutatása és ápolási terv készítése, maximum 5 ápolási diagnózis felállításával.

Szimulációs körülmények között zajló vizsga esetén (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 100%, időtartama maximum 25 perc):

A vizsgaközpont által összeállított feladatsorból, tételhúzással választott szakápolási feladatok elvégzése. A kihúzott gyakorlati vizsgatevékenységhez kapcsolódó diagnosztikus, terápiás, illetve az invazív tevékenységek bemutatása fantomok, mulázsok, vagy szimulációs eszközök használatával, szükség esetén imitátorok bevonásával és ápolási terv készítése, maximum 5 ápolási diagnózis felállításával.

A gyakorlati vizsgamunka értékelése a vizsgaközpont által összeállított szempontsor alapján történik.

B) vizsgarész: Az A) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A vizsgázó az A) vizsgarésszel kapcsolatosan a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat. (Időtartama maximum 10 perc.)

8.4.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 35 perc

8.4.4. A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 70%

8.4.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 60%

B) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 40%

Értékelési szempontok:

A) vizsgarész:

- Eszközismeret az eszközök és a munkaterület előkészítése 30%
- A feladat pontos kivitelezése, protokollok alkalmazása, az eszközök szakszerű használata 30%
- A munkavégzés ütemezése, szervezése 5%
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás 5%
- Kommunikáció 10%
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelése 10%
- Higiénés-, munka-, környezetvédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása 10%

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a vizsgarészenként megszerezhető pontszámok tekintetében külön-külön, és a megszerezhető összes pontszám súlyozott átlagát tekintve legalább 40%-át elérte.

Amennyiben a vizsgatevékenységhez tartozó valamely vizsgarész sikertelen, akkor a vizsgázónak az egész vizsgatevékenységet meg kell ismételnie.

8.5. A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

A központi interaktív vizsgán informatikus, rendszergazda vagy oktatótechnikus jelenléte javasolt a vizsga informatikai eszközeinek zavar- és akadálymentes használatához. Munkahelyi körülmények között zajló vizsga esetén a technikai feltételek biztosításáért felelős személy és munkahelyi gyakorlatvezető, vagy szakirányú végzettséggel rendelkező szakember jelenléte szükséges. A gyakorlati vizsga helyszínén (beleegyező nyilatkozattal rendelkező) beteg/páciens/hozzátartozó, vagy azt helyettesítő imitátor jelenléte szükséges. A szimulációs körülmények között zajló vizsga esetén a technikai feltételek biztosításáért felelős személy mellett a feladattól függően imitátor jelenléte szükséges.

8.6. A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Interaktív vizsgatevékenységhez a vizsgacsoport létszámának megfelelő gépszám, internetelérés.

Projektfeladathoz az 5. pont alatt felsorolt eszközök, valamint az eszközök, gépek használati leirata.

8.7. A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8.8. A szakmai vizsga eredményébe:

- az ágazati alapvizsgát 10% súlyarányval,
- a szakmai vizsgát 90% súlyarányval kell beszámítani.

8.9. A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: A központi interaktív vizsgán segédanyag nem használható. Projektfeladatnál használható: A GDPR-nak megfelelően előkészített betegdokumentáció, beleegyező nyilatkozatok. Az eszközök, gépek használati leirata.

II. A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZETES TARTALMA

9. évfolyam

		Iskola (osztály- keret)	Iskolai gyakorlati helyszín (demon)
Egészségügy ágazati alapkutatás	Egészségügyi etikai és betegjogi alapis- meretek	18	0
	Etika és megbízhatóság	4	
	Betegjogok	7	
	Az egészségügyi dolgozó alapvető jogai és kötelezettségei	4	
	Az egészségügyi törvény alapvető szabá- lyozási területei	3	
	Kommunikáció alapjai	9	0
	Kommunikáció	3	
	Szociokulturális faktorok	3	
	Egészségügyi kommunikáció	3	
	Az emberi test felépítése	18	0
	A mozgásrendszer alapjai	5	
	A keringés és légzés alapjai	4	
	Az emésztés, kiválasztás, szaporodás alapjai	5	
	Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek alapjai	4	
	Elsősegélynyújtási alapismeretek	0	36
	Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai		2
	Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái		4
	ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás		4
	Újraélesztés		10
	Sérültek állapotfelmérése, ellátása		8
	Roszcullétek, mérgezések		4
	Tömeges balesetek, katasztrófák		2
	Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBL)		2
	Munka-balesetvédelem, betegbiztonság	36	0
	A munkavédelem alapjai	4	
	A munkahelyek kialakítása	4	
	A munkaeszközök biztonsága	4	
	Balesetvédelem	4	
	Betegbiztonság	5	
	Fertőtlenítés	5	
	Sterilizálás	5	
	Infekciókontroll	5	
	Alapápolás-gondozás	0	36
A betegmegfigyelés alapjai		18	
Non-invazív mérések és dokumentáció		18	
Alap- tudományok	Szakmai fizikai és biofizikai alapok	36	0
	Sugárfizika alapjai	10	
	Röntgen képalkotó berendezések	10	
	Ultrahang fizikai alapjai	10	
	Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -visszaverődés, -elnyelés	6	
	Egészségügyi informatika	9	0
	Egészségügyi informatikai alapok	3	
	Adatvédelem	3	
	Informatika az egészségügyben	3	
	Egészségügyi terminológia	18	0
	Az orvosi latin nyelv alapjai	3	
	Az emberi test részei, síkok, irányok	2	
	Szervek, szervrendszerek	8	
	Kórtani és klinikumi elnevezések	3	
	Gyógyítással kapcsolatos kifejezések	2	
Egészségügyi alapo- zó ismeretek	Alapvető higiénés rendszabályok	18	0
	Infekció - nosocomiális infekció	9	
	Egyéni védőeszközök használata	3	

Fertőtlenítés, sterilizálás alapjai, steril anyagok kezelése	5	
Hulladékkezelés	1	
Kommunikáció	18	0
Kommunikációs zavarok	3	
Egészségügyi szakmai kommunikáció	3	
Speciális kommunikáció	8	
Konfliktuskezelés	4	
Évközi szakmai oktaás	180	72
összesen	252	
heti óraszám:	7	

Egészségügy ágazati alapoktatás megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az ágazati alapozó ismeretek tartalmazza mindazon ismereteket, melyek elengedhetetlenek egy egészségügyi ellátó intézményben történő képzett segédápolói munkakör betöltéséhez. A tan- anyag elsajátításával a tanulók képessé válnak megérteni a betegellátás alap pilléreit, etikusan, empatikusan és a betegjogok, munkavédelmi alapok betartásával végezni kompetencia szintű beavatkozásait, megismerik az emberi test felépítését, a kórházi aszepszist, az alapvető ápo- lási-gondozási beavatkozásokat, és azok kivitelezését, illetve gyakorolják ezeket szimulációs és klinikai környezetben.

Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: az egészségügyi etikába és a betegjogokba történő betekintés nyújtása, illetve képessé tenni a tanulót ezen ismeretek figyelembevételével ellátni mindennapi feladatait.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Egészségügy ágazati alapoktatás	Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek	18	18	
	Etika és megbízhatóság	4		
	Betegjogok	7		
	Az egészségügyi dolgozó alapvető jogai és kötelezettségei	4		
	Az egészségügyi törvény alapvető szabályozási területei	3		
	Összesen	18		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma

Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-5. feladat	iskolai helyszín	18	Egyéni/ páros/ csoportos

Értékelés		
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):	teszt	
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):	írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédkésztség, íráskészség értékelése	
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt
	Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet
Az érdemjegy megállapításának módja:	Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.	
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek		
Duális képzőhelyen:	-	
Iskolai helyszínen:	tanár	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Alkalmazza az alapvető etikai normákat.	Ismeri az alapvető etikai normákat, ismeri a normáktól való eltérés következményeit.	Teljesen önállóan	A tanuló folyamatosan aktualizálja tudását, a megfelelő ismereteit bővíti.	Elektronikus adatforrásokat használ a jogi szabályozás nyomonkövetésére
2	Betartja a betegjogokat.	Ismeri az ellátot- takra vonatkozó jogokat.	Teljesen önállóan		
3	Érvényesíti a jogait. Betartja a kötelességeit.	Ismeri az egészségügyi/ egészségügyben dolgozók jogait és alapvető kötelességeit.	Teljesen önállóan		
4	Alkalmazza a rá vonatkozó egészségügyi törvényi szabályozást.	Ismeri az egészségügyi törvény főbb rendelkezéseit.	Teljesen önállóan		
5	Érvényesíti a betegjogokat, és a beteglátogatás szabályait.	Ismeri a betegjogokat.	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Etika és megbízhatóság

Alapvető etikai fogalmak. Az egészségügyi személyzettől elvárható etikus viselkedés, alapvető etikai szabályok. Etikai vétség és következményei.

Betegjogok

A betegek törvény által előírt jogai és azok alkalmazása a gyakorlatban. Esetismertetés.

Az egészségügyi dolgozó alapvető jogai és kötelezettségei

Az egészségügyi és egészségügyben dolgozók alapvető jogai, és azok érvényesítése a gyakorlatban, esettanulmányokkal szemléltetve. Érdekvédelmi szervezet.

Az egészségügyi törvény alapvető szabályozási területei

A magyar egészségügyi törvény főbb szabályozási körei, ezek vonatkozásai a munkavállalók kapcsán.

Kommunikáció alapjai tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja A tanuló megismeri a tantárgy kapcsán a kollégákkal és a kliensekkel történő kommunikáció főbb alapvetéseit, mely segíti a későbbi beilleszkedését, a feladatok megértését, az ápolási dokumentáció értelmezését.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Pedagógia tanár / Pszichológus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szak- tanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel)

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám	Összesen	
Egészségügy ágazati alapoktatás	Kommunikáció alapjai	9	9	
	Kommunikáció	3		
	Szociokulturális faktorok	3		
	Egészségügyi kommunikáció	3		
	Összesen	9		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óraszám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-5. feladat	iskolai helyszín	9	Egyéni/ páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		

A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):	írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés beszéd-készség, íráskészség értékelése	
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt
	Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet
Az érdemjegy megállapításának módja:	Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.	
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek		
Duális képzőhelyen:	-	
Iskolai helyszínen:	Pedagógia tanár / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Apoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel)	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Onállóság és felelősség mértéke	Elvart viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Munkája során kulturált kommunikációt folytat a betegekkel, családtagjaikkal, munkatársakkal. Hatékonyan kommunikál látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Ismeri a speciális kommunikációs technikákat.	Teljesen önállóan	A munkájához etikusan áll, tudását folyamatosan fejleszti.	Hiteles digitális kommunikációt folytat
2	Hiteles kommunikációt folytat betegekkel, hozzátartozókkal, munkatársakkal.	Ismeri az ellátó csapat tagjait és az azokkal történő kommunikáció alapjait.	Teljesen önállóan		
3	Alkalmazza a különböző kultúrkörből érkező betegekkel történő megfelelő kommunikációs szabályokat.	Ismer a különböző kultúrkörből érkező betegekkel történő kommunikációt	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Kommunikáció

A kommunikáció fogalma, a kommunikáció általános elméleti modellje

A kommunikációs folyamat dinamikai alapelvei

A kommunikáció csatornái: verbális, nonverbális csatornák
A kulturális szignálok jelentősége a kommunikációban
Kongruens kommunikáció az ellátók és kliensek között.

Szociokulturális faktorok

A kliensekkel történő kommunikáció sajátosságai a különböző kultúrkörből érkező betegek körében.

Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel

Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén

Infokommunikációs akadálymentesítés

A segítő beszélgetés.

Egészségügyi kommunikáció

Kompetencia körbe tartozó munkafolyamatokkal kapcsolatos kommunikáció, kliensek és hozzátartozóik tájékoztatásának módjai, és hatáskörök. A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai

Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái

Kommunikáció hozzátartozóval

Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek.

Az emberi test felépítése tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók megismerik az emberi test és a szervrendszerek főbb részeit, elkülönítik az egészséges és a kóros állapotokat.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen
Egészségügy ágazati alapoktatás	Az emberi test felépítése	18	18
	A mozgásrendszer alapjai	5	
	A keringés és légzés alapjai	4	
	Az emésztés, kiválasztás, szaporodás alapjai	5	
	Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek alapjai	4	
	Összesen	18	

A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák

	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-10. feladat	iskolai helyszín	18	Egyéni/ páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegejtés, beszédkésztség, íráskésztség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egész- ségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, va- lamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.)		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	x	
Eszközök és berendezések:		-	x	
Anyagok és felszerelések:		-	x	
Egyéb speciális feltételek:		-	x	

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Meg tudja határozni az egyes testrészek, szervek elhelyezkedését, egymáshoz való viszonyát.	Ismeri az emberi szerveket, és elhelyezkedésüket.	Teljesen önállóan	Tudása szempontjából fejlesztő szemléletű, a megszerzett	Digitális segédanyagokat és atlaszokat használ

2	Csoportosítja a törzs, végtagok, koponya csontjait, izmait.	Ismeri a mozgásrendszer alapjait.	Teljesen önállóan	információkat integrálja a munkája során.	
3	Bemutatja a szív felépítését. Értelmezi a vérköröket és az érrendszert, és a nyirokrendszert.	Ismeri a szív felépí- tését, a vérköröket és az érrendszert. Ismeri a nyirok- rendszert. Ismeri a véralkotó elemeit, a véralvadás alapjait és a vércsoportokat.	Teljesen önállóan		
4	Ismerteti a légző- rendszer részeit, a mellhártyát, a tüdő szerkezetét és érrendszerét.	Ismeri a légzőrendszer részeit, a mell- hártát, a tüdő szerkezetét és az érrendszerét.	Teljesen önállóan		
5	Bemutatja az emésztőrendszer ré- szeit, illetve a főbb tápanyagokat.	Ismeri az emésztő- rendszer részeit, továbbá a májat, hasnyálmirigyet, hashártyát.	Teljesen önállóan		
6	Meghatározza a normák vizeletet.	Ismeri a vese szerkezetét, és az általa előállított normál vizelet mennyiségi és minőségi jellemzőit.	Instrukció alapján részben önállóan		
7	Meghatározza a férfi és női nemi- szerveket, másodlagos jelleget.	Ismeri a női és férfi nemi szerveket és másodlagos nemi jelleget.	Teljesen önállóan		
8	Értelmezi az idegrendszer felépítését és részeit.	Ismeri az idegrendszer felépítését és részeit, a reflexeket, a központi, környéki és vegetatív idegrendszert.	Teljesen önállóan		
9	Értelmezi az endokrin rendszer főbb részeit.	Felismeri az endokrin rendszer főbb részeit.	Teljesen önállóan		
10	Bemutatja az érzék- szerveket, és a hőszabályozást.	Tisztába van az érzékszervekkel és a hőszabályozással.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A mozgásrendszer alapjai

Az emberi csontváz főbb részei, az ízületek és mozgásuk, az izomzat, illetve ezek magyar nyelvű megnevezése.

A keringés és légzés alapjai

Szív felépítése, vérerek, vérkörök, vér alkotóelemei, véralvadás alapjai, vércsoportok, nyi- rokrendszer. Légzőrendszer felépítése, tüdő szerkezete, érrendszere, mellhártya.

Az emésztés, kiválasztás, szaporodás alapjai

Emésztőrendszer szakaszai, máj, hasnyálmirigy, hashártya. Vese főbb szerkezete, normál vizelet mennyiségi és eszköz nélkül meghatározható minőségi jellemzői. Női nemi szervek, férfi nemi szervek, másodlagos nemi jellegek. Magyar nyelvű megnevezések.

Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek alapjai

Idegrendszer felosztása, gerincvelői reflexek. Agyvelő lebenyei és az agykamrák megnevezése.

Érzékszervek megnevezése. Hőszabályozás.

Elsősegélynyújtási alapismeretek tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló legyen képes a környezetében bekövetkező balesetek, hirtelen egészségkárosodások korai felismerésére, a környezet, beteg/sérült állapotának szakszerű felmérésére, pontos, tárgyilagos segítségkérésre, mentőhívásra, a szükséges elsősegélynyújtási beavatkozások szabályos elvégzésére, és az ellátásban résztvevő laikusok irányítására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:

Mentőtiszt Bsc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló (sürgősségi/intenzív/aneszteziológiai specializációval) / Általános orvos / Mentőorvos / Oxyológia és sürgősségi orvostan szakorvos

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám	Összesen	
Egészségügy ágazati alapkutatás	Elsősegélynyújtási alapismeretek	36	36	
	Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai	2		
	Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái	4		
	ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás	4		
	Újraélesztés	10		
	Sérültek állapotfelmérése, ellátása	8		
	Roszcullétek, mérgezések	4		
	Tömeges balesetek, katasztrófák	2		
	Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS)	2		
	Összesen	36		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-10. feladat	iskolai helyszín	36	<i>Egyéni/ páros/ csoportos</i>
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási		<i>teszt</i>		

alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):	
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):	<i>írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, írásképesség értékelése</i>
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Írásbeli: <i>dolgozat, írásbeli teszt</i>
	Gyakorlati feladat: <i>szóbeli, gyakorlati felelet</i>
Az érdemjegy megállapításának módja:	<i>Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.</i>
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek	
Duális képzőhelyen:	-
Iskolai helyszínen:	Mentőtiszt Bsc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló (sürgősségi/intenzív/aneszteziológiai specializációval) / Általános orvos / Mentőorvos / Oxyológia és sürgősségi orvostan szakorvos.)

A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális	
1	Felismeri az elsősegélynyújtás szükségét.	Ismeri az életveszélyes állapotokra utaló jeleket, tüneteket.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, gyors döntéshozatal, magabiztosság, jó kommunikáció, irányító képesség.	Applikációk alkalmazásával vagy digitális eszközök segítségével mentőt hív.	
2	Felismeri és elhárítja a veszélyforrásokat.	Ismeri a veszélyforrásokat és azok elhárításának elemeit.	Teljesen önállóan			
3	Elsődleges állapotfelmérést követően a szükséges beavatkozásokat elvégzi.	ABCDE algoritmus és az azonnali beavatkozások ismerete.	Teljesen önállóan			
4	Felnőtt és gyermek újraélesztést végez.	BLS, PBLIS, AED algoritmus ismerete.	Teljesen önállóan			Újraélesztést oktató eszközök és szoftverek használata.
5	Sebellátást végez.	Ismeri a sebek típusait, jellemzőit.	Teljesen önállóan			

6	Vérzést csillapít.	Ismeri a vérzések ellátási stratégiáit.	
7	Sérültet ellát.	Ismeri a sérültellátási algoritmust.	
8	Roszcullétet, mérgezést felismeri.	Ismeri a hirtelen roscullétek ellátási stratégiáit, a mérgezésre utaló tüneteket, jeleket.	
9	Tömeges baleseti ellátásban részt vesz.	Ismeri a tömeges ellátás szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan
10	HBLS-ben részt vesz.	Ismeri a riasztási kritériumokat és a kompetencia szintű eszközök alkalmazását.	Teljesen önállóan

A tantárgy témakörei

Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai

Az elsősegélynyújtás jellemzői a különböző történelmi korokban

A nemzetközi és hazai elsősegélynyújtás és mentés fejlődésének fontosabb állomásai

Mária Terézia Mentési rendelete

Flór Ferenc, Kresz Géza munkássága

A Nemzetközi Vöröskereszt, Magyar Vöröskereszt elsősegélynyújtói tevékenysége

A Mentőszolgálat kialakulás (BÖME, VVOME, OMSZ)

Az elsősegélynyújtás társadalmi jelentősége, szerepe napjainkban

Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, színterei, helye a mentési láncban

Az elsősegélynyújtás jogi, etikai vonatkozásai

Az elsősegélynyújtó személyisége, kompetenciái

Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái

Az elsősegélynyújtás helyszínei, baleseti helyszín és jellemzői

A helyszín biztonsága, veszélyei Veszélyforrások

felmérése, elhárítása Kimentés során alkalmazható

műfogások

Veszélyzóna, biztonsági zóna fogalma, jellemzői

A mentőhívás szabályai, a mentésirányító támogató tevékenysége Speciális

vészhelyzetek, események jelentési specialitásai Kommunikáció a beteggel/sérülttel, hozzátartozóval, ellátókkal

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás

Az ABCDE algoritmus alkalmazásának szabályai

A légutak átjárhatóságának megítélése, átjárhatóság biztosítása eszköz nélkül

A légzés vizsgálata hármasszérzékeléssel, légzési nehezítettség jeleinek felismerése, ellátása

A keringés jeleinek vizsgálata, a sokk jeleinek felismerése, ellátása
 Az eszmélet és tudat megítélése, eszméletlen ellátása Az egész test vizsgálata, sérülések, kihülés védelem Leggyakoribb pozícionálások
 A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Újraélesztés

A hirtelen halál, hirtelen szívhalál fogalma, jellemzői, kórélettani alapjai
 Pre-arrest jelek, tünetek
 Az újraélesztés fogalma, célja, szintjei
 A felnőtt BLS érvényes algoritmusai
 Az AED alkalmazásának jelentősége, szabályai
 A csecsemő és kisgyermek újraélesztés (PBLIS) algoritmusai A légúti idegentest eltávolítás felnőtt, gyermek algoritmusai Eszméletlen beteg ellátása, pozícionálása
 A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Sérültek állapotfelmérése, ellátása

Baleseti mechanizmusok és lehetséges sérülések
 A sebek típusai, jellemzői, ellátásuk
 Vérzések ellátása
 Amputált végtag, amputátum ellátása
 Rándulás, ficam, törés ellátása
 Koponya, gerinc, mellkas, has, medence és végtag sérülések ellátása, pozícionálása
 Termikus sérülése ellátása
 Elektromos balesetek ellátása
 A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Roszcullétek, mérgezések

Hirtelen fellépő fájdalmak (fejfájás, mellkasi fájdalom, hasi fájdalom, végtag fájdalom) és ellátásuk
 Görcsrohammal járó állapotok és ellátásuk
 Életveszélyes allergiás reakciók és ellátásuk
 A mérgezés fogalma, formái, jellemzői, behatolási kapuk, mérgezésre utaló jelek, tünetek Leggyakoribb mérgezések (gáz, gyógyszer, drog, alkohol, marószerek, vegyi anyag, gomba, étel) és ellátási stratégiájuk
 A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Tömeges balesetek, katasztrófák

A tömeges balesetek fogalma, jellemzői
 A helyszín és a sérültek felmérésének szabályai, a sérült osztályozás szempontjai
 A tömeges baleseti ellátás főbb szabályai
 A katasztrófa fogalma, formái, főbb jellemzői
 Együttműködés a társszervekkel

Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS) Az egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok jellemzői, ellátási rendszere (MET)

A sürgősségi ellátók riasztásának kritériumai
 Az IHBLIS algoritmusai és kompetenciái
 Egyszerű, eszközös légútbiztosítás (OPA, NPA) alkalmazása
 Maszkos-ballonos lélegeztetés alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Munka-balesetvédelem, betegbiztonság tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló sajátítsa el az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges kompetenciákat, megfelelő viselkedésével segítse elő a balesetek megelőzését, és képes legyen balesetek esetén az előírásoknak megfelelően eljárni, ismerje meg és alkalmazza a betegbiztonságot szolgáló eszközöket, technikákat és viselkedésmódot. A tanulók szerezzenek ismereteket a fertőtlenítés, sterilizálás és infekciókontroll kapcsán. Megszerzett ismereteiket eredményesen tudják alkalmazni mindennapi munkájuk során a nosocomialis infekciók megelőzése érdekében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:

Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel) / Munkavédelmi-balesetvédelmi előadó.

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Egészségügy ágazati alapoktatás	Munka-balesetvédelem, betegbiztonság	36	36	
	A munkavédelem alapjai	4		
	A munkahelyek kialakítása	4		
	A munkaeszközök biztonsága	4		
	Balesetvédelem	4		
	Betegbiztonság	5		
	Fertőtlenítés	5		
	Sterilizálás	5		
	Infekciókontroll	5		
	Összesen	36		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-7. feladat	iskolai helyszín	36	Egyéni/ páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		

A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):	írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, íráskészség értékelése	
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt
	Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet
Az érdemjegy megállapításának módja:	Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.	
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek		
Iskolai helyszínen:	Mentőtiszt Bsc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló (sürgősségi/intenzív/aneszteziológiai specializációval) / Általános orvos / Mentőorvos / Oxyológia és sürgősségi orvostan szakorvos.)	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Munkatevékenysége során biztonságos környezetet és munkakörülményeket alakít ki.	Ismeri munkakörével kapcsolatos munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályokat, a biztonságos munkavégzés	Teljesen önállóan	Magára nézve kötelezőnek érzi a munka-, tűz-, balesetvédelmi és betegbiztonsági szabályok betartását.	Munkavédelemmel kapcsolatos szakmai tájékoztatók, jogszabályok keresése az interneten.
2	Munkája során az előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival	Teljesen önállóan		
3	A betegellátás során gondoskodik a beteg, az ellátó személyzet és a környezet biztonságáról, megakadályozza a sérülések kialakulását.	Ismeri a betegbiztonság formáit, a betegkorlátozás módjait, jogi szabályozását.	Teljesen önállóan		

4	Megfelelő viselkedésével és eszközök használatával megelőzi a balesetek kialakulását.	Ismeri a balesetvédelmi, a betegbiztonsági előírásokat, és azok alkalmazását.	Teljesen önállóan		
5	Megfelelően alkalmazza a higiénés protokollokat.	Tisztában van a nosocomialis fertőzések fogalmával, kialakulásának megelőzésével. Ismeri a fertőtlenítő szereket és előírásokat.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a beteg és a saját biztonsága iránt. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását.	
6	Az eszközöket előkészíti sterilizésre, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését sterilizálásra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		
7	Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a nosocomialis infekciók megelőzésének szabályait.	Ismeri a nosocomialis fertőzés fogalmát, jelentőségét, a leggyakrabban előforduló nosocomialis fertőzéseket. Tisztában van az fertőzések megelőzésének ápolói feladataival.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A munkavédelem alapjai

A munkahelyi biztonság és egészség megtartásának jelentősége

A munkavédelem jogi szabályozása

A munkavédelem területei, fogalomrendszere

A munkavédelem intézményrendszere

A munkahelyek kialakítása

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek. A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükséges-sege. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

A munkaeszközök biztonsága

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei A munkaeszközök dokumentációi

A munkaeszközök veszélyessége, veszélyes munkaeszközök használata

Balesetvédelem

Veszélyek és veszélyforrások a munkahelyeken

Fizikai, biológiai, kémiai veszélyforrások az egészségügyi munkavégzés során

Pszichés igénybevétel, a stressz

Kockázatfelmérés és kezelés

Balesetvédelmi előírások az egészségügyben Balesetek és foglalkozási megbetegedések Teendők munkabaleset esetén

Betegbiztonság

Biztonságos betegmozgatás eszközei, és módszerei. Biztonságos környezet és kialakítása, egészségvédelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén.

Fertőtlenítés

Asepsis, antisepsis fogalma

A fertőtlenítés fogalma, a fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezők

A fertőtlenítő eljárások hatáserősségének fokozatai

A fertőtlenítés módjai, fizikai, kémiai, kombinált és speciális fertőtlenítő eljárás

A leggyakrabban alkalmazott fertőtlenítő eljárások: higiénés kézfertőtlenítés, műtéti kéz- fertőtlenítés, bőrfelület fertőtlenítése beavatkozások előtt, váladékfertőtlenítés, váladékfel- fogó eszközök fertőtlenítése, felületfertőtlenítés, fertőtlenítő mosás, mosogatás, takarítás, műszer- és eszközfertőtlenítés

A fertőtlenítés végrehajtásának formái: Folyamatos és záró fertőtlenítés, szigorított folya- matos és záró fertőtlenítés

Sterilizálás

A sterilizálás fogalma

Eszközök, műszerek, anyagok sterilizálhatósága

Főbb sterilizáló módszerek

A sterilizálandó eszközök előkészítése, csomagolása

A steril anyagok utókezelése

Steril anyagok szállítása, tárolása

Infekciókontroll

A nosocomiális infekció fogalma, jelentősége

A nosocomiális fertőzések epidemiológiai sajátosságai

A nosocomiális infekció kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyakoribb módjai

Az infekció kontroll fogalma, feladata, tevékenységi elemei. A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése.

Megelőző tevékenység Izolációs szabályok a betegellátás során, környezeti infekciókontroll,

fertőtlenítés, sterilizálás, egészség-ügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók nosocomialis fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.

A leggyakoribb nosocomialis infekciók: húgyúti infekciók, pneumoniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezők, jellemzői, az infekciók megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai

Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai

Alapápolás-gondozás tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: Képesé tenni a tanulót az alapvető szükséglet alapú alapápolási-gondozási feladatok elvégzésére, valamint egyes ápolói beavatkozások elvégzésére. Képesé tenni a tanulót a betegmegfigyelésre különböző non-invazív vitális paraméterek mérésére szolgáló eszközök segítségével, és alkalmassá tenni arra, hogy a mért értéket szükség esetén jelezze felette számára, illetve az elvégzett feladatokat szakszerűen dokumentálja. Felkészíteni a tanulót a rehabilitáció kapcsán a megfelelő gondozási feladatok elvégzésére. Támogató szemléletet biztosítani a család számára. A tanuló sajátítsa el a betegszállítás lehetőségeket, az intézményen belül, és intézményen kívül, szükség esetén alkalmazza a megszerzett ismereteit. Képesé váljon a szakszerű betegmozgatás kivitelezésére, a beteg pozicionálására és kényelmének biztosítására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Bsc ápoló/Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, megbízhatóság, Betegszállítás-mozgatás-pozicionálás

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám		Összesen
		9. évf.	10. évf.	
Egészségügyi ágazati alapoktatás	Alapápolás-gondozás	36	72	108
	A betegmegfigyelés alapjai	18		
	Non-invazív mérések és dokumentáció	18		
	A beteggondozás alapjai		15	
	Betegápolási eljárások		15	
	Asszisztensi feladatok		20	
	Inaktivitási tünetcsoport		4	
	Az akadályozottság/ korlátozottság alapfogalmai		5	
	Szállítási módok, betegszállítási alapok		6	
	Betegfektetési és más pozicionálási technikái, betegmozgatás		7	
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óraszám	Módszer és munkaforma

Duális képzőhely	-	-	0	
Iskolai helyszínen	TEA 1-10. feladat	iskolai helyszín	108	<i>Egyéni/páros/ csoportos</i>
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		<i>teszt</i>		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		<i>írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédkészség, íráskészség értékelése</i>		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	<i>dolgozat, írásbeli teszt</i>	
		Gyakorlati feladat:	<i>szóbeli, gyakorlati felelet</i>	
Az érdemjegy megállapításának módja:		<i>Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.</i>		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Bsc ápoló/Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	X	
Eszközök és berendezések:		-	X	
Anyagok és felszerelések:		-	X	
Egyéb speciális feltételek:		-	X	

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális
1	Elvégzi a kliens szükségleteinek megfelelő alapvető gondozási feladatokat. Felismeri a decubitus jeleit.	Ismeri az alapvető emberi szükségleteket, és azok ellátására vonatkozó szabályokat, a kivitelezés menetét, és esz- közeit. Ismeri a decubitus kialakulását elősegítő tényezőket, annak előjeleit, és a kialakult decubitust felismeri.	Teljesen önállóan	A kliensekhez, empátikusan segítőkészen áll, a munkáját tudásának megfelelő legmagasabb szinten végzi el, minden körülmények között szem előtt tartja a beteg	

2	Alkalmazza a gyorsteszteket vizelet, széklet és ujj- begyből történő vér mintavétellel. Az ápolói beavatkozások kapcsán asszisztál.	Ismeri a beavatkozás eszközrendszerét, és kivitelezésének protokollját, a beavatkozás dokumentálásának módját. Ismeri a beavatkozások előkészítésének eszközös és kliensoldali vetületét, a környezet előkészítését a betegjogok vonatkozásában.	Instrukció alapján részben önállóan	jogait, és szemérmének védelmét. Munkájára pontos, precíz, a vele szemben támasztható elvárásoknak megfelelően végzi a beavatkozásokat. Empatikusan, fejlesztő szemlélettel végzi munkáját.	Elektronikus dokumentációt kompetenciaszintjének megfelelően vezet.
3	Nem steril kötéseket, fedőkötéseket helyez fel. Elvégzi a beavatkozások kapcsán keletkező hulladékok és az újrahasznosítható eszközök kezelését.	Ismeri a nem steril szigetkötszereket, és azok felhelyezésének menetét. Ismeri a fedőkötés elkészítését. Ismeri az újrahasznosítás menetét, az eszközök tisztítására, vonatkozó előírásokat, és az egészségügyi hulladékkezelés szabályait, eszközeit.	Teljesen önállóan		
4	Alapvető ápolói szempontból jelentős betegmegfigyelést végez.	Ismeri a betegmegfigyelés jelentőségét, kivitelezésének főbb lépéseit.	Irányítással		
5	Non-invazív méréseket végez el. Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében. Segít az ápolónak az egészség fejlesztését célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában.	Ismeri a szükséges eszközparkot, és a beavatkozások protokolljait. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit. Ismeri az egészség-kultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezetszennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéne és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
6	Elvégzi a beavatkozások kapcsán felmerülő dokumentációs feladatokat.	Ismeri az ápolási és orvosi dokumentációt, illetve a vezetésükre vonatkozó szabályokat.	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.

7	Megérti az inaktivitás káros hatásait az emberi szervezetre	Felsorolás szerűen ismeri az inaktivitás negatív hatásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
8	Alkalmazza a betegmozgatási technikákat és eszközöket.	Ismeri a megfelelő mozgatási technikát és eszközparkot.	Instrukció alapján részben önállóan		
9	Meghatározza a betegszállítás módját, megrendeli a betegszállítást. Diagnosztikus és terápiás beavatkozásokat követően pozicionálja a beteget.	Felismeri a betegszállítás megrendelő dokumentációt, ismeri a kitöltésére vonatkozó szabályokat. Ismeri a betegpozicionálási lehetőségeket.	Irányítással		Elektronikus dokumentáció esetén is képes elvégezni a szállítás megrendelését.
10	Biztosítja a beteg kényelmét és a megfelelő kényelmi eszközöket alkalmazza. A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során.	Ismeri a betegpozicionálás lehetőségeit, és a kényelmi eszközöket. Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikótényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben használt eszközöket.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A betegmegfigyelés alapjai

Alapfogalmak: panasz, tünet, szindróma, kardinális tünetek

A beteg általános megtekintése, a testalkat, járás, arckifejezés, beszéd megfigyelése

Testtájak megfigyelése: fej, nyak, mellkas, has, végtagok

A bőr és bőrfüggelékek megfigyelése

Érzékszervek megfigyelése: a látás, hallás megfigyelése

A fekvés megfigyelése

A fájdalomra utaló jelek, jellegzetes fájdalmak felismerése

A tudat, a magatartás megfigyelése

Testváladékok és megfigyelésük.

Non-invazív mérések és dokumentáció

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálása Testkörfogat mérése és dokumentálása

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálása:

A pulzus jellemzői, megfigyelésének szempontjai, a pulzusvizsgálat módja

A légzés megfigyelése: a légzés megfigyelésének szempontjai, a megfigyelés módja

A vérnyomás jellemzői, a vérnyomásmérés

A testhőmérséklet élettani értékei, eltérések az élettani értéktől A láz fogalma, jellemzői, tünetei, a

testhőmérséklet mérése Egészségügyi dokumentáció vezetése, típusai, formái.

Alaptudományok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanuló elmélyíti tudását az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkedik az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével, valamint ezek biokémiai, biofizikai alapjaival. A tanulási terület a mikrobiológia-járványtan és általános kórtan, higiéné tantárgy segítségével bevezeti a tanulót a kóros folyamatokba és a fertőzések, járványok megelőzésével kapcsolatos feladatokba is.

Szakmai fizikai és biofizikai alapok tantárgy**A tantárgy tanításának fő célja**

A tanulók tisztában legyenek a képalkotó berendezések működésével, annak felépítésével. Ismerje a sugárvédelmi szabályokat, hogy azokat betartsa és betartassa.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Fizikus / Biofizikus / Fizika szakos tanár / Orvosi diagnosztikai analitikus Bsc

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Komplex természettudományos tárgy, biológia

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.**A tantárgy tartalmi elemei**

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Alaptudományok	Szakmai fizikai és biofizikai alapok	36	36	
	Sugárfizika alapjai	10		
	Röntgen képalkotó berendezések	10		
	Ultrahang fizikai alapjai	10		
	Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -elnyelés, -törés	6		
	Összesen	36		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-4. feladat	iskolai helyszín	36	<i>Egyéni/ páros/ csoportos</i>
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		<i>teszt</i>		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		<i>írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédkészség, íráskészség értékelése</i>		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés		Írásbeli:	<i>dolgozat, írásbeli teszt</i>	

(szummatív értékelés):	Gyakorlati feladat:	<i>szóbeli, gyakorlati felelet</i>
Az érdemjegy megállapításának módja:	<i>Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.</i>	
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek		
Duális képzőhelyen:	-	
Iskolai helyszínen:	Fizikus / Biofizikus / Fizika szakos tanár / Orvosi diagnosztikai analitikus Bsc	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Bemutatja az atomok szerkezetét, az elektro-mágnesesség alapjait.	Ismeri a főbb atom-szerkezeti részeket, az izotópok fogalmát, az elektromágneses képi diagnosztika alapjait.	Instrukció alapján részben önállóan	Önmagára és környezetére figyelmes, szem előtt tartja a sugárvédelmi szempontokat.	Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálás a, prezentációkészítő programok használata.
2	Ismerteti a röntgen-sugárzással működő készülékeket, és bemutatja a sugárvédelmi előírásokat.	Ismeri a röntgen képalkotás eszközeit, és a sugárvédelmi eszközöket, szabályokat.	Teljesen önállóan		
3	Ismerteti az ultrahang-diagnosztika fizikai alapjait.	Ismeri az ultrahang-diagnosztika fizikai alapjait.	Teljesen önállóan		
4	Ismerteti és jellemzi a fény tulajdonságait, elektromágneses jellemzőit.	Fénytani alapismeretek.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Sugárfizika alapjai

Az atom szerkezete Atommag Elektronhéj

Az atommag szerkezete

Nukleonok

Izotóp

A mag energiaállapota, stabilitás Természetes és mesterséges radioaktivitás Magsugárzások

Bomlási törvény, felezési idő

Az elektromágneses sugárzások

Keletkezés

Hullámhossz

A röntgensugár fizikai tulajdonságai, kölcsönhatása az élő és élettelen anyaggal.

Röntgen képalkotó berendezések

Röntgensugárzás alkalmazása a gyógyászatban

Röntgensugárzást használó készülékek, és alkalmazásuk főbb indikációi

Sugárvédelmi szabályok és alkalmazásuk, eszközrendszerek.

Ultrahang fizikai alapjai

Ultrahang vizsgálatok feltételei:

Ultrahang vizsgáló helység, ultrahang készülék

Ultrahangdiagnosztikai alapok, az ultrahang kép keletkezése:

Ultrahang fizikai jellemzői (frekvencia, terjedési sebesség, hullámhossz, intenzitás).

Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -elnyelés, -törés

A fény jellemző tulajdonságai, a látható fény

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fénytörés

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényfelbontás

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényvisszaverődés

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényelnyelés.

Egészségügyi informatika tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók szerezzenek ismereteket és tapasztalatokat az egészségügyi dokumentáció kezelésével, az egészségügyi szoftverek alkalmazásával kapcsolatban.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások. Informatikus / Informatika tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: —

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen
Alaptudományok	Egészségügyi informatika	9	9
	Egészségügyi informatikai alapok	3	
	Adatvédelem	3	
	Informatika az egészségügyben	3	
	Összesen	9	

A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-2. feladat	iskolai helyszín	9	Egyéni/ páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédkészség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Informatikus / Informatika tanár		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	x	
Eszközök és berendezések:		-	x	
Anyagok és felszerelések:		-	x	
Egyéb speciális feltételek:		-	x	

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Az egészségügyi dokumentációt az adatvédelmi szabályok betartásával kezeli.	Ismeri az egészség-ügyi dokumentáció részeit, a dokumentálás és adatvédelem szabályait.	Irányítással	Munkájára igényes, precíz, figyelmes.	Digitális források használata.
2	Munkája során medikai rendszerek alkalmazásában közreműködik.	Ismeri az egészségügyi informatikának a felhasználó szempontjából lényeges alapjait, a szakmai szoftverek típusait.	Irányítással		Medikai rendszerek használata.

A tantárgy témakörei

Egészségügyi informatikai alapok

Az egészségügyi informatika tárgya

Elektronikus egészségügyi dokumentáció részei

Adatvédelem

Adatvédelem, adattovábbítás

Az elektronikus levél küldésének szabályai

Informatika az egészségügyben

Egészségügyi kódrendszerek

Szoftverek az egészségügyben (orvosi, gazdasági, pénzügyi, személyügyi rendszerek) Egészségügyi

Elektronikus Szolgáltatási Tér (EESZT) fogalma, moduljai

E-recept

Medikai rendszerek típusai

Tetszőlegesen kiválasztott medikai rendszer alkalmazása

Egészségügyi terminológia tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: Az alapvető orvosi latin nyelvi ismereteinek megszerzése, valamint a szakkifejezések helyes használata.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Általános orvos / Ápoló Bsc / Mentőtiszt Bsc / Latin szakos tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Az emberi test felépítése

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Alaptudományok	Egészségügyi terminológia	18	18	
	Az orvosi latin nyelv alapjai	3		
	Az emberi test részei, síkok, irányok	2		
	Szervek, szervrendszerek	8		
	Kórtani és klinikumi elnevezések	3		
	Gyógyítással kapcsolatos kifejezések	2		
	Összesen	18		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-

Iskolai helyszínen	TEA 1-2. feladat	iskolai helyszín	18	Egyéni/ páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédkészség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Általános orvos / Ápoló Bsc / Mentőtiszt Bsc / Latin szakos tanár		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	x	
Eszközök és berendezések:		-	x	
Anyagok és felszerelések:		-	x	
Egyéb speciális feltételek:		-	x	

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, ~~attitűdök~~	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Megérti és ismerteti a latin szakkifejezéseket az emberi test részeinek megnevezésére, és egyes klinikumi, ápolástani szakkifejezéseket megért.	Ismeri a főbb anatómiai, ápolástani és klinikumi latin kifejezéseket.	Teljesen önállóan	Megfelelő minőségű szakmai kommunikációra törekszik a csapat tagjaival szemben.	
2	Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a latin szakkifejezéseket.	Ismeri az orvosi latin szakkifejezéseket, a latin nyelv alapvető nyelvtani szabályait.	Teljesen önállóan		Digitális tananyagok használata.

A tantárgy témakörei

Az orvosi latin nyelv alapjai

Az orvosi latin nyelv kialakulása és fejlődése A latin szavak írása és olvasása

Írásjelek és helyesírás

A kiejtés és hangsúly.

Az emberi test részei, síkok, irányok

Az emberi test főbb részeinek latin megnevezése Anatómiai gyűjtőnevek

Az emberi test fő síkjai és irányai A főnevek szótári alakja és neme A főnevek declinációi

Birtokos jelzős szerkezetek

Minőségjelzős szerkezetek.

Szervek, szervrendszerek

A mozgásrendszer anatómiai szakkifejezései

A keringési rendszer anatómiai szakkifejezései

A légzőrendszer anatómiai szakkifejezései

Az emésztőrendszer anatómiai szakkifejezései

A vizeletkiválasztó és elvezető rendszer anatómiai szakkifejezései

A nemi szervek anatómiai szakkifejezései

Az endokrin rendszer anatómiai szakkifejezései

Az idegrendszer anatómiai szakkifejezései Az érzékszervek anatómiai szakkifejezései Melléknevek képzése főnevekből

Az igei szótári alakja, főnevek képzése igékből.

Kórtani és klinikumi elnevezések

A betegség, a betegség lefolyásának szakaszai - latin elnevezései

A mozgásrendszer, keringési rendszer, légzőrendszer, emésztőrendszer, vizeleti rendszer betegségeinek gyakrabban előforduló szakkifejezései.

Gyógyítással kapcsolatos kifejezések

Alapvető szakkifejezések: kórelőzmény, fizikális vizsgálat, tünet, tünetegyüttes, jelen állapot, kórisme, diagnózis, gyógykezelés

A latin számnevek.

Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanulók elmélyítik tudásukat az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkednek az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével. A tanulási terület megismerése során alapismereteket adunk át a laboratóriumi és az ápolói munka gyakorlati megvalósításához. Az ápolás történetén keresztül eljutunk a ma alkalmazott ápolási folyamatokhoz. A tanulók elsajátítják a betegmegfigyelés, állapotkövetés alapjait, képesek lesznek a szükségletek felmérésére, azok kielégítésére.

Alapvető higiénés rendszabályok tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja. A tanulók szerezzenek ismereteket a nosocomialis infekciók kialakulásáról, az infekciókontroll ápolói feladatairól.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kórházhigiénikus / Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gya- korlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészséges ember és környezete, Az ápolás és gondozás alapjai.

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám	Összesen	
Egészségügyi alapozó ismeretek	Alapvető higiénés rendszabályok	18	18	
	Infekció - nosocomiális infekció	9		
	Egyéni védőeszközök használata	3		
	Fertőtlenítés, sterilizálás alapjai, steril anyagok kezelése	5		
	Hulladékkezelés	1		
	Összesen	18		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óraszám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-4. feladat	iskolai helyszín	18	Egyéni/ páros/csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés beszédképesség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Kórházhigiénikus / Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gya- korlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	x	

Eszközök és berendezések:	-	X
Anyagok és felszerelések:	-	X
Egyéb speciális feltételek:	-	X

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Munkája során az előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Teljesen önállóan	Magára nézve kötelezőnek érzi a munka-, tűz-, balesetvédelmi és higiénés szabályok betartását.	
2	Megfelelően alkalmazza a higiénés protokollokat.	Ismeri a mikroorganizmusok típusait, a fertőzések, járványok létrejöttének alapjait. Tisztában van a nosocomialis fertőzések fogalmával, kialakulásának megelőzésével. Ismeri a fertőtlenítő szereket és eljárásokat.	Teljesen önállóan		Szakmai oldalak felkeresése, oktató- videók alkalmazása a fertőtlenítés, higiénés kézfertőtlenítés témakörében.
3	Az eszközöket előkészíti sterilizálásra, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését sterilizálásra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		Sterilizáló berendezések használatának megtekintése.
4	Részt vesz a fertőző betegek elkülönítésében.	Ismeri a fertőző betegek elkülönítésére és ápolására vonatkozó alapvető előírásokat, higiénés és munkavédelmi szabályokat.	Irányítással		

A tantárgy témakörei

Infekció - nosocomiális infekció

A kórokozók csoportosítása, főbb jellemzői

A fertőzés fogalma

A járványfolyamat mozgató erői

A fertőzés terjedési módjai gyakoriság és kiterjedés szerint

A fertőző betegség és szakaszai

A fertőző betegségek előfordulási módjai

Járványügyi teendők

Bejelentési kötelezettség

A fertőző betegek elkülönítése

A fertőző betegségek megelőzése

Nosocomialis infekció fogalma, leggyakoribb formái

Infekciókontroll

Egyéni védőeszközök használata

Munkaruha, védőruha

Egyéni védőeszköz fogalma, használatának jellemzői

Az egészségügyben használt egyéni védőeszközök típusai, jellemzői

Egyéni védőeszközök használatának gyakorlása

Fertőtlenítés, sterilizálás alapjai, steril anyagok kezelése

A fertőtlenítés fogalma

A fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezők

Fizikai, kémiai fertőtlenítő eljárások, fertőtlenítés gázzal

A gyakoribb fertőtlenítőszer hatóanyagok és készítmények

A fertőtlenítőszer alkalmazása

Kombinált fertőtlenítő eljárások: fertőtlenítő mosás, mosogatás, takarítás

Higiénés kézfertőtlenítés, fertőtlenítő kézmosás

Fertőző beteg elkülönítésének és ápolásának alapvető szabályai

Folyamatos és záró fertőtlenítés

A sterilizálás alapfogalmai

A sterilizálás gyakorlata: előkészítés, fertőtlenítés, tisztítás, eszközök átvizsgálása, karbantartása, csomagolás

A sterilizáló eljárások alapjai Steril anyagok szállítása, tárolása A sterilitás ellenőrzése

Hulladékkezelés

A hulladék fogalma, a hulladékok csoportosítása (a keletkezés forrása szerint, halmazállapot szerint, környezetre gyakorolt hatás szerint)

A hulladékok környezeti hatásai

A települési hulladékok gyűjtése, elszállítása, ártalmatlanítása

A szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás

Az egészségügyben keletkező hulladékok fajtái

Kommunikáció tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: Az egészségügyi szakmák gyakorlásához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Pedagógia tanár / Pszichológus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szaknár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Magyar nyelv, Történelem

Az emberi test és működése

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Egészségügyi alapozó ismeretek	Kommunikáció	18	18	
	Kommunikációs zavarok	3		
	Egészségügyi szakmai kommunikáció	3		
	Speciális kommunikáció	8		
	Konfliktuskezelés	4		
	Összesen	18		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-3. feladat	iskolai helyszín	18	Egyéni/ páros/csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, írásképesség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Pedagógia tanár / Pszichológus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szakna- r/ tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egész- ségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	x	
Eszközök és berendezések:		-	x	
Anyagok és felszerelések:		-	x	
Egyéb speciális feltételek:		-	x	

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális
1	Hiteles kommunikációt folytat betegekkal, hozzátartozókkal, munkatársakkal.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival.	Teljesen önállóan	Fontosnak érzi a beteg meghallgatását. A betegekkal, hozzátartozókkal történő kommunikáció során nem lépi túl a hatáskörét.	Digitális kommunikációs lehetőségek hallás-, látássérültek esetében. A kommunikáció sajátosságait bemutató videók.
2	Speciális kommunikációt folytat, segítő kommunikációs technikákat alkalmaz.	Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel. Ismeri a segítő beszélgetés alapjait.	Teljesen önállóan		
3	Hatékony konfliktuskezelési technikákat alkalmaz.	Ismeri a konfliktusok típusait, a konfliktuskezelés módjait.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Kommunikációs zavarok

Kóros kommunikáció. A nyelvi szocializáció hiányosságai Szégyenlősség, gátlásosság Kommunikációs gátak és közléssorompók

Egészségügyi szakmai kommunikáció

Az egészségügyi dolgozók közötti kommunikáció

Az egészségügyi dolgozó és a beteg közötti kommunikáció

A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai

Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái

Kommunikáció hozzátartozóval

Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek

Kommunikáció eltérő kultúrából érkező beteg esetén

Kommunikáció zaklatott beteggel, indulatos beteggel
A telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben

Speciális kommunikáció

Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén Infokommunikációs akadálymentesítés

A segítő beszélgetés

Esettanulmányok

Konfliktuskezelés

Konfliktus fogalma

Konfliktusok típusai

Konfliktuskezelési stratégiák: elkerülő, versengő, együttműködő, kompromisszumkereső, alkalmazkodó

A konfliktushelyzetek megelőzése és feloldása hatékony kommunikáció segítségével

10. évfolyam

		Iskola (osztály- keret)	Iskolai gyakorlati helyszín (demons)
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0
	Alláskeresés	5	
	Munkajogi alapismeretek	5	
	Munkaviszony létesítése	5	
	Munkanélküliség	3	
Egészségügy ágazati alapkutatás	Alapápolás-gondozás	18	54
	A beteggondozás alapjai		15
	Betegápolási eljárások		15
	Asszisztensi feladatok	5	15
	Inaktivitási tünetcsoport	4	
	Az akadályozottság/ korlátozottság alapfogalmai	5	
	Szállítási módok, betegszállítási alapok	4	2
	Betegfektetési és más pozicionálási technikái, betegmozgatás		7
	Irányított gyógyszerelés	18	18
	A gyógyszerelés alapjai	7	7
	Gyógyszerbejuttatási módok	9	10
	Gyógyászati segédeszközök	2	1
	Komplex klinikai szimulációs gyakorlat	0	63
	Betegbiztonság szimulációs gyakorlat		6
	Betegfektetési és más pozicionálási tech- nikák szimulációs gyakorlat		6
	Betegmozgatás szimulációs gyakorlat		6
	Non-invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat		8
	Beteggondozás alapjai szimulációs gya- korlat		8
	Betegápolási eljárások szimulációs gya- korlat		9
	Asszisztensi feladatok szimulációs gya- korlat		9
	Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat		6
	Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat		5
	Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat	0	35
	Non-invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat		22
	Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat		13
	Tanulási terület összórászáma	36	170
	Alap- tudományok	Szakmai kémiai és biokémiai alapok	36
Kémiai alapfogalmak, az atomok elekt- ronszerkezete és a periódusos rendszer		12	
A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók		12	
Halmazállapotok, oldatok és kolloidok		12	
Egészségügyi alapozó ismeretek	Emberi test és működése	64	0
	Általános ismeretek	6	
	Szervrendszerenkénti felépítési és műkö- dési ismeretek	58	
	Évközi szakmai oktatás	154	170
	összesen	324	
	heti óraszám	9	
	Egybefüggő szakmai gyakorlat		140

Munkavállalói ismeretek

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meg- tározza a céljait. Megismerkedik környezetének munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó

jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

Munkavállalói ismeretek tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások —

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak —

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A Munkavállalói ismeretek tantárgy tartalmi elemei

A tanulási terület belső azonosítószáma és megnevezése:		Munkavállalói ismeretek		
Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám	Az évfolyam összes óraszám	
Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói ismeretek	18	18	
	Álláskeresés	5		
	Munkajogi alapismeretek	5		
	Munkaviszony létesítése	5		
	Munkanélküliség	3		
	Tanulási terület összórása:	18		
A Munkavállalói ismeretek nyelv megnevezésű tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óraszám	Módszer és munkaforma
Iskolai helyszínen lebonyolított foglalkozások óraszámja és ajánlott szervezési módja:	TEA 1-3. feladat	iskolai helyszín	18	Egyéni/ páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):	teszt			
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):	írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, írásképesség értékelése			
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt		
	Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet		
Az érdemjegy megállapításának módja:	Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.			
A Munkavállalói ismeretek megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen lebonyolított foglalkozás:	-			

Iskolai helyszínen lebonyolított foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:	tanár	
A Munkavállalói ismeretek nyelv megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.
2	Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
3	Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete
 Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idegymunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, ön- kéntes munka

Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása Munkaviszony megszűnése, megszüntetése Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel

Az álláskeresői ellátások fajtái

Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazási költség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknél (munkaerő-közvetítés, tanácsadás) Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

Egészségügy ágazati alapoktatás megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az ágazati alapozó ismeretek tartalmazzák mindazon ismereteket, melyek elengedhetetlenek egy egészségügyi ellátó intézményben történő képzett segédápolói munkakör betöltéséhez. A tananyag elsajátításával a tanulók képessé válnak megérteni a betegellátás alap pilléreit, etikusan, empátikusan és a betegjogok, munkavédelmi alapok betartásával végezni kompetencia szintű beavatkozásait, megismerik az emberi test felépítését, a kórházi aszepszist, az alapvető ápolási-gondozási beavatkozásokat, és azok kivitelezését, illetve gyakorolják ezeket szimulációs és klinikai környezetben.

Alapápolás-gondozás tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: Képessé tenni a tanulót az alapvető szükséglet alapú alapápolási-gondozási feladatok elvégzésére, valamint egyes ápolói beavatkozások elvégzésére. Képessé tenni a tanulót a betegmegfigyelésre különböző non-invazív vitális paraméterek mérésére szolgáló eszközök segítségével, és alkalmassá tenni arra, hogy a mért értéket szükség esetén jelezze felettese számára, illetve az elvégzett feladatokat szakszerűen dokumentálja. Felkészíteni a tanulót a rehabilitáció kapcsán a megfelelő gondozási feladatok elvégzésére. Támogató szemléletet biztosítani a család számára. A tanuló sajátítsa el a betegszállítás lehetőségeit, az intézményen belül, és intézményen kívül, szükség esetén alkalmazza a megszerzett ismereteit. Képessé váljon a szakszerű betegmozgatás kivitelezésére, a beteg pozícionálására és kényelmének biztosítására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Bsc ápoló/Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság, Betegszállítás-mozgatás-pozicionálás

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám		Összesen
		9. évf.	10. évf.	
Egészségügy ágazati alapoktatás	Alapápolás-gondozás	36	72	108
	A betegmegfigyelés alapjai	18		
	Non-invazív mérések és dokumentáció	18		
	A beteggondozás alapjai		15	
	Betegápolási eljárások		15	
	Asszisztensi feladatok		20	
	Inaktivitási tünetcsoport		4	
	Az akadályozottság/ korlátozottság alapfogalmai		5	
	Szállítási módok, betegszállítási alapok		6	
	Betegfektetési és más pozicionálási technikái, betegmozgatás		7	
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óraszám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhely	-	-	0	
Iskolai helyszínen	TEA 1-10. feladat	iskolai helyszín	108	<i>Egyéni/páros/csoportos</i>
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):			<i>teszt</i>	
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):			<i>írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédkészség, íráskészség értékelése</i>	
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	<i>dolgozat, írásbeli teszt</i>	
		Gyakorlati feladat:	<i>szóbeli, gyakorlati felelet</i>	
Az érdemjegy megállapításának módja:			<i>Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.</i>	
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:			-	
Iskolai helyszínen:			Bsc ápoló/Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	x	
Eszközök és berendezések:		-	x	
Anyagok és felszerelések:		-	x	

Egyéb speciális feltételek:		-	x
-----------------------------	--	---	---

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális
1	Elvégzi a kliens szükségleteinek megfelelő alapvető gondozási feladatokat. Felismeri a decubitus jeleit.	Ismeri az alapvető emberi szükségleteket, és azok ellátására vonatkozó szabályokat, a kivitelezés menetét, és esz- közeit. Ismeri a decubitus kialakulását elősegítő tényezőket, annak előjeleit, és a kialakult decubitust felismeri.	Teljesen önállóan	A kliensekhez, empátikusan segítőkészen áll, a munkáját tudásának megfelelő legmagasabb szinten végzi el, minden körülmények között szem előtt tartja a beteg jogait, és szemérmének védelmét. Munkájára pontos, precíz, a vele szemben támasztható elvárásoknak megfelelően végzi a beavatkozásokat. Empátikusan, fejlesztő szemlélettel végzi munkáját.	
2	Alkalmazza a gyorsteszteket vizelet, széklet és ujj- begyből történő vér mintavétellel. Az ápolói beavatkozások kapcsán asszisztál.	Ismeri a beavatkozás eszközrendszerét, és kivitelezésének protokollját, a beavatkozás dokumentálásának módját. Ismeri a beavatkozások előkészítésének eszközös és kliensoldali vetületét, a környezet előkészítését a betegjogok vonatkozásában.	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus doku- mentációt kompetenciaszintjének megfelelően vezet.
3	Nem steril kötéseket, fedőkötéseket helyez fel. Elvégzi a beavatkozások kapcsán keletkező hulladékok és az újrahasznosítható eszközök kezelését.	Ismeri a nem steril szigetkötszereket, és azok felhelyezésének menetét. Ismeri a fedőkötés elkészítését. Ismeri az újrahasznosítás menetét, az eszközök tisztítására, vonatkozó előírásokat, és az egészségügyi hulladékkezelés szabályait, eszközeit.	Teljesen önállóan		
4	Alapvető ápolói szempontból jelentős betegmegfigyelést végez.	Ismeri a betegmeg- figyelés jelentőségét, kivitelezésének főbb lépéseit.	Irányítással		

5	Non-invazív méréseket végez el. Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében. Segít az ápolónak az egészség fejlesztését célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában.	Ismeri a szükséges eszközparkot, és a beavatkozások protokolljait. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit. Ismeri az egészség- kultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezetszennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
6	Elvégzi a beavatkozások kapcsán felmerülő dokumentációs feladatokat.	Ismeri az ápolási és orvosi dokumentációt, illetve a vezetésükre vonatkozó szabályokat.	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.
7	Megérti az inaktivitás káros hatásait az emberi szervezetre	Felsorolás szerűen ismeri az inaktivitás negatív hatásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
8	Alkalmazza a betegmozgatási technikákat és eszközöket.	Ismeri a megfelelő mozgatási technikát és eszközparkot.	Instrukció alapján részben önállóan		
9	Meghatározza a betegszállítás módját, megrendeli a betegszállítást. Diagnosztikus és terápiás beavatkozásokat követően pozicionálja a beteget.	Felismeri a betegszállítás megrendelő dokumentációt, ismeri a kitöltésére vonatkozó szabályokat. Ismeri a betegpozicionálási lehetőségeket.	Irányítással		Elektronikus dokumentáció esetén is képes elvégezni a szállítás megrendelését.
10	Biztosítja a beteg kényelmét és a megfelelő kényelmi eszközöket alkalmazza. A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során.	Ismeri a betegpozicionálási lehetőségeit, és a kényelmi eszközöket. Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikótényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben használt eszközöket.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A beteggondozás alapjai

Beteg szükségletei, és szükségletek kielégítése.

Beteggondozás az életkorok függvényében.

Fürdetés, speciális gyógyfürdetés (kiütéses, elvékonyodott/száraz bőrű beteg fürdetése, fertőtlenítő fürdetés fertőző beteg esetén, fürdető kendős fürdetés kivitelezése).

Hajápolás, gyógsamponok, körömgondozás, borotválás, genitáliák tisztán tartása.

Ürítési szükséglet biztosítása, eszközök.

Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása, vizitek előtti teendők, textíliakezelés.

Öltöztetés. Táplálkozási szükséglet kielégítése, szájápolás, protézisgondozás.

Betegápolási eljárások

Decubitus/bőrelváltozások jeleinek felismerése. Mintagyűjtés módjai, széklet, vizelet, vér (ujjbegyből) és gyorstesztel történő vizsgálatuk, minta laborba juttatása, fedőkötések felhelyezése, nem steril kötések felhelyezése. Sztómazsák csere, bőrápolás.

Bevitt-ürített folyadék egyensúly monitorizálása.

Asszisztensi feladatok

Alapvető ápolási beavatkozások eszközei, és előkészítésük, egyszer és többször használatos eszközök kezelése, hulladékok kezelése az egészségügyben.

Ápolási beavatkozásokban történő asszisztálás/részvétel: perifériás és midline kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés,

NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, bőrteszt kivitelezés.

Az egészségfejlesztés alapjai.

Az egészségkultúra elemei, az egészséges életmód, életvitel jellemzői.

A környezet szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formái, a megelőzés lehetőségei.

A prevenció szintjei, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.

Inaktivitási tünetcsoport

A főbb szervrendszerek kapcsán kialakuló negatív hatások az inaktivitás kapcsán és azok megelőzési lehetősége, beteg mozgatási ismeretek kontextusba hozása az inaktivitás kapcsán.

Az akadályozottság/korlátozottság alapfogalmai

Bevezetés az akadályozottság/korlátozottság témakörébe, alapfogalmak (integráció, szegregáció, előítélet, diszkrimináció, stigmatizáció, esélyegyenlőség)

Mozgásképességükben akadályozott személyek

Látássérült személyek

Hallássérült személyek

Értelmileg akadályozott személyek Akadálymentesség meghatározása Az akadályok főbb formái

Egyetemes tervezés filozófiája

Szállítási módok, betegszállítási alapok

Intézményen belüli és intézményen kívüli szállítási módok lehetőségek, szabályok. Beteg vizsgálatra kísérésének szabályai, oxigénpalack kezelése a szállítás alkalmával. Elérhető szállítási eszközök.

Betegszállítás megrendelése, ülő, fekvő szállítás feltételei, speciális betegszállítás megrendelése (oxigén igényes beteg szállítása).

Betegfektetési és más pozicionálási technikák, betegmozgatás

Kényelmi eszközök és alkalmazásuk, nyomási fekély prevenciók eszközök és használatuk.

Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt (fürdetés oldalra fordítható/feültethető beteg esetén, fektetés beöntés, sztómaellátás, EKG készítés, enterális gyógyszerelés, ágy melletti és egyszerű eszközös vizsgálatok kivitelezése közben, pozicionálás I.V. perifériás kanülok behelyezése,

vérvétel, injekciózás, infúziós terápia és oxigén terápia során. Betegmozgatás kivitelezésének helyes

technikái, különböző önellátási képességekkel rendelkező vagy akadályozott ember ágyban történő mozgatása, felültetése, kiültetése, felállásban, mozgásban történő segítése emberi erővel és betegemelő eszközök és mozgatást segítő eszközök használatával.

Irányított gyógyszerelés tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulót felkészíteni az előre csomagolt enterális gyógyszerek előírászerű bejuttatására, segédkezik különböző gyógyszerek bejuttatása kapcsán. Megismertetni a gyógyászati segédeszközöket és használatukat.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Matematika, Munka-balesetvédelem, Betegbiztonság

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Egészségügy ágazati alapoktatás	Irányított gyógyszerelés	36	36	
	A gyógyszerelés alapjai	14		
	Gyógyszerbejuttatási módok	19		
	Gyógyászati segédeszközök	3		
	Összesen	36		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-10. feladat	iskolai helyszín	36	Egyéni/ páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				

Duális képzőhelyen:	-	
Iskolai helyszínen:	Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Egészségügyi szak- tanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	X
Eszközök és berendezések:	-	X
Anyagok és felszerelések:	-	X
Egyéb speciális feltételek:	-	X

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvart viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Elvégzi az előre csomagolt enterális készítmények beadását, előírásnak megfelelően.	Ismeri a gyógyszerelés alapszabályait, a beadás menetét.	Instrukció alapján részben önállóan	Precízen, szakmai tudásának legmagasabb szintjén végzi a gyógyszerelő tevékenységét, együttműködik a team tagjaival, empátikus a kliensekkel szemben.	Elektronikus dokumentációt kompetencia szintjének megfelelően vezet.
2	Elvégzi a subcutan, intracutan és intramusculáris (delta- izom) injekciózást, előre töltött fecskendők esetén. Szövődményeket felismer.	Ismeri a beavatkozás eszközeit, használatukra vonatkozó protokollokat, ismeri az esetleges szövődményeket, és megfigyeli azok jeleit, ismeri a dokumentáció vezetésére vonatkozó előírásokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
3	Segédkezik a különböző gyógyszerbejuttatások kapcsán.	Ismeri a hüvely, fül- orr- szem, rectalis és transzdermális gyógyszerbejuttatás lehetőségeit, a megfelelő gyógyszerformákat, képes az eszközöket, a klienst a kórtermet és a gyógyszereket megfelelően előkészíteni, és asszisztálni a beavatkozás kapcsán.	Irányítással		
4	Megfelelően tárolja a gyógyszereket.	Ismeri a gyógyszerek tárolására vonatkozó előírásokat.	Teljesen önállóan		

6	Alkalmazza a gyógyászati segédeszközöket	Ismeri a gyógyászati segédeszközök használatának indikációit és alkalmazási körét	Irányítással	
---	--	---	--------------	--

A tantárgy témakörei

A gyógyszerelés alapjai

Szilárd-, lágý-, folyékony gyógyszerformák, törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai, generikus-, gyári név fogalma, rövidítések, gyógyszeradagok és számításuk, gyógyszerelés eszközei, használatuk, gyógyszerelés szabályai, gyógyszereltárolás szabályai, higiénés szabályok.

Gyógyszerbejuttatási módok

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati, Per os adagolható gyógyszerformák,

Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata,

Az injekciózás fogalma, formái,

Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmus, szabályai,

Az injekciós szövödmények és megelőzésük

Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai

Az inzulin beadás szabályai

Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája

Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál)

Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmus, életkori sajátosságai

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmus, higiénés szabály

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmus, higiénés szabályai

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Gyógyászati segédeszközök

Gyógyászati segédeszközök fajtái. A betegmozgatást, betegfürdetést segítő eszközök használata.

Gyógyászati segédeszközökkel szemben támasztott követelménye.

Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: A tanulási terület tantárgyai kapcsán megszerzett ismeretek készség szintű gyakorlati elsajátítása szimulációs környezetben.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzést követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak. Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság, Betegszállítás-mozgatás-pozicionálás, alapápolás-gondozás, irányított gyógyszerelés,

A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Egészségügy ágazati alapoktatás	Komplex klinikai szimulációs gyakorlat	63	63	
	Betegbiztonság szimulációs gyakorlat	6		
	Betegfektetési és más pozicionálási technikák szimulációs gyakorlat	6		
	Betegmozgatás szimulációs gyakorlat	6		
	Non-invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat	8		
	Beteggondozás alapjai szimulációs gyakorlat	8		
	Betegápolási eljárások szimulációs gyakorlat	9		
	Asszisztensi feladatok szimulációs gyakorlat	9		
	Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat	6		
	Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat	5		
Összesen	63			
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-8. feladat	iskolai helyszín	63	Egyéni/ páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	

Helyiségek:	-	X
Eszközök és berendezések:	-	X
Anyagok és felszerelések:	-	X
Egyéb speciális feltételek:	-	X

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Készség szinten alkalmazza a biztonságos betegmozgatást és eszközeit, használja az egyéni védő felszereléseket.	Széles körű betegbiztonsági ismeretekkel rendelkezik.	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájára, környezetére és önmagára precíz, a szakma elvárásainak megfelelő viselkedést tanúsít a szimulációs körülmények között.	
2	Készség szinten alkalmazza a kényelmi eszközöket, és pozicionálja a beteget.	Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a kényelmi eszközök és betegpozicionálás terén.	Instrukció alapján részben önállóan		
3	Készség szinten alkalmazza a betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat.	Ismeri a munka-baleset és tűzvédelmi előírásokat és a betegbiztonságra vonatkozó szabályokat.	Teljesen önállóan		
4	Készség szinten non-invazív eszközök segítségével vitális paramétereket mér és egyszerű eszközös vizsgálatokat végez.	Ismeri a beavatkozások protokollját, eszközeit és azok használatának szabályait.	Teljesen önállóan		
5	Készség szinten alkalmazza a szükségletek szerinti alapápolási-gondozási feladatokat és a betegápolási eljárásokat.	Ismeri a beavatkozások jogi és etikai hátterét, a beavatkozások kivitelezésének módját és eszközeit.	Teljesen önállóan		
6	Készség szinten asszisztál az ápolási beavatkozások (pe- rifériás és midline-kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, bőr-teszt kivitelezés kapcsán).	Ismeri az ápolási beavatkozások eszközparkját, eszközös, környezeti és kliens előkészítésekre vonatkozó szabályokat. A hulladékgazdálkodást, és az újrahasznosítható eszközök kezelését.	Instrukció alapján részben önállóan		

7	Alkalmas a gyógyszer bejuttatásokban történő segédkezés kivitelezésére, és az enterális gyógyszerbejuttatás megvalósítására.	Ismeri a gyógyszerelés szabályait, a gyógyszerártórolás szabályait, a gyógyszerformákat, és a gyógyszer bejuttatás módjait, valamint az asszisztálás menetét egyes beavatkozások kapcsán.	Instrukció alapján részben önállóan		
8	Készség szinten alkalmazza a gyógyászati segédeszközöket.	Ismeri a gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos elvárásokat, és használatukat.	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Betegbiztonság szimulációs gyakorlat

Egészségügyi védőfelszerelések használata. Biztonságos környezet és kialakítása, egészségvédelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Betegfektetési és más pozicionálási technikák szimulációs gyakorlat Kényelmi eszközök és alkalmazásuk, nyomási fekvély prevenció eszközök és használatuk. Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt (fürdetés oldalra fordítható/fe- lülthető beteg esetén, fektetés beöntés, sztómaellátás, EKG készítés, enterális gyógyszerelés, ágy melletti és egyszerű eszközök vizsgálatok kivitelezése közben, pozicionálás I.V. perifériás kanülök behelyezése, vérvétel, injekciózás, infúziós terápia és oxigén terápia során **A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.**

Betegmozgatás szimulációs gyakorlat

Betegmozgatás kivitelezésének helyes technikája és eszközei.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Non-invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálása

Testkörfoghat mérése és dokumentálása

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálása: A pulzusvizsgálat módja

A légzés megfigyelése, a megfigyelés módjai

A vérnyomásmérés kivitelezése

A testhőmérséklet mérése, mérésének módjai, eszközei.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Beteggondozás alapjai szimulációs gyakorlat

Beteg szükségletei, és szükségletek kielégítése. Beteggondozás az életkorok függvényében. Fürdetés, speciális gyógyfürdetés (kiütéses, elvékonyodott/száraz bőrű beteg fürdetése, fertőtlenítő fürdetés fertőző beteg esetén, fürdető kendős fürdetés kivitelezése). Hajápolás, gyógyszamponok, körömgondozás, borotválás, genitáliák tisztán tartása. Ürítési szükséglet biztosítása, eszközök. Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása, vizitek előtti teendők, textília kezelés. Öltöztetés. Táplálkozási szükséglet kielégítése, szájápolás, protézisgondozás.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Betegápolási eljárások szimulációs gyakorlat

Decubitus/bőrelváltozások jeleinek felismerése. Mintagyűjtés módjai, széklet, vizelet, vér (ujjbegyéből) és gyorstesztrel történő vizsgálatuk, minta laborba juttatása, fedőkötések felhelyezése, nem steril kötések felhelyezése. Sztómazsák csere, bőrápolás. Bevitt-ürített folyadék egyensúly monitorizálása.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Asszisztensi feladatok szimulációs gyakorlat

Alapvető ápolási beavatkozások eszközei, és előkészítésük, egyszer és többször használatos eszközök kezelése, hulladékgazdálkodás az egészségügyben. Ápolási beavatkozásokban történő asszisztálás/részvétel: perifériás és midline kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, sztóma gondozás, bőrteszt kivitelezés.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati, Per os adagolható gyógyszerformák,

Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata, Az injekciózás fogalma, formái,

Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusa, szabályai, Az injekciós szövődmények és megelőzésük

Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai

Az inzulin beadás szabályai

Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája

Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál)

Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusa, életkori sajátosságai

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusa, higiénés szabályai

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusa, higiénés szabályai

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat

Leggyakoribb gyógyászati segédeszközök használatuk indikációs köre és alkalmazásuk.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat tantárg

A tantárgy tanításának fő célja: A készség szintű ismeretek klinikai körülmények között történő alkalmazásának elsajátítása, megismerkedés a klinikai környezettel és a team munkával.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően) legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság, Betegszállítás-mozgás-pozicionálás, alapápolás-gondozás, irányított gyógyszerelés, Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy

A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen
Egészségügy ágazati alapoktatás	Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat	35	35
	Non-invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat	22	
	Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat	13	
	Összesen	35	

A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óraszám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-2. feladat	iskolai helyszín	35	Egyéni/ páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, írásképesség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően) legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	x	
Eszközök és berendezések:		-	x	
Anyagok és felszerelések:		-	x	
Egyéb speciális feltételek:		-	x	

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

1	Elvégzi a klinikai környezetben a vitális paraméterek mérését kivitelezését, a megfelelő dokumentáció vezetésével.	Ismeri a beavatkozások kivitelezésének módját.	Instrukció alapján részben önállóan	Kliensközpontúan áll a munkájához, a beavatkozásokat precízen végzi. A szakma elvárásainak megfelelő	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.
2	Elvégzi klinikai körülmények között az injekciós terápia kivitelezését, s.c.; i.m. (deltai-tom) injekciózás esetén előre töltött fecskendővel.	Ismeri az injekciózás és gyógyszerelés szabályait, annak ápolói vonatkozásait, illetve az esetleges szövődmények kialakulásának lehetséges tüneteit.	Instrukció alapján részben önállóan	viselkedést tanúsít a klinikai körülmények között.	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.

A tantárgy témakörei

Non-invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálásának kivitelezése

Testkörfogat mérése és dokumentálásának kivitelezése

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálásának kivitelezése

A pulzus vizsgálat kivitelezése

A légzés megfigyelés kivitelezése

A vérnyomásmérés kivitelezése

A testhőmérséklet mérésének kivitelezése.

Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat

Az injekciózások bejuttatásának helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai, az injekciós szövődmények és megelőzésük. Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai a gyakorlatban.

Alaptudományok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanuló elmélyíti tudását az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkedik az egészséges emberi szervezettel felépítésével és működésével, valamint ezek biokémiai, biofizikai alapjaival. A tanulási terület a mikrobiológia-járványtan és általános kórtan, higiéné tantárgy segítségével bevezeti a tanulót a kóros folyamatokba és a fertőzések, járványok megelőzésével kapcsolatos feladatokba is.

Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sajátítsák el a laboratóriumi munkához, a laboratóriumban használt berendezések működéséhez kapcsolódó fizikai-kémiai elméleti alapokat. A tanulók sajátítsák el az általános kémiai ismereteket. Ismerjék meg a kémia elemek élettani hatásait.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár / Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus Bsc

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Komplex természettudományos tárgy, biológia

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám		Összesen
		10. évf.	13. évf.	
Alaptudományok	Szakmai kémiai és biokémiai alapok	36	9	45
	Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer	12		
	A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók	12		
	Halmazállapotok, oldatok és kolloidok	12		
	A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok		1	
	Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben		2	
	Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek		1	
	Nemfémes elemek		2	
	Halogén elemek biológiai jelentősége		1	
	Kémiai termodinamika és Reakciókinetika		1	
	Az elektrokémia alapjai		1	
	Összesen		45	

A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-7. feladat	iskolai helyszín	45	Egyéni/ páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, írásképesség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt		
	Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet		

Az érdemjegy megállapításának módja:	Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.	
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek		
Duális képzőhelyen:	-	
Iskolai helyszínen:	Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár / Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus Bsc	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Ismerteti a termodinamika és reakciókinetika törvényszerűségeit, folyamatait.	Termodinamika és reakciókinetika	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontos, logikusan gondolkodik. A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli. Felelős és igényes munkát	Felhasználói szintű számítógépezés, Szövegszerkesztő és táblázatkezelő szoftver használata.
2	Ismerteti az elektromos vezetők csoportjait, az elektródfolyamatokat és az elektrolízis folyamatát.	Elektrokémiai alapismeretek.	Teljesen önállóan		Laboratóriumi eszközöket használja.
3	Ismerteti az atomok és molekulák felépítését.	Ismeri az általános kémia alapjait, a molekulák jellemzőit.	Teljesen önállóan		Az adatokat digitálisan is dokumentálja, prezentálja.
4	Ismerteti a halmazállapotokat és azok változásait.	Ismeri a halmazállapotok jellemzőit.	Teljesen önállóan		
5	Ismerteti az oldatok tulajdonságait, a kolloidoldatok jellemzőit.	Elsajátította az oldatokkal kapcsolatos kémiai ismereteket.	Teljesen önállóan		csoportfeladat esetén.
6	Ismerteti a vizes oldatok jellemzőit.	Elsajátította a vízzel és a vizes oldatokkal kapcsolatos ismereteket.	Teljesen önállóan		
7	Ismerteti a periódusos rendszer főcsoportjaira jellemző tulajdonságokat, egyes elemek élettani hatását.	Ismeri a periodikus rendszer elemeinek fizikai, kémiai és élettani hatását.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer Tudománytörténet

Mennyiségek, mértékegységek

Az atomok felépítése, az elemi részecskék

Az elektronszerkezet. Az atomok gerjesztett állapota

Az elemek periódusos rendszere

Az anyagmennyiség

Kémiai képlet, kémiai egyenlet

A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók

Elsőrendű kémiai kötéstípusok

Másodrendű kémiai kötéstípusok

Molekulák képződése Kölcsonhatás a molekulák között Kristályrács

Molekulapolaritás

Halmazállapotok, oldatok és kolloidok

Az anyagok halmazállapotai, az egyes halmazállapotok jellemzői

Halmazállapot változások Elegyek és oldatok Oldatok összetevői

Oldódás folyamata, az oldhatóság

Az oldódást kísérő energiaváltozások

A kolloid rendszer fogalma, legfontosabb általános tulajdonságai

Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanulók elmélyítik tudásukat az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkednek az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével. A tanulási terület megismerése során alapismereteket adunk át a laboratóriumi és az ápolói munka gyakorlati megvalósításához. Az ápolás történetén keresztül eljutunk a ma alkalmazott ápolási folyamatokhoz. A tanulók elsajátítják a betegmeg- figyelés, állapotkövetés alapjait, képesek lesznek a szükségletek felmérésére, azok kielégíté- sére.

Emberi test és működése tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az egészséges ember testi működésének alapjait.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Komplex természettudományos tantárgy, biológia, emberi test felépítése

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Egészségügyi alapozó ismeretek	Emberi test és működése	64	64	
	Általános ismeretek	6		
	Szervrendszerenkénti felépítési és működési ismeretek	58		
	Összesen	64		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-2. feladat	iskolai helyszín	64	Egyéni/ páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédkésztség, íráskésztség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	x	
Eszközök és berendezések:		-	x	
Anyagok és felszerelések:		-	x	
Egyéb speciális feltételek:		-	x	

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Bemutatja az emberi szervezet struktúráját, ismerteti az életműködések lényegét. Ez irányú tudását az alapozó tárgyak során alkalmazza.	Ismeri az emberi test felépítésének és működésének alapjait.	Teljesen önállóan	Tudását fejleszti, elhivatott munkája iránt.	Anatómiai oktatóprogramok, elektronikus tananyagok használata.
2	Felsorolja az emberi szervezet főbb részeit, és azok főbb funkcióit	Ismeri az emberi test felépítését és az egyes szervek főbb feladatait.	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Általános ismeretek

Szervek, szervrendszerek fogalma, felépítése

Szervrendszerenkénti felépítési és működési ismeretek

A mozgásrendszer felépítésének alapjai

A keringési rendszer feladata, felépítésének, működésének alapjai

A légzőrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

Az emésztőrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai
A vizeleti rendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai
A nemi szervek feladata, felépítése

Az idegrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

A belső elválasztású mirigyek

11. évfolyam

Általános ápoló 11. évfolyam		Iskola (osztály- keret)	Iskolai gyakorlati helyszín (demon)
Alap- tudományok	Egészségügyi jog és etika alapjai	18	0
	Alapfogalmak	2	
	Az egészségügyi etika alapelvei	2	
	Szakmai etikai alapkövetelmények	3	
	Egészségügyi etikett	2	
	Az egészségügyről szóló törvény	2	
	A betegek jogai és kötelezettségei	4	
	Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei	3	
Egészségügyi alapozó ismeretek	Általános ápolástan és gondozástan	18	90
	Diagnosztikai alapismeretek		15
	A gondozás fogalma, célja és formái	18	
	A betegellátó osztály és működése		5
	A betegmegfigyelés alapjai		15
	Testváladékok megfigyelése és kezelése		15
	Általános ápolási beavatkozások		30
	Haldoklás, halál, gyász		10
	Gyógyszertani alapismeretek	0	18
	Gyógyszertani alapfogalmak		3
	Gyógyszerbejuttatási módok		8
	Gyógyszerinterakciók és ellátásuk		3
	A gyógyszerelés szabályai		3
	Gyógyszerelő rendszerek		1
Társadalomtu dományi ismeretek	Szociológia alapjai	18	0
	A szociológia alapjai	5	
	Egészségszociológia	8	
	Családszociológia	5	
	Pszichológia alapjai	36	0
	Általános lélektan	8	
	Személyiséglélektan	5	
	Fejlődéslélektan	10	
	Szociálpszichológia	4	
	Beteg ember lélektana	9	
	Népegészségtan, egészségfejlesztés	36	0
	Az egészség, egészségkultúráltság	3	
	Az egészségi állapot mérési módszerei	4	
	Prevenció és egészségmegőrzés	2	
	Népegészségügyi programok	2	
	Életmód – egészségmagatartás	6	
	Szexuálhigiéné	3	
	Mentálhigiéné	4	
	Egészségkárosító tényezők	6	
	Egészségfejlesztés	6	
	Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek	18	0
	Általános pedagógia alapismeretek	7	
	Andragógia	3	
Betegoktatás	5		
Egészségügyi szakdolgozók oktatása	3		
Klinikumi alapismeretek	Belgyógyászat és ápolástan	0	72
	Szív-és érrendszeri megbetegedések		9
	Vérképzőrendszeri megbetegedések		5
	Légzőrendszeri megbetegedések		9
	Emésztőrendszeri megbetegedések		8
	Kiválasztórendszeri megbetegedések		6
	Endokrinrendszeri megbetegedései		6
	Daganatos megbetegedések		5

Fertőző betegek, infektológia		6
Belgyógyászati ápolási beavatkozások		18
Sebészet és ápolástana	0	54
Általános sebészeti alapismeretek		15
Részletes sebészet		15
Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolá- sa		10
Sebészeti ápolási beavatkozások		14
Klinikai gyakorlat (kórház)	0	126
Belgyógyászat gyakorlat		63
Sebészet gyakorlat		63
	Évközi szakmai oktatás	144
	összesen	504
	heti óraszám	14
Egybefüggő szakmai gyakorlat		160

Alaptudományok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanuló elmélyíti tudását az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkedik az egészséges emberi szer- vezet felépítésével és működésével, valamint ezek biokémiai, biofizikai alapjaival. A tanulási terület a mikrobiológia- járványtan és általános kórtan, higiéné tantárgy segítségével bevezeti a tanulót a kóros folyamatokba és a fertőzések, járványok megelőzésével kapcsolatos feladatokba is.

Egészségügyi jog és etika alapjai tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: Az egészségügyi etika vonatkozásainak ismertetése a tanulókkal. A tantárgy felkészíti a tanu- lókat az alapvető egészségügyi jogszabályok megismerésére és betartására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Ápoló MSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészség- ügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): leg- alább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen
Alaptudományok	Egészségügyi jog és etika alapjai	18	18
	Alapfogalmak	2	
	Az egészségügyi etika alapelvei	2	
	Szakmai etikai alapkövetelmények	3	
	Egészségügyi etikett	2	
	Az egészségügyről szóló törvény	2	
	A betegek jogai és kötelezettségei	4	
	Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei	3	
	Összesen	18	

A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-2. feladat	iskolai helyszín	18	Egyéni/ páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédkészség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Ápoló MSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészség-ügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): leg- alább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	x	
Eszközök és berendezések:		-	x	
Anyagok és felszerelések:		-	x	
Egyéb speciális feltételek:		-	x	

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, ~~attitűdök~~	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Ismerteti az etikai alapfogalmakat, és alapelveket.	Ismeri az etika alapfogalmakat és alapelveket.	Teljesen önállóan	Munkája során a lehető legmagasabb	

2	Munkáját az etikai normák és az egészségügyi dolgozóktól elvárt viselkedési szabályok betartásával végzi.	Ismeri az egészség-ügyi szakdolgozó tevékenységével kapcsolatos etikai normákat, magatartási és kommunikációs szabályokat. Érti a beteglátogatásra vonatkozó általános elvárásokat.	Teljesen önállóan	etikai ismereteit használja fel.	Ápolók etikai kódexének keresése interneten.
3	Szakmai munkáját az alapvető jogi normák betartásával végzi.	Ismeri az egészség-ügyi örvény beteg- jogokkal, valamint az egészségügyi dolgozók jogaival kapcsolatos előírásait. Ismeri a beteg- jogok érvényesítésének lehetőségeit.	Teljesen önállóan	A munkáját mindig a jogi normák szem előtt tartásával végzi.	Digitális jogtár használata.
4	Érvényesíti a saját és a beteg jogait.	Ismeri a saját és a betegjogok érvényesítésének módját.	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Alapfogalmak

Erkölc Moralitás Érték Norma Etika Bioetika Ápolásetika

Az egészségügyi etika alapelvei

Autonómia tisztelete "Ne árts" elve Jótékonyosság elve Igazságosság elve

Szakmai etikai alapkövetelmények

Előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás, esélyegyenlőség biztosítása

Az orvos - szakdolgozó - beteg közötti munkakapcsolat etikai normái

A team munka alapjai, együttműködés az egészségügyi dolgozók között

Személyiségi jogok, titoktartás, adatvédelem

Tájékozott beleegyezés, az egészségügyi szakdolgozó kompetenciája a betegtájékoztatásban

Egészségügyi etikett

Az egészségügyi dolgozó megjelenése, az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés

A beteglátogatás viselkedési szabályai

Etikai kódex

Az egészségügyről szóló törvény

Céljai Alapelvei Szerkezete

A betegek jogai és kötelezettségei

A betegjogok és érvényesítése, betegjogi képviselő, szakmai szervezetek. A betegek kötelezettségei

Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei

Az egészségügyi dolgozókra vonatkozó jogszabályok, és azok érvényesítése

Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanulók elmélyítik tudásukat az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkednek az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével. A tanulási terület megismerése során alapismereteket adunk át a laboratóriumi és az ápolói munka gyakorlati megvalósításához. Az ápolás történetén keresztül eljutunk a ma alkalmazott ápolási folyamatokhoz. A tanulók elsajátítják a betegmegfigyelés, állapotkövetés alapjait, képesek lesznek a szükségletek felmérésére, azok kielégítésére.

Általános ápolástan és gondozástan tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók szerezzék meg az egészséges és a beteg ember gondozásához, ápolásához szükséges elméleti és gyakorlati alapokat. Fejlődjön problémaérzékenységük, felelősségérzetük, empátiás készségük, törekedjenek a precíz munkavégzésre. Sajátítsák el az intramusculáris injekciózást, kanülbehelyezést, bólus gyógyszerbejuttatást (fájdalomcsillapítók, hányáscsillapítók, antikoa- gulánsok, diuretikumok, kortikoszteroidok, fiziológiás oldatok, heparinos fiziológiás oldatok és 14 éves kor felett glukóz).

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test működésének alapjai, ágazati alapozó képzés

A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám	Összesen	
Egészségügyi alapozó ismeretek	Általános ápolástan és gondozástan	108	108	
	Diagnosztikai alapismeretek	15		
	A gondozás fogalma, célja és formái	18		
	A betegellátó osztály és működése	5		
	A betegmegfigyelés alapjai	15		
	Testvadászatok megfigyelése és kezelése	15		
	Általános ápolási beavatkozások	30		
	Haldoklás, halál, gyász	10		
	Összesen	108		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óraszám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-

Iskolai helyszínen	TEA 1-4. feladat	iskolai helyszín	108	<i>Egyéni/ páros/csoportos</i>
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédkészség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	x	
Eszközök és berendezések:		-	x	
Anyagok és felszerelések:		-	x	
Egyéb speciális feltételek:		-	x	

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.	Teljesen önállóan	Nyitott, az egészséges, a beteg ember életét befolyásoló tényezők megfelelő módon való befolyásolására.	Digitális mérőeszközöket használ a munkája során.
2	Biztosítja az egyén komfortját külön- böző életszakaszokban, élethelyzetekben.	Ismeri az egyén komfortját biztosító tényezőket.	Instrukció alapján részben önállóan	Támogatja az előítélet mentes	

3	Elvégzi a perifériás rövid kanül behelyezését, gondozását, eltávolítását, valamint intramuszkuláris injekciót ad. Elvégzi a gyógyszer beadást, az előírásoknak megfelelően. (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikumok, kortikoszteroid, fiziológiás oldat, heparinos fiziológiás oldat és 14 éves kor felett glukóz esetén).	Ismeri a perifériás vénakanül, az injekciózás, a gyógyszerelési beavatkozások eszközeit, azok használatát, előkészítésük menetét, és a beavatkozást követő ápolói teendőket.	Instrukció alapján részben önállóan	viselkedést munkatársai és a gondozottak körében	
4	Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében.	Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit.	Teljesen önállóan		
5	Biztosítja a körterem rendjét, biztonságos, nyugodt környezetet alakít ki.	Ismeri a betegosztály felépítését és működését. Ismeri a kórterem és a vizsgáló felszerelését, a berendezések fertőtlenítését, a szennyes és tiszta textília kezelését.	Teljesen önállóan		Prezentáció készítése.
6	Segédkezik a vizitek előkészítésében, és diagnosztikus eljárások kapcsán.	Ismeri a vizit és konzílium fogalmát, a vizit előkészítéssel kapcsolatos ápolói feladatokat. Ismeri a diagnosztikus beavatkozások során az asszisztens	Irányítással		Előkészíti az elektronikus dokumentáció áttekintéséhez szükséges eszközöket a vizit során, kinyomtatja a szükséges
7	A beteg általános megtekintése során felismeri a főbb kóros eltéréseket, észleli a beteg magatartásának, tudatállapotának változásait, a jellegzetes fájdalmakat.	Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a kültakaró, a tudat, a magatartás és a fájdalom megfigyelésének szempontjait, a kóros eltéréseket, a kóros eltérések szakkifejezéseit.	Instrukció alapján részben önállóan		

8	Felsorolja a testváladékok típusait, és a mintavételek általános szabályait, részt vesz a minták laboratóriumba juttatásában.	Ismeri a testváladék mintavételének általános alapjait, és a CVK-ból történő vérvétel kivitelezésének protokollját. Tisztában van a váladékfelfogó eszközök használatával, tisztításuk és fertőtlenítésük módjával. Ismeri a vizsgálati minta tárolásának, szállításának szabályait.	Teljesen önállóan		
9	Részt vesz a termi- nális állapotú beteg alapápolásában, a halott körüli teendők ellátásában.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló és terminális állapotban lévő beteg ápolását. Ismeri a halott körüli teendőket, a család támogatásának szempontjait.	Irányítással		

A tantárgy témakörei

Diagnosztikai alapismeretek

Diagnosztikai alapfogalmak: Anamnézis, auto-, hetero anamnézis, az anamnézis főbb elemei, objektív tünet, szubjektív panasz, tünet, tünet együttes

Labordiagnosztikai ismeretek:

A beteg előkészítés szempontjai különböző laborvizsgálatok- nál. Vérvétel gyakorlata zárt vérvételi rendszer alkalmazásával, aktív-, passzív biztonsági rendszerek. Hiba lehetőségek és azok megelőzése vérvételnél. Testváladékok mintavételi technikái, szabályai. Point Of Care Testing (betegágy melletti laboridiagnosztika) fogalma, célja, módszerei, jelentősége a betegellátásban. Betegágy melletti vércukor és vizelet meg- határozás kivitelezése

Radiológiai diagnosztikai ismeretek:

A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, Doppler UH, UH vizs- gáló modalitások jellemzői, indikációi, kontraindikációi, biztonsági specialitásai,

A beteg előkészítésének és vizsgálat utáni megfigyelésének szempontjai

A gondozás fogalma, célja és formái

Az ember és környezete

Az ember, mint biopszicho-szociális lény Az egészség fogalma, értelmezése (WHO Az egészséges életmód, életvitel összetevői A prevenció fogalma, szintjei

A gondozás fogalma, célja és formái, a gondozó jellemzői

A gondozás és nevelés egysége

Gondozói hálózat

Gondozás, fejlődés életkoronként

Akadályozott ember gondozása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

A betegellátó osztály és működése

A kórterem felszerelése

A vizsgáló, kezelő felszerelése

Higiénés követelmények a betegosztályon: takarítás, fertőtlenítés, tiszta és szennyes textília kezelése, hulladékkezelés

A beteg távozása, áthelyezés más osztályra

A kórházi házirend

Látogatás szabályai

Vizit, konzílium ápolói feladatai

A betegosztályok munkarendje

A betegmegfigyelés alapjai

Alapfogalmak: panasz, tünet, szindróma, kardinális tünetek

A beteg általános megtekintése, a testalkat, járás, arckifejezés, beszéd megfigyelése

Testtájak megfigyelése: fej, nyak, mellkas, has, végtagok

A bőr és bőrfüggelékek megfigyelése

Érzékszervek megfigyelése: a látás, hallás megfigyelése

A fekvés megfigyelése

A fájdalomra utaló jelek, jellegzetes fájdalmak felismerése

A tudat, a magatartás megfigyelése betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Testvázlatok megfigyelése és kezelése

Vérvétel elméleti alapjai és kivitelezése

Vérvétel CVK-ból

A testvázlat mintavétel általános alapjai, minta típusok (széklet vizelet, hányadék, köpet, seb-torok-orr-fül-szemvázlat)

A laboratóriumi minták kezelésének, tárolásának, szállításának szabályai

Asszisztálás punkciók, biopsziák, spirometria során

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Általános ápolási beavatkozások

Alapápolási feladatok szükségletek szerint

Perifériás rövid kanül behelyezése, gondozása, eltávolítása

Intramusculáris injekció kivitelezése

Beteg előkészítés

Beadás kivitelezése ventrogluteális régióba, vastus lateralisba és rectus femorisba. Inkontinens beteg ellátása, ennek non-invazív eszközei és alkalmazásuk (vázlat felfogó eszközök).

Hólyagkondicionálás

Gyógyszerelés eszközei, előkészítése és kivitelezése, beavatkozás dokumentálása Asszisztálási feladatok diagnosztikus beavatkozások során (képalkotó diagnosztika, labor- diagnosztika)

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Haldoklás, halál, gyász

A haldoklási folyamat szakaszai

A terminális állapot fogalma

A haldokló beteg ápolási igényei
A halál klinikai és biológiai jelei
A halott körüli teendők
A család támogatása, a gyász

Gyógyszertani alapismeretek tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg a különböző gyógyszerformák és bejuttatási módok fontosabb jellemzőit, azok esetleges indikációit, kontraindikációit. Képesé váljanak szabályos és felelősségteljes kompetencia szintű gyógyszerelés kivitelezésére, az esetleges interakciók, szövődmények megelőzésére, felismerésére. Ismerjék meg az infúziós oldatokat és azok típusait, az oxigén és inhalációs terápia elméleti alapjait.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, biokémia, biofizika, egészségügyi jog, Anatómia, élettan, ápolástan

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Egészségügyi alapozó ismeretek	Gyógyszertani alapismeretek	18	18	
	Gyógyszertani alapfogalmak	3		
	Gyógyszerbejuttatási módok	8		
	Gyógyszerinterakciók és ellátásuk	3		
	A gyógyszerelés szabályai	3		
	Gyógyszerelő rendszerek	1		
	Összesen	18		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-5. feladat	iskolai helyszín	18	<i>Egyéni/ páros/ csoportos</i>

Értékelés

Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):

teszt

A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):	írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédkészség, íráskészség értékelése	
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt
	Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet
Az érdemjegy megállapításának módja:	Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.	
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek		
Duális képzőhelyen:	-	
Iskolai helyszínen:	Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Enterális és parenterális gyógyszerelést végez	Ismeri a gyógyszerelés szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	Precizitás, pontosság, felelősségtudat, logikus gondolkodás, megfigyelőképesség, felismerő képesség, szabálykövetés.	Medikai gyógyszerelő programokat használ.
2	Oxigén és inhalációs terápiát végez alacsony áramlású rendszerekkel	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát, és az alacsony nyomású rendszereket.	Instrukció alapján részben önállóan		
3	Előkészít infúziós terápiához, segéd-kezik a kivitelezésben, és infúziós pa-lackot cserél.	Ismeri az infúziók típusait és adagolásuk szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		Infúzió adagoláshoz kapcsolódó számítá-sokat végez digitális eszközökön.

4	Gyógyszer interakciókat felismer és jelent.	Ismeri a leggyakoribb gyógyszer interakciók tünetet, azok ellátásának kompetenciáit.	Teljesen önállóan		
5	Felismeri az invazív beavatkozások szövődményeit.	Ismeri az invazív beavatkozások helyi és általános szövődményeit.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Gyógyszertani alapfogalmak

A farmakológia, tárgya, célja, tudomány ágai, főbb területei

Farmakodinámia fogalma, jellemzői

Farmakokinetika fogalma, fázisa és az egyes fázisok jellemzői

Felezési idő, biológiai hasznosulás, terápiás dózis, toxicus dózis

A gyógyszerabúzus fogalma, leggyakoribb formái, jellemzői, megelőzési lehetőségek

Törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma

ATC rendszer fogalma, lényege

Magisztrális készítmény, Fo-No készítmény fogalma

A beteg gyógyszereszedési compliance lényege és jelentősége

Gyógyszerbejuttatási módok

Gyógyszerformák áttekintő ismételése

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati

Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata

A parenterális gyógyszer bejuttatás formái, előnyei, javallatai

Az inhalációs terápia formái, előnyei, javallatai

Az oxigén terápia célja, javallatai, kompetenciái

Oxigénvételi formák (palack, központi oxigén rendszer, oxigén fejlesztő)

Az oxigén adagolás eszközei (reduktor)

Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszk, reservoáros arcmaszk, Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallata

Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusai

Az oxigénterápia hatékonyságának követése

Az inhalációs terápia fogalma, célja, az inhalációs terápia főbb gyógyszercsoportjai

Az inhalációs terápiás eszközök (kézi adagolók -MDI, DPI, nebulizátorok, köd porlasztók, UH porlasztók, JET porlasztók) főbb jellemzői, alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai

Az inhalációs terápia algoritmusai, gyakorlata, hatékonyságának követése

Az oxigén- és inhalációs biztonsági és higiénés szabályai

Az injekciós fogalma, formái

Az injekciós készítmények felszívása, injekciós oldatok elkészítése

Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai

Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai

Az injekciós szövődmények és megelőzésük

Az inzulin beadás szabályai, inzulin adagok kiszámítása

Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája, adagok kiszámítása nagy dózisú kiszerelés esetén

Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál)

Az infúziós terápia fogalma, formái, lehetséges bejuttatási módok, azok jellemzői,

Az infúziós szerelékek jellemzői (mikro-, makro cseppes szerelék, cseppszám faktor fogalma)

Az infúziós terápia során alkalmazható egyéb eszközök és jellemzőik (intravascularis

kanülök, összekötők, túmentes csatlakozók, csatlakozók, infúzióadagoló készülékek) Az infúziós oldatok adagolásának számítási képletei

Perifériás rövid kanülök jellemzői (nyitott, zárt kanül, aktív-passzív biztonsági rendszerű kanül, biokompatibilitás)

A kanülök alkalmazásának indikációi, kontraindikációi, a behelyezés algoritmusa

Az intravasalis érkatéterek kezelésének, gondozásának és gyógyszer bejuttatásának szabályai, kanülök bemosásának, lezárásának szabályai

Az infúziós terápia követése, megfigyelési szempontok, vizuális infúziós phlebitis score alkalmazása

Az infúziós terápia szövődményei és azok megelőzésének szempontjai, teendők szövődmények esetén

Az infúzió összeállításának algoritmusa, gyakorlata

Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusa, gyakorlata

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Gyógyszerinterakciók és ellátásuk

Főbb gyógyszercsoportok (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid) és lehetséges legjellemzőbb mellékhatásaik és megfigyelése

A gyógyszerelés tényezői

A gyógyszer interakció fogalma, lényege, elősegítő tényezői

A szervezet és a gyógyszerek kölcsönhatásai:

- receptor-elmélet, dózis hatás, fogalma, lényege
- szinergizmus, antagonizmus fogalma, jellemzői
- antagonisták, kompetitív antagonisták fogalma

A gyógyszer mellékhatás kialakulása, jellemzői, mellékhatásra utaló tünetek

Az allergiás reakciók fogalma, formái, azok jellemzői

Allergiás reakcióra utaló tünetek

Teendők gyógyszer allergia esetén

A gyógyszerelés szabályai

A gyógyszer rendelés jogi, minőségirányítási szabályai, kompetenciái

A gyógyszer elrendelésének formái (azonnali, egyszeri, folyamatos, szükség szerinti) Gyógyszerelés elrendelésének szabályai speciális esetekben (szóban vagy telefonon történt elrendelés)

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata az alap és járóbeteg ellátásban

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata a fekvőbeteg ellátásban

A gyógyszerek tárolásának szabályai, specialitásai

A kábítószerekkel való gyógyszerelés szabályai

A gyógyszerelés 3-as, 5-ös, 9-es szabályai

A gyógyszer helyettesítés szabályai

Lejárt gyógyszerekkel történő feladatok szabályai

A gyógyszerelés dokumentálásának szabályai

A gyógyszer interakciók, gyógyszer tévesztés esetén követendő szabályok

A gyógyszereléshez kapcsolódó betegoktatás szempontjai, szabályai

Gyógyszerelő rendszerek

A gyógyszerrendelés és vényírás gyakorlata

A vényírás nyelvezete, az egyes kifejezések értelmezése

Gyógyszerelrendelő, vényíró rendszerek az alapellátásban

Az EESZT funkciói a gyógyszer felírásban, kiváltásban és követésben A gyógyszer elrendelés szabályai a fekvőbeteg ellátásban Gyógyszerelrendelő rendszerek a fekvőbeteg ellátás medikai programjaiban

Kórházi gyógyszerelő rendszerek (Unit dose) alkalmazásának lényege, hatékonysága, gyógyszerelés biztonsági tényezői.

Társadalomtudományi ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület összefogja azokat a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai ismereteket, amelyek nélkülözhetetlenek a segítő hivatást választók számára. Az itt tanult tantárgyak azokra a témákra helyezik a hangsúlyt, amelyek az egészségügyi szakdolgozó munkájára közvetlenül, vagy közvetett módon hatással vannak. A pszichológiai, pedagógiai ismeretek megalapozzák betegvezetés, a betegoktatás, egészségfejlesztés tevékenységét, a szociológiai, közigazgatási, valamint szociális joggal foglalkozó témák a szociális segítségnyújtás lehetőségeibe vezetik be a tanulókat.

Szociológia alapjai tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik nyitottak a szociális különbségek felismerésére, megfelelő ismerettel rendelkeznek ezen egyenlőtlenségek kezelésére, ismerik a szociológia alapjait, a családot, mint a társadalom legkisebb egységét, védik a társadalmi értékeket és képesek összefoglalni a magyar társadalomra jellemző egészségszociológiai ismereteiket.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Szociológus / Szociális Munkás Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár / Egészségügyi szakoktató.

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen
Társadalomtudományi ismeretek	Szociológia alapjai	18	18
	A szociológia alapjai	1	
	Egészségszociológia	6	
	Családszociológia	2	
	Összesen	18	

A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-5. feladat	iskolai helyszín	18	Egyéni/ páros/csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédkészség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Szociológus / Szociális Munkás Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár / Egészségügyi szak- oktató.		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	x	
Eszközök és berendezések:		-	x	
Anyagok és felszerelések:		-	x	
Egyéb speciális feltételek:		-	x	

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felsorolja a szociológia alapfogalmait, és jellemzi azokat.	Ismeri a szociológia, a társadalmi rétegződés és szocializáció, deviancia fogalmát és tárgy- körüket röviden jellemzi.	Teljesen önállóan	Munkája során figyelembe veszi a kulturális különbözőségeket, biztosítja az ellátás során az esélyegyenlőséget segítő magatartást tanúsít a kollégáival és a kliensekkel egyaránt.	Elektronikus adat- bázisokat kezel, elektronikus formában tartja a kapcsolatot egyes kliensekkel.
Használja a mortalitást, morbiditást, meghatározza a szociális intézmény-rendszereket, és azok működésének főbb szempontjait.	Ismeri az alapfogalmakat, a szociális intézményeket és rendszerüket.	Teljesen önállóan		
Munkája során alkalmazza az egészségzociológiai ismereteit.	Ismeri a társadalmi rétegződést, az egészséget, mint értéket, az egészségi állapotot az életmódot és a betegek/fogyatékkal élők társadalmi helyzetét	Teljesen önállóan		

Jellemzi a családot, mint a társadalom legkisebb egységét és megítéli a családban bekövetkező szerepkonfliktusokat.	Ismeri a család egységét és a szerepkonfliktusokat.	Teljesen önállóan	
Ismerteti a családmódelleket, és a házasság intézményét szociológiai szempontból.	Ismeri a családmódelleket, és a házasság intézményét.	Teljesen önállóan	

A tantárgy témakörei

A szociológia alapjai

A szociológia lényege, tárgya, jelentősége. Társadalmi rétegződés és mobilitás. Társadalmi egyenlőtlenségek és a szegénység. A szocializáció fogalma és elméletei; szinterei, intézményei. Devians magatartás fogalma, formái.

Egészségsszociológia

Mortalitás, Morbiditás, Társadalmi rétegződés és az egészség kapcsolata, az egészség, mint érték, az életkor és az egészségi állapot, életmód a különböző társadalmi rétegekben, betegek, fogyatékkal élők társadalmi helyzete. Biomedikális szemlélet.

Családszociológia

Családszociológia. Család intézménye. Családon belüli szerepek és szerepkonfliktusok, a család funkciói. Házasság intézménye. Családmódellek: Klasszikus, egyszülős, mátrix családok szociológiai jelentősége.

Pszichológia alapjai tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az ember pszichikus működésének, pszichikus fejlődésének alapjait, a személyiség jellemzőit. Pszichológiai ismereteik járuljanak hozzá a betegekkel, munkatársakkal való együttműködési képesség fejlődéséhez. Fejlődjön empátiás készségük, a beteg ember lélektanával kapcsolatos ismereteik segítsék őket a megfelelő beteg-szakdolgozó kapcsolat kialakításában, a betegvezetés és a betegek lelki támogatása során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Pszichológus / Mentálhigiénés szakember / Pedagógia tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Általános ápolástan és gondozástan, Kommunikáció

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám	Összesen
	Pszichológia alapjai	36	36

Társadalom- tudományi ismeretek	Általános lélektan	8	
	Személyiséglélektan	5	
	Fejlődéslélektan	10	
	Szociálpszichológia	4	
	Beteg ember lélektana	9	
	Összesen	36	

A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óraszám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-5. feladat	iskolai helyszín	36	Egyéni/ páros/csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Pszichológus / Mentálhigiénés szakember / Pedagógia tanár		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen		
Helyiségek:	-	X		
Eszközök és berendezések:	-	X		
Anyagok és felszerelések:	-	X		
Egyéb speciális feltételek:	-	X		

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Általános lélektannal kapcsolatos ismereteit felhasználja a betegekkel való kapcsolat kialakítása, a betegoktatás és egészségnevelés során.	Ismeri a megismerő folyamatok működésének alapjait.	Teljesen önállóan	Megértő, empátikus magatartást tanúsít a betegekkel szemben. Korrekt munkahelyi kapcsolatokra törekszik.	Online pszichológiai tesztek keresése, kitöltése.
Felismeri a személyiség típusokat.	Ismeri a legalapvetőbb személyiség elméletek lényegét.	Teljesen önállóan		
Munkáját az életkori sajátosságok figyelembevételével végzi.	Ismeri a pszichikus fejlődés törvényszerűségeit, a pszichikus fejlődés főbb mozzanatait.	Teljesen önállóan		Fejlődéslélektannal kapcsolatos videók keresése és megtekintése a világhálón.
Megfelel a munkahelyi szerepeltvárásoknak, hatékonyan együttműködik az egészségügyi team tagjaként.	Ismeretekkel rendelkezik a szerepekről, szereptanulásról. Ismeri a formális kiscsoportok jellemzőit, a csoportok alakulásának folyamatát.	Teljesen önállóan		
Felismeri a betegnek a betegsége adott reakcióját, a megfelelő segítséget, pszichés támogatást nyújtja ezzel kapcsolatban.	Ismeri a beteg ember lélektani folyamatait. Ismeri a szorongás pszichikus ártalmakat.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Általános lélektan A megismerő folyamatok rendszere Az érzékelés és észlelés

A figyelem Alvás, álom Emlékezés, tanulás Képzlet
Gondolkodás, intelligencia és kreativitás
Motiváció és érzelmek

Személyiséglélektan

A személyiség fogalmának ismételése. A személyiségelméletek csoportjai. Típuselméletek ismételése
Pszichoanalitikus elméletek: Sigmund Freud, Carl Gustav Jung személyiségelmélete
Humanisztikus elméletek: Rogers, Maslow elmélete
A jellem. Az érett személyiség jellemzői

Fejlődéslélektan

A fejlődéslélektan fogalma. Pszichikus fejlődéstörvények. Életkori periodicitás
A szenzomotoros fejlődés. A mozgásfejlődés főbb jellemzői. Az érzékszervi-mozgásos ér- telmi fejlődés periódusai
A beszéd és nonverbális kommunikáció fejlődése
Gyermeki világlkép és gondolkodás
Az énkép és éntudat fejlődése
Az érzelmek és az akarat fejlődése
A játék, a rajz és a mese szerepe

A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége. Az apa szerepe
A szocializáció fogalma, szinterei. Utánzás, azonosulás, identifikáció

Szociálpszichológia

A szociálpszichológia tárgya. A személyészlelés ismétlése

Szerepek, szereptanulás, szerepkonfliktus

Az emberi kollektívák. A csoport fogalma, csoporttípusok. A formális kiscsoport rétegződése. A csoportnormák, csoportszerepek. A formális kiscsoport fejlődése.

Beteg ember lélektana

A gyógyítók személyisége. Nővértípusok. A gyógyítók közössége

A beteggel való kommunikáció. Empátia és tolerancia

A betegség hatása a személyiségre. Betegségélmény és magatartás. A fájdalom. A krónikus betegség hatása a személyiségre. A haldoklás, halál és gyász

Az egészségügyi szakdolgozók feladatai a betegvezetés során

Az egészségügyi dolgozó mindennapos feladatai elvégzésével kapcsolatos lélektani vonatkozások

Szororigén pszichikus ártalmak

Népegészségtan, egészségfejlesztés tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanulása erősítse ki és mélyítse el a tanulók egészséges életmóddal, életvitellel kapcsolatos ismereteit, járuljon hozzá az egészségtudatos magatartás formálásához.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Népegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, Általános ápolástan és gondozástan, Emberi test és működése

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen
Társadalom- tudományi ismeretek	Népegészségtan, egészségfejlesztés	36	36
	Az egészség, egészségkultúráltság	3	
	Az egészségi állapot mérési módszerei	4	
	Prevenció és egészségmegőrzés	2	
	Népegészségügyi programok	2	
	Életmód – egészségmagatartás	6	
	Szexuálhigiéné	3	
	Mentálhigiéné	4	
	Egészségkárosító tényezők	6	

	Egészségfejlesztés	6	
	Összesen	36	
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák			
	Feladat	Helyszín	Óra-szám
Duális képzőhelyen	-	-	0
Iskolai helyszínen	TEA 1-5. feladat	iskolai helyszín	36
			Módszer és munkaforma
			Egyéni/ páros/csoportos
Értékelés			
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt	
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédkézség, íráskészség értékelése	
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.	
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek			
Duális képzőhelyen:		-	
Iskolai helyszínen:		Népegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel)	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek			
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:		-	x
Eszközök és berendezések:		-	x
Anyagok és felszerelések:		-	x
Egyéb speciális feltételek:		-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az egészséget hátrányosan befolyásoló tényezőket.	Ismeri az egészség, és az egészségkultúra fogalmát, elemeit.	Teljesen önállóan	Belátja az egészséges életmód, életvitel jelentőségét. Életvitelében törekszik ennek betartására, és a környezetével való kiegyensúlyozott kapcsolatra.	A lakosság egészségi állapotával kapcsolatos adatok keresése digitális adatbázisokban.
Értelmezi a lakosság egészségi állapotát leíró mutatókat, statisztikai adatokat, diagramokat.	Ismeri az egészségi állapot mérési módszereinek lényegét, a főbb mutatókat.	Teljesen önállóan		

Felismeri az egyén magatartásában az egészséget veszélyeztető tényezőket, rizikófaktorokat.	Ismeri a prevenció fogalmát, szintjeit, eszközeit, az egészségmegőrzési programokat.	Teljesen önállóan		
Egészséges életmóddal, szexuálhigiéniával, káros szenvedélyekkel kapcsolatos ismereteit alkalmazza az egészségfejlesztő tevékenység során.	Tisztában van az egészséges életmód elemivel, a modern nemzedék egészség magatartásával, a szexuálhigiéniával. Ismeri a káros szenvedélyek formáit, jellemzőit.	Teljesen önállóan		Internetes kutatómunka, prezentációkészítés egészséges életmód, vagy káros szenvedélyek témában.
Megelőzi a kiégés kialakulását.	Ismeri a stressz és a konfliktusok lelki egészségre gyakorolt hatását, a lelki egyensúly fenntartásának, helyreállításának lehetőségeit.	Teljesen önállóan		
Munkájához kapcsolódó egészség- fejlesztési tevékenységet folytat.	Ismeri az egészségfejlesztés módszereit, eszközeit, szín- tereit.	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Az egészség, egészségkultúráltság

Az egészségkultúra fogalma, összetevői, helye a kultúrában

Az egészség fogalmának értelmezése

Az egészséget meghatározó tényezők: életmód, környezet (társadalmi, természeti), egészségügyi ellátórendszer, egyéni sajátosságok

A népegészségügy fogalma, feladatai

Az egészségi állapot mérési módszerei

A magyar lakosság egészségi állapotának jellemzői

Az egészségi állapot mérésének módszerei

Statisztikai módszerek: statisztikai adat, adatgyűjtés, csoportosítás, statisztikai sorok

Szociológiai módszerek

Demográfiai módszerek: a demográfia fogalma, demográfiai adatgyűjtés, a strukturális demográfia, népmozgás, a természetes népmozgás mutatói (születési, halálozási mutatók) Epidemiológiai módszerek: morbiditás, morbiditási adatok forrásai

Prevenció és egészségmegőrzés

A prevenció fogalma, szintjei

A primer, secunder és terciar prevenció célja, lényege és eszközei Védőoltások típusai, életkorhoz kötött védőoltások Szűrővizsgálatok célja, fajtái

A szív- és érrendszeri, emésztőszervi, légzőszervi megbetegedések kialakulásának okai és kockázati tényezői

Daganatos betegségek megelőzése

Népegészségügyi programok

Az egészségfejlesztés alapkokumentumai (Alma-Ata, Ottawai Charta, Dzsakartai Nyilatkozat)

Hazai népegészségügyi programok

Életmód - egészségmagatartás

Az életmód fogalma, objektív és szubjektív meghatározói

Az egészségmagatartás. Preventív magatartás, kockázati magatartás

Egészségtudatos magatartás fogalma, jellemzői. Az életminőség

A modern nemzedék egészség-magatartása. A digitális nemzedék jellemzői.

A számítógép használatának egészségügyi vonatkozásai, az egészségügyi problémák megelőzése.

Elhúzódó serdülőkor. Modern kori evés- és testképzavarok.

Szexuálhigiéné

A szexuális identitás

A pubertás élettani változásai

Intim higiéné. Menstruációs higiéné

Az emlő és a here önvizsgálata

Partnerkapcsolatok

Családtervezés. A fogamzásgátlás módszerei

Felkészülés a nőgyógyászati vizsgálatra

Szexuális úton terjedő betegségek és megelőzésük

Mentálhigiéné

A mentálhigiéné fogalma

Az egészséges lelki egyensúly fenntartása

A stressz. Megküzdési stratégiák, énvédő technikák

Konfliktushelyzetek és kezelésük

A burn-out szindróma. A kiégés megelőzése

Egészségkárosító tényezők

A környezetszennyezés egészségre gyakorolt hatásainak ismételése Addikció fogalma. A függőségek fajtái. Hajlamosító tényezők Kémiai függőségek: nikotin, alkohol, pszichoaktív szerek Viselkedéses függőségek

Egészségfejlesztés

Az egészségfejlesztés fogalma, célja, feladata

Az egészségfejlesztés módszerei, eszközei

Az egészségfejlesztés szinterei, szervezeti formái

Egészségfejlesztő foglalkozások tervezése

Pedagógiai – betegoktatási alapismeretek tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: A tanulók sajátítsák el a betegek és hozzátartozók oktatásához szükséges alapvető pedagógiai ismereteket. Lássák át a területükön gyakorlatot teljesítő tanulókkal kapcsolatos alapvető fel- adatokat, értsék meg a szakmai gyakorlat pályaszocializációban betöltött szerepét, jelentőségét.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló MSc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Pedagógia tanár (általános pedagógia, andragógia) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak. Pszichológiai ismeretek, Általános ápolástan és gondozástan, Kommunikáció

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Társadalom-tudományi ismeretek	Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek	18	18	
	Általános pedagógia alapismeretek	7		
	Andragógia	3		
	Betegoktatás	5		
	Egészségügyi szakdolgozók oktatása	3		
	Összesen	18		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-4. feladat	iskolai helyszín	18	Egyéni/ páros/csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, írásképesség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló MSc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Pedagógia tanár (általános pedagógia,		

	andragógia) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel).	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	X
Eszközök és berendezések:	-	X
Anyagok és felszerelések:	-	X
Egyéb speciális feltételek:	-	X

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A nevelés és oktatás alapelveit, módszereit alkalmazza a betegek oktatása során.	Ismeri a nevelés fogalmát, alapelveit, módszereit, a nevelői attitűdöket. Ismeri az oktatás alapelveit, főbb módszereit,	Irányítással	A betegekkel és a hozzátartozókkal empatikus, toleráns. Figyelembe veszi egyéni tanulási igényeiket és szükségletüket. Fontos számára a szakmai utánpótlás nevelésében való szerepvállalás.	Prezentáció készítés, oktatástechnikai eszköz használata.
A felnőtt beteg oktatásánál figyelembe veszi a felnőttekre jellemző sajátos igényeket.	Ismeri az andragógia alapfogalmait, a felnőttek tanulásának jellegzetességeit.	Irányítással		Felnőttképzési, felnőttoktatási lehetőségek keresése az interneten.
Részt vesz a betegek oktatásában, a beteg otthonában önállóan végezhető egyszerűbb műveletek tekintetében.	Ismeri a betegek oktatásának főbb elveit, módszereit.	Irányítással		
Részt vesz a területre érkező tanulóval való foglalkozásban.	Tisztában van a gyakorlatot teljesítő tanulók gyakorlati foglalkoztatásának alapvető szabályaival.	Irányítással		

A tantárgy témakörei

Általános pedagógiai alapismeretek

A pedagógia tárgya, tudományterületei

A nevelés fogalma, célja, alapelvei

A nevelés főbb módszerei

A módszerek megválasztásának elvei

A nevelői attitűdök

A didaktika fogalma, alapelvei. A tanulási-tanítási folyamat

Az oktatás leggyakoribb módszerei (előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás), megválasztásuk elvei. Az oktatás szervezeti formái
Oktatástechnikai eszközök

Andragógia

Az andragógia fogalma, területei (felnőttoktatás, felnőttképzés)

A lifelong learning elve. A távoktatás és e-learning jellemzői

A tanulás típusai: formális, informális, nonformális

A felnőtt tanulók és a felnőttkori tanulás főbb jellemzői

A felnőttoktató szerepe

Betegoktatás

A betegoktatás célja

Beteg és hozzátartozójának oktatása során alkalmazott módszerek

Krónikus betegek oktatása (diabétesz, onkológiai, nefrológiai, pulmonológiai) A betegnapló vezetésének megtanítása

Gyógyászati segédeszközök alkalmazásának megtanítása

Egészségügyi szakdolgozók oktatása

A szakmai gyakorlatok célja, feladatai

A szakmai gyakorlatok etikai és jogszabályi előírásai (felelősségbiztosítás, szerződések, a tanuló gyakorlati foglalkoztatásának szabályai)

Az egészségügyi intézményben folytatott gyakorlatok személyi és tárgyi feltételei, admi- nisztrációs feladatai (foglalkozási napló, jelenléti ív)

Az intézményi gyakorlatok sajátos módszerei: előmegbeszélés, gyakorlás, utómegbeszélés, esetbemutatás

Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület tárgyainak oktatása során a tanuló megismeri belgyógyászat-, sebészet és határterületeinek, valamint a gyermekgyógyászatban leggyakrabban előforduló kórképeket.

Belgyógyászat és ápolástana tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanítása során a tanulók megismerik a leggyakoribb belgyógyászati betegségek mor- talitási és morbiditási mutatóin túl azok kórélettani és patofiziológiai alapjait, a szükséges di- agnosztikai, valamint terápiás specialitásait. Képesé válnak az oxygénterápia, a húgyhólyag irrigálás, az infúziós terápia, az EKG kivitelezésére és a széklet, vizelet, hányadék felfogására, mintavételére.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha meg- felel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év belgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondo- zástan

A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Klinikumi alapismeretek	Belgyógyászat és ápolástana	72	72	
	Szív-és érrendszeri megbetegedések	9		
	Vérképzőrendszeri megbetegedések	5		
	Légzőrendszeri megbetegedések	9		
	Emésztőrendszeri megbetegedések	8		
	Kiválasztórendszeri megbetegedések	6		
	Endokrinrendszeri megbetegedései	6		
	Daganatos megbetegedések	5		
	Fertőző betegek, infektológia	6		
	Belgyógyászati ápolási beavatkozások	18		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-9. feladat	iskolai helyszín	72	<i>Egyéni/ páros/csoportos</i>
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év belgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen		
Helyiségek:	-	x		
Eszközök és berendezések:	-	x		
Anyagok és felszerelések:	-	x		
Egyéb speciális feltételek:	-	x		

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak-mához kötődő di-gitális kompeten-ciák
Részt vesz a szív-, és érrendszeri bete-gek ellátásában.	Ismeri keringési rendszer klinikumi specialításait.	Instrukció alapján részben önállóan	Pontosság, maga-biztosság, határo-zott fellépés, jogkö-vető magatartás, eti-kus és empatikus magatartás, megfi-gyelőképesség, ön-álló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség.	Kórházi informati-kai rendszerek hasz-nálata.
Részt vesz a vér-képző rendszeri be-tegek ellátásában.	Ismeri vérképző rendszer klinikumi specialításait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a légző rendszeri betegek ellátásában	Ismeri légző rend-szer klinikumi spe-cialításait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz az emésztőrendszeri betegek ellátásában.	Ismeri az emésztő-rendszer klinikumi specialításait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a kivá-lasztó rendszeri be-tegek ellátásában.	Ismeri a kiválasztó rendszer klinikumi specialításait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz az en-dokrin rendszeri be-tegek ellátásában.	Ismeri az endokrin rendszer klinikumi specialításait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a daga-natos betegek ellá-tásában.	Ismeri a daganatos megbetegedések klinikumi speciali-tásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a fertőző betegek ellátásában.	Ismeri a fertőző be-tegségek klinikumi specialításait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Belgyógyászati ápo-lási beavatkozások végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápiában: palack csere, csepp-szám szabályozás, húgyhólyag öblítés, széklet vizelet há-nyadék mintavétel, felfogása, oxygén-te- rápia alacsony nyo- mású	Ismeri a beavatko-zások elméleti és gyakorlati kivitele-zésének menetét, az esetleges szövőd-ményeket megfi-gyeli.	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Szív- és érrendszeri megbetegedések

A leggyakoribb szívérrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosza, terápiája
Koszorúér-betegségek (Atherosclerosis, ISZB, akut coronária szindróma /angina, infarctus),
Koronarográfia

A pericardium betegségei (pericarditis, pericardiális tamponád, pericardiocentesis) A myocardium betegségei (myocarditis, cardiomyopathia)

Az endocardium betegségei (endocarditis, rheumás láz)

Szívhibák/vitiumok (veleszületett vitiumok, shunt nélkül, jobb-bal, bal-jobb shunttel, szer-zett vitiumok stenosis, insuffitientia)

Az ingerképzés, ingerületvezetés zavarai, csoportosítása (bradycardiával, tachycardiával járó ritmuszavarok)

A szívelégtelenség okai, kialakulásának folyamata, tünettana, terápiája, stádium beosztása

A hypertónia betegség (primer, secunder, hypertoniás sürgősségi állapotok)

Az érrendszeri betegségek (az artériás és vénás rendszer betegségei, rizikó tényezői, Virchow triász, thrombo-emboliás állapotok, mélyvénás thrombozsis, thrombophlebitis, varicocitas, artériás embolizáció)

Anticoaguláns terápiák (thrombolysis, trombocita aggregációgátló-, anticoaguláns- és profilaktikus terápiák és jellemzőik)

A szív-érrendszeri betegek educációjának specialitásai

Szív-érrendszeri betegségek időskori vonatkozásai

Vérképzőrendszeri megbetegedések

A vérképzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A vérképzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb vérképzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája

A vörösvértestek betegségei – anaemiák (vashiányos, megaloblastos, hemolyticus, corpuscularis, renalis, aplasticus)

A fehérvérsejtek betegségei

leukaemiák, malignus lymphomák

Heamorrhagiás diathesisek (coagulopathiák, haemophilia, DIC, thrombocytopeniák, thrombocytopathiák)

A vérképzőrendszeri betegek edukációjának specialitásai

Légzőrendszeri megbetegedések

A légzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A légzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb légzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, terápiája

A felsőlégutak lázzal és láz nélkül járó betegségei

Obstruktív tüdőbetegségek – COPD (asthma bronchiale, krónikus bronchitis, emphysema) Restrictív tüdőbetegségek (pneumóniák, tbc, fibrosis, tumorok)

A tüdő keringési zavarai (pulmonális hypertonia, cor pulmonale)

A pleura betegségei (pleuritis, tumor, pleurális folyadékgyűlem)

A légzőrendszeri betegek educációjának fontosabb elemei (steroid, bronchodilatátor és profilaktikus terápiák, a légzésfunkció önellenőrzése, a köpet kezelése)

Emésztőrendszeri megbetegedések

Az emésztőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

Az emésztőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb emésztőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, terápiája

A nyelőcső betegségei (gyulladás, diverticulum, achalasia, reflux, szűkület, tumor, hiatus hernia)

A gyomor betegségei (gastritisek, ulcus ventriculi, stenosis, tumor)

A belek betegségei (IBD, ulcus duodeni, colitis ulcerosa, M. Chron, diverticulosis, diverticulitis, polyposis, tumor)

Emésztőrendszeri vérzések (occult vérzés, oesophagus varix ruptura, haematemesis, melaena, haematokézia)

A székletürítés zavarai (hasmenés, székrekedés, bélférgesség, fertőző betegségek)

A hasnyálmirigy betegségei (acut és krónikus pancreatitis, tumor)

A májelégtelenséghez vezető kompenzált és dekompenzált állapotok (cirrhosis, portális hypertonia, hepaticus encephalopathia, coma hepaticum)

Az epeutak betegségei (epekövesség, cholecystitis, cholangitis) Az emésztőrendszeri betegek educációjának specialitásai

Kiválasztórendszeri megbetegedések

A kiválasztórendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A kiválasztórendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb kiválasztórendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája

A vese gyulladáshoz vezető betegségei (glomerulonephritis, pyelonephritis)

Nephrosis syndroma

Vesekővesség

Vese cysta, polycistás vese, vese daganatok

Acut veseelégtelenség prerenális, renális és postrenális formái

Krónikus veseelégtelenség, uraemia

Vesepótlókezelés (haemodialízis, peritoneális dialízis, CAPD)

A dializált betegek educációjának specialitásai

A vizeletkiválasztó rendszeri betegségek időskori vonatkozásai

Endokrinrendszeri megbetegedései

Az endokrinrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

Az endokrinrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb endokrinrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája

A diabetes mellitus (formái, diagnosztika, terápia, szövődmény, crisis állapotok)

A diabetes terápiáinak csoportosítása, jellemzői

A diabetes szövődményei, azok megelőzésének feladatai, diabeteses beteg educatioja

A pajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, strumák, Basedow-kór, gyulladáshoz vezető állapotok, crisis állapotok)

A mellékpajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, tetánia)

A mellékvesekéreg betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, Cushing syndroma, Phaeromocytoma, Addison kór, crisis állapotok)

A hypothalamus és hypophysis endokrin zavarai (nanizmus, gigantizmus, acromegália, diabetes insipidus)

Az endokrinrendszeri betegek educációjának specialitásai

Daganatos megbetegedések

A daganatos betegségek epidemiológiája (morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői)

Daganatos betegségek diagnosztikája

Daganatos betegségek szűrővizsgálata (formái, jelentősége, a szűrési programokkal kapcsolatos követelmények)

Daganatok nevezéktana és stádium beosztása

A daganatos betegségek jelei, tünetei (általános tünetek, szervspecifikus tünetek, áttétek tüneteinek, paraneoplasiás jelenségek)

Daganatos betegségek kezelésének módszerei (sebészeti kezelés, sugárterápia, kemoterápia, hormonkezelés, daganatok célzott kezelése: biológiai kezelés, immunterápia, génterápia, gyógyszeres kezeléssel)

Terápiás mellékhatások és kezelésük (hányinger, hányás, hasmenés, nyálkahártya elváltozások, bőrtünetek)

Fájdalomcsillapítás

Táplálás terápia az onkológiai betegségben szenvedőknél

Daganatos betegek lelki gondozása (daganatos betegségek pszichoszociális jellemzői, hal- dokló betegek pszichoszociális ellátása)

Fertőző betegek, infektológia

A fertőző betegségek epidemiológiai vonatkozásai

A fertőző betegségek kialakulásának tényezői, lefolyásának jellemzői

A fertőző betegségeket megelőző közegészségügyi – járványügyi tevékenységek

A védőoltások elméleti alapjai (aktív, passzív immunizálás, életkorhoz kötött és felnőttkori védőoltások)

Fertőzésre utaló tünetek

Kiütéssel járó fertőző betegségek

Hasmenéssel, hányással járó fertőzések

Élősködők, kullancsok által terjesztett megbetegedések

Bakteriális meningitis klinikai specialitásai

Influenza klinikai specialitásai

A fertőző betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai

Fertőzőbeteg, fertőző forrás elkülönítése, az izoláció

A kórházi infekciók, járványok megelőzésére irányuló intézkedések.

Belgyógyászati ápolási beavatkozások

Oxygénterápia eszközei, használatuk

Húgyhólyaöblítés eszközei használata, előkészítés és asszisztálás

EKG készítés eszközei, használatuk

Betegedukáció a vizsgálat alatt, eszközök kezelése. Széklet, vizelet, hányadék felfogása

Mintavétel eszközei és azok alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Sebészet és ápolástana tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

Megismertetni a tanulókat a sebészeti osztályon történő gyógyító tevékenységekkel, a sebészeti területek sajátosságaival. Megtanítani a legfőbb kórképek klinikai jellemzőit terápiás vonatkozásait. Betekintést nyújtani a műtét alatti folyamatokba és azok hatásaival emberi szervezetre. Elsajátítja a tanuló a sebkezelés, a stómaterápia alapjait, a beöntés adás módját, a gyomorszonda levezetését, a sebváladékok megfigyelését, a decubitus jeleit és súlyosságát, a műtéti előkészítési és ápolási vonatkozásait.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sebészeti területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen
------------------------------	---------------------------------------	----------	----------

Klinikumi alapismeretek	Sebészet és ápolástana		54	54
	Általános sebészeti alapismeretek		15	
	Részletes sebészet		15	
	Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása		10	
	Sebészeti ápolási beavatkozások		14	
	Összesen		54	
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-8. feladat	iskolai helyszín	54	Egyéni/ páros/csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, írásképesség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sebészeti területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	x	
Eszközök és berendezések:		-	x	
Anyagok és felszerelések:		-	x	
Egyéb speciális feltételek:		-	x	

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfigyeli és felméri a beteg állapotát és szükségleteit a perioperatív időszakban.	Állapot felmérés szabályai, módszerei, a perioperatív és a posztoperatív ellátás főbb szempontjai.	Teljesen önállóan	Empatikusan, etikus, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és	Egészségügyi dokumentációt vezet, felhasználói szintű számítógépes ismeretei vannak.

Műtét előtti betegtájékoztatót végez.	A kliensek műtét előtti és utáni sajátos igényei.	Instrukció alapján részben önállóan	önmagára igényes, tiszta, ápolott	
Segédkezik a műtét utáni sebötözésben, sebek megfigyelésében.	Az akut sebek jellemzőit, a szövetegyesítő eljárásokat, a sebgyógyulási zavarokat, sebváladék mintaétel menete, a vérzési rendellenességek, a sebek típusai,	Irányítással	megjelenésű, tudását folyamatosan bővíti, fogékony az innovatív eljárásokra és alkalmazásukra.	
Részt vesz a hasi sebészeti betegek terápiájában.	Hasi műtét típusok és eljárások, a fekvési módok, a kliens műtét utáni szükségletei, a mobilizációs lehetőségek, megnevezi a dietetikai meg-	Instrukció alapján részben önállóan		Egészségügyi informatikai rendszereket használ.
Részt vesz a mellkasi-, szívsebészeti betegek terápiájában.	A mellkasi-szívsebészeti műtét típusok és a műtét utáni teendők, ismeri a kliens szükségletei, mellkas punctió/csapolás asszisztálásának módjai, a mellkasi szívás típusai, alkalmazása. Átlátja a mellkasi fizioterápiás	Instrukció alapján részben önállóan		Egészségügyi informatikai rendszereket használ.
Részt vesz a mozgásrendszeri betegek ellátásában.	Ismeri a mozgásrendszer klinikumi specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Akut és műtéti sebbekezelést, kötéscserét végez, sebváladékból mintát vesz. Decubitust megfigyel, súlyosságát felméri.	Ismeri a beavatkozások protokollját, ismeri a sebekre vonatkozó alapvető ismereteket, és a decubitus felmérésének lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Ápolási beavatkozásokat végez, nazogasztrikus szondán keresztül táplál, sztomazsákat cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést	Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Általános sebészeti alapismeretek

A sebek klinikuma, a sebgyógyulás folyamata

A sebek fajtái

A sebgyógyulás zavarai, gyulladásos sebek kezelése

Sebészeti fertőzések (anaerob, vírus, gombás) Hőhatás okozta sérülések és ellátásuk (égés, fagyás)

Vegy hatások, sugárhatások és elektromos áram okozta sérülések

Műtéti érzéstelenítés formái

Műtét előtti kivizsgálás, anamnézis felvétele Posztoperatív betegfogadás, megfigyelés Műtét utáni szövődmények

Részletes sebészet

A fej sebészete (fejlődési rendellenességek, daganatok, agy sebészeti betegségei)

A nyak sebészete (pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy)

Az emlő sebészete (gyulladásos megbetegedések, jó- és rosszindulatú daganatok) Gyomor és nyombél fekélybetegsége, kezelése

Gyomor daganatos betegségei

Vékonybél sebészeti betegségei (fejlődési rendellenességek,

Crohn-betegség, főregnyúlvány gyulladás)

Vastagbél sebészeti betegségei (colitis ulcerosa, jó- és rosszindulatú daganatok, FAP szindróma)

Anorectum sebészeti betegségei (nodus haemorrhoidalis, fistulák, fissurák)

A máj sebészete (sérülés, tályogok, ciszták, daganatok)

Epehólyag, epeutak sebészete (epékövesség, carcinoma)

Hasnyálmirigy sebészete (pancreatitis, carcinoma)

Lép sebészete

Sérvek sebészete (hasfali sérvek, lágyék-, femoralis sérvek)

Akut hasi katasztrófák sebészete (bélelzáródás, peritonitis, gastrointestinalis vérzések) A mellkas sebészete (mellkasfal, mellhártya, mediastinum)

A tüdő sebészete

Szívsebészeti betegségek (fejlődési rendellenességek, zárt és nyitott szívű műtétek, coronaria elváltozások)

Érsebészet (arteriális rendszer betegségei, vénás rendszer betegségei)

Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása

Csonttörés típusok, rögzítési lehetőségük, konzervatív módszerek (gipszrögzítés, húzatásos módszer) külső csonttrögzítő eszközök ápolása

Leggyakoribb törési típusok csecsemő- és gyermekkorban

Ortopédiai műtétet igénylő kórképek, ízületek betegségei és ápolásuk

Protézisek fajtái, ortézisek és használatuk

Politraumatizált beteg ellátásának specifikumai

Végtag amputált beteg ápolása

Sebészeti ellátást igénylő mozgásrendszeri fejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása

Gerinc és mellkas deformitásai

Termikus sérülések és ellátásuk

Sebészeti ápolási beavatkozások

Akut és műtéti sebek ellátása, fedőkötés felhelyezése, asszisztálás drain gondozás, sebkötözés, PTX, HTX ellátásának ápolói vonatkozásai, mellkas szívás, csapolás; biopsziák asszisztálási feladatai

Kötéscsere

Enterosztóma gondozás, zsák csere, beöntések típusai, kivitelezésük eszközei, menete

Gyomor szonda levezetésének eszközei, menete
 Sebváladék mintavétel eszközei, menete
 Decubitus jelei és súlyosságának meghatározása
 Kliens műtéti előkészítésének menete
 Nazogasztrikus szondán keresztüli táplálás menete, és eszközrendszere
 A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Klinikai gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy szintézisbe hozza az elsajátított ismereteket, ápolási és asszisztensi ismereteket gyakorlati készségekké kovácsolja össze. Továbbá betekintést enged a tanulóknak a munkahelyi környezetben történő betegellátásba és a kliensekkel történő interakcióba.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Ápoló Bsc 2 év klinikai adott osztályon eltöltött klinikai gyakorlattal / felsőfokú végzettséggel, szakirányú közép fokú szakképzettséggel, egészségügyi gyakorlatvezető végzettséggel és legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan, Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk

A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A Klinikai gyakorlat tantárgy tartalmi elemei

A tanulási terület belső azonosítószáma és megnevezése:		Klinikumi alapismeretek		
A tanulási területhez tartozó tantárgyak és témakörök óraszámja:				
A (szakirányú) oktatás évfolyama: 11-12. évfolyamban duális képzőhelyen				
Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám		A tantárgy óraszámja összesen
		11. évf.	12. évf.	
Klinikumi alapismeretek	Klinikai gyakorlat			216
	Belgyógyászat gyakorlat	63	0	
	Sebészet gyakorlat	63	0	
	Kisklinikum gyakorlat	0	63	
	Egyéb klinikai gyakorlat	0	27	
	Évfolyam óraszámja összesen	126	90	

A Klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
Duális képzőhelyen lebonyolított foglalkozások óraszámja	Feladat	Duális képzőhely	Óraszám	Módszer és munkaforma
	Gyakorlati feladat 1. TEA-s.sz: 1	Belgyógyászat gyakorlat	63	Egyéni/páros/csoportos

és ajánlott szervezési módja	Gyakorlati feladat 2. TEA-s.sz: 2	Sebészet gyakorlat	63	Egyéni/páros/csoportos
	Gyakorlati feladat 3. TEA-s.sz: 3 és 4.	Kisklinikum gyakorlat	63	Egyéni/páros/csoportos
	Gyakorlati feladat 4. TEA-s.sz: 5	Egyéb klinikai gyakorlat	27	Egyéni/páros/csoportos
Iskolai elméleti /gyakorlati foglalkozások témakörei:	A tantárgy oktatása 100%-ban duális képzőhelyen valósul meg			

Értékelés		
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):	Gyakorlati feladat	
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):	Gyakorlati feladat	
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Írásbeli:	-----
	Gyakorlati feladat:	Gyakorlati feladat
Az érdemjegy megállapításának módja:	Témakörönként 1 osztályzat	
A Klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek		
Duális képzőhelyen lebonyolított foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:	Ápoló Bsc, 2 év adott osztályon eltöltött klinikai gyakorlattal / felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel, egészségügyi gyakorlatvezető végzettséggel és legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal.	
Iskolai foglalkozások:	-	
A Klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai foglalkozás helyszínén
Helyiségek:	X	-
Eszközök és berendezések:	X	-
Anyagok és felszerelések:	X	-
Egyéb speciális feltételek:	X	-

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA-s.sz.	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Készség szintű belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápiában: palack csere, cseppszám szabályozás, húgyhólyag irrigálás, széklet	Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájára és önmagára precíz, szem előtt tartja az etikai normákat és jogi követelményeket,	Betegmegfigyelő monitorral EKG-t készít, kinyomtatja a szükséges anyagokat.

	vizelet hányadék mintavétel, felfogása, oxigén terápia alacsony nyomású rendszerekkel).	esetleges szövődményeket megfigyeli.		empatikusan előítéletektől mentesen viszonyul a kliensekhez és a team tagjaihoz.	
2	Készség szintű ápolási beavatkozásokat végez, nasogasztrikus szondán keresztül táplál, sztómazsákot cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez.	Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
3	Készség szinten bőrtesztet végez.	Ismeri a bőrteszt kivitelezésének eszközeit és módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
4	Készség szinten testvázadékokat felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül váladék).	Ismeri a testvázadékok felfogásának módját és a mintavételek kivitelezésének protokollját.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
5	Részt vesz az osztályok, szakrendelők mindennapjaiban, a klienssel történő interakciókban	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer működésének alapját, a helyét és szerepét az ellátásban.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet

A tantárgy témakörei

Belgyógyászat gyakorlat

A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: **kardiológia, pulmonológia, nefrológia**, és elsajátítja az oxigénterápia, infúziós terápia, húgyhólyag irrigálás, EKG készítés, széklet, vizelet és hányadék mintavételeket, és laborba juttatásukat. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

Sebészet gyakorlat

A tanuló betekintést nyer a **sebészeti, ortopédiai és traumatológiai osztályok** mindennapjaiba, elsajátítja az akut és műtéti sebkezelést, decubitus felmérést, sztómagondozást, beöntés adását, gyomorszondán keresztüli táplálást, sebváladék mintavételt és a beteg műtéti előkészítését. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

12. évfolyam

		Iskola (osztály- keret)	Iskolai gyakorlati helyszín (demon)
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	72
	Az álláskereső lépései, álláshirdetések		13
	Önéletrajz és motivációs levél		23
	„Small talk” – általános társalgás		13
	Állásinterjú		23
Egészségügyi alapozó ismeretek	Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia	54	0
	A rehabilitáció alapfogalmai	4	
	Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei	20	
	Komplex, átfogó akadálymentesítés	5	
	A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere	5	
	A rehabilitációt támogató eszközök	5	
	Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban	3	
	Fizioterápiáról általában	2	
Fizioterápiás alapok	10		
Klinikumi alapismeretek	Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk	0	72
	Fül-orr-gégészeti betegek ápolása		15
	Szemészeti betegek ápolása		15
	Bőrgyógyászati betegek ápolása		12
	Urológiai betegek ápolása		15
	Ápolási beavatkozások		15
	Szülészet-nőgyógyászat klinikuma	0	18
	Nőgyógyászati vizsgáló eljárások		3
	Várandós gondozás		3
	Szövődményes/patológiás terhesség		3
	Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenessége		3
	Szoptatástámogatás, gyerekbarát újszülött ellátás, gyermekágy		3
	Nőgyógyászati betegségek		3
	Neurológia klinikuma	0	36
	Általános és speciális vizsgálatok		2
	Tudatállapot változások		4
	A koponyaúri nyomásváltozással járó állapot változások		2
	Idegsebészeti beavatkozások		2
	Fejfájás, epilepszia		4
	Agyi érbetegségek		6
	Neurotraumán átesett betegek		2
	Neuroinfektológiai betegségek		4
	Autoimmun betegségek		4
	Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek		6
	Pszichiátria klinikuma	0	36
	A pszichiátriai története, előítéletek, stigmák		4
	Szorongásos zavarok		4
	Hangulatzavarok		4
	Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok		6
	Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktus keze- lés		6
	Személyiség zavarok		4
	Táplálkozási magatartás zavarai		4
	Organikus pszichoszindrómák		4
	Geriátria klinikuma	0	18
	Bevezetés a geriátriába		2
	Az idős kor jellegzetességei		2

Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az idősorra vonatkozó általános jellegzetességek		3
Veszélyeztető tényezők idős korban		2
Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek		2
Egészséggondozás idős korban		2
Idős betegek speciális ápolása		5
Klinikai gyakorlat (kórház)	0	90
Kisklinikum gyakorlat		63
Egyéb klinikai gyakorlat		27
	Évközi oktatás:	54
	összesen	396
	heti óraszám	11
Egybefüggő szakmai gyakorlat		160

Munkavállalói idegen nyelv tanulási terület

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során. Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit. Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni. A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókinccset is alkalmazva gyakorolja.

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A Munkavállalói idegen nyelv tantárgy tartalmi elemei

A tanulási terület belső azonosítószáma és megnevezése:		Munkavállalói idegen nyelv	
Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám	Az évfolyam összes óraszama
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	72	72
	Álláskeresés lépései, álláshirdetések	13	

	Önéletrajz és motivációs levél	23	
	„Small talk”- általános táralgás	13	
	Állásinterjú	23	
	Tanulási terület összórászáma:	72	
A Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák			
	Feladat	Helyszín	Óra-szám
Módszer és munkaforma			
Duális képzőhelyen	-	-	0
Iskolai helyszínen lebonyolított foglalkozások óraszáma és ajánlott szervezési módja:	Munkavállalói idegen nyelv (angol/német) KKK TEA 20. PTT 1-8.	iskolai helyszín	72
			Egyéni/ páros/ csoportos

Értékelés		
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):	teszt	
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):	írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, írásképesség értékelése	
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Írásbeli: dolgozat, írásbeli teszt	
	Gyakorlati feladat: szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:	Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.	
A Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek		
Duális képzőhelyen lebonyolított foglalkozás:	-	
Iskolai helyszínen lebonyolított foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:	angol nyelvtanár, német nyelvtanár	
A Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A Munkavállalói idegen nyelv tantárgyhoz tartozó tanulási eredmények

TEA					
-	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
s.sz.					

1	<p>Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.</p>	<p>Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukción). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzetéhez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.</p>	<p>Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.</p>
2	<p>A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.</p>	<p>Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Ki tud tölteni önéletrajz sablonokat, pl. Europass CVsablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.</p>
3	<p>A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.</p>	<p>Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.</p>
4	<p>Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével.</p>	<p>Ismeri az álláskeresés folyamatát.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, emailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása</p>
5	<p>Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően,</p>	<p>Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről</p>

	a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincssel és nyelvtani tudással rendelkezik.			információt szerezni.
6	Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincisével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
7	Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
8	A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincset munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakoribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincset értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.). Képesé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését. Az

álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (írás-készség).

Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képesé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát. Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartalmi és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

„Small talk” – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez paszszoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait. Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania. A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan. A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket. A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához köthetnek. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze. A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a

munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető

Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanulók elmélyítik tudásukat az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkednek az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével. A tanulási terület megismerése során alapismereteket adunk át a laboratóriumi és az ápolói munka gyakorlati megvalósításához. Az ápolás történetén keresztül eljutunk a ma alkalmazott ápolási folyamatokhoz. A tanulók elsajátítják a betegmeg- figyelés, állapotkövetés alapjait, képesek lesznek a szükségletek felmérésére, azok kielégítésére.

Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja A tanuló ismerje meg az akadályozott ember gondozásával kapcsolatos alapvető fogalmakat és gondozási feladatokat. A tantárgy során a tanulók megismerkednek a re/habilitációt érintő leg- fontosabb fogalmakkal, meghatározásokkal. Továbbá elsajátítják a fizioterápia alapjait.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Bsc ápoló / Gyógytornász Bsc / Gyógypedagógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi terminológia, Szakmai kémiai és biokémiai alapok, Szakmai fizikai és bio- fizikai alapok, Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszer- tani alapismeretek, Kommunikáció, Pszichológia alapjai, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan.

A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra- szám	Összesen
Egészségügyi alapozó ismeretek	Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia	54	54
	A rehabilitáció alapfogalmai	4	
	Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei	20	
	Komplex, átfogó akadálymentesítés	5	
	A komplex (átfogó) rehabilitáció	5	

	rendszere			
	A rehabilitációt támogató eszközök	5		
	Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban	3		
	Fizioterápiáról általában	2		
	Fizioterápiás alapok	10		
	Összesen	54		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-9. feladat	iskolai helyszín	54	Egyéni/ páros/csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallá utáni szövegértés, beszédképesség, írásképesség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Bsc ápoló / Gyógytornász Bsc / Gyógypedagógus		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	x	
Eszközök és berendezések:		-	x	
Anyagok és felszerelések:		-	x	
Egyéb speciális feltételek:		-	x	

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális

1	A rehabilitációs alapfogalmakat helyesen értelmezi, és ennek megfelelően cselekszik	Ismeri a rehabilitáció alapfogalmait.	Teljesen önállóan	Mindennapi élete és munkája során em- patikusan és diszk- rimiráció mentesen cselekszik, erre ösz- tönzi környezetét. Elkötelezett a morá- lis akadálymentesí- tés és az integráció eszméjével, - mun- kája során önkriti- kus önmagával szemben.	A betegségek és fogyatékoságok nemzetközi osztályozásának rendszerét az informatikai rendszeren keresztül tanulmányozza.
2	A komplex rehabilitáció rendszerében az akadályozott emberek fejlesztését végzi.	Ismeri az átfogó re- habilitációs rend- szer működését.	Instrukció alapján részben önállóan		Internet alapú szak- mai anyagokat ol- vas.
3	Kiválasztja a meg- felelő segédeszkö- zöket.	Áttekintéssel rendelkezik a segédeszközök alkalmazására és beszerzésére vonatkozóan.	Instrukció alapján részben önállóan		Internet segítségével segédeszköz forgalmazó cégeket keres.
4	A különböző típusú akadályozottságok- kal élő kliensekkel megfelelően kommunikál.	Ismeri a sajátos ellátású igényű kliensek segítésének, kommunikációjának technikáit.	Teljesen önállóan		Tájékoztató, oktató jellegű filmeket ke- res az internet segít- ségével.
5	Feladatokat végez az akadályozott em- berek sajátos szük- ségleteinek kielégítésénél.	Tisztában van a különböző akadályo zottságok jellegzetes megjelenési formáival.	Instrukció alapján részben önállóan		Oktatófilmek kere- sése az interneten.
6	Alkalmazza az akadálymentes környezet lehetőségei gondozási tevékenysége folyamatában.	Ismeri az akadály- mentes környezet kialakításának főbb szempontjait.	Instrukció alapján részben önállóan		Akadálymentes kör- nyezet kialakításá- val kapcsolatos fil- mek keresése az in- terneten.
7	A fizioterápia területén tanult fogalmakat helyesen értelmezi.	Ismeri a fizioterápia alapfogalmait.	Teljesen önállóan		
8	Felsorolja a fizioterápiás eljárások főbb csoportjait, és azok legfőbb alkalmazási köreit.	Ismeri a fizioterápiás eljárások főbb csoportjait és azok alkalmazási köreit.	Teljesen önállóan		

9	Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert Tisztában van a fájdalomcsillapítás	Teljesen önállóan		
---	--	---	-------------------	--	--

A tantárgy témakörei

A rehabilitáció alapfogalmai

A re/habilitációs tevékenység fogalma, tartalma

A betegségek és fogyatékoságok nemzetközi osztályozása (BNO)

A tevékenység akadályozottsága, a részvétel korlátozottsága, az FNO kódrendszer gyakorlati jelentősége

Az akadályozottságok formái, tipológiák (orvosi rehabilitáció, gyógypedagógia) Különböző akadályozottságok, és rehabilitációjuk főbb sarokpontjai

A re/habilitációs team és szerepe

A rehabilitációs szakemberek főbb tevékenységei, kompetenciái, képzési sajátosságai

A rehabilitációt akadályozó és támogató tényezők

Támogató tényezők: empátia, önrehabilitációs akarat, együttműködés, érdekvédelem, ismeretterjesztés, felvilágosítás, jó szociális körülmények

Akadályozó tényezők: az izoláció, a viktimizáció, stigmatizáció, álrehabilitáció, rossz életkörülmények, az önrehabilitációs akarat hiánya

Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei

Az akadályozottság lelki vonatkozásai

A felnőttkori akadályozottságok lelki vonatkozásai (betegség, akadályozottság elfogadásának folyamata,)

Sérülésspecifikus pszichológiai következmények:

Kommunikációjukban (hang-, beszéd- és nyelvi zavarban) akadályozott személyek

Mozgáskéességükben akadályozott személyek

Látássérült személyek

Hallássérült személyek

Értelmileg akadályozott személyek

Komplex, átfogó akadálymentesítés

Akadálymentesség meghatározása Az akadályok főbb formái Egyetemes tervezés filozófiája

A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere

A rehabilitáció komplexitása, - jellemzői meghatározói

A rehabilitáció intézményrendszere, főbb feladataik

Az orvosi rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, és módszerei

A pszichológiai rehabilitáció célja, feladata, eszköze, és módszerei
Az oktatási, nevelési rehabilitáció célja, feladata, és eszköze, módszerei
A foglalkozási rehabilitáció célja, feladata, eszköze, módszerei
A szociális rehabilitáció célja, feladata, eszköze, módszerei
A lakóközösségi rehabilitáció elmélete, hazai vonatkozásai
Az Önálló Életvitel Mozgalmak és az új paradigmák
Az életminőség jelentősége
A civil szervezetek szerepe a rehabilitációban, az akadályozott emberek érdekvédelmi szervezetei
Aktivizáló/rehabilitációs szemléletű gondozási feladatok

A rehabilitációt támogató eszközök

Test távoli és test közeli segédeszközök
A mobilitás segédeszközei
Az önellátás segédeszközei
A kommunikáció és az információ eszközei
Kényelmi eszközök

Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban

Az orvosi rehabilitáció tipológiája szerint felosztás területei:
Speciális funkciózavarok (pl.: spaszticitás, inkontinencia)
Pszichológiai problémák (pl.: viselkedés zavarok)
Tartós akadályozottságot okozó állapotok (pl.: stroke)
Az életkorral összefüggő akadályozottságok (pl.: cerebral paresis)

Fizioterápiáról általában

A fizioterápia fogalma és felosztása a bevitt energia szerint, feladata. A fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres formáinak, jellemzői, indikációi-kontraindikációi, alkalmazásának algoritmusai (pozíciós terápia, felszíni kezelés, hideg-meleg terápiás alkalmazások, masszázs, fizioterápia, hydroterápia, TENS, alternatív medicina módszerei).

Fizioterápiás alapok

Hidroterápia, Balneoterápia, Mechanoterápia, Klímaterápia
Inhalációs kezelések
Mágneses és elektroterápia, Fototerápia, Termoterápia fogalma
Legfőbb alkalmazási területeik

Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület tárgyainak oktatása során a tanuló megismeri belgyógyászat-, sebészet és határterületeinek, valamint a gyermekgyógyászatban leggyakrabban előforduló kórképeket.

Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk tantárgy**A tantárgy tanításának fő célja**

A tanulót képessé tenni a kisklinikumi tárgyak tekintetében az ápolási-asszisztensi feladatok elvégzésére, bőrteszt, testvialadék mintavételek, gyógyszerelés kivitelezésére.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha meg- felel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év kisklinikumi területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Klinikumi alapismeretek	Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk	72	72	
	Fül-orr-gégészeti betegek ápolása	15		
	Szemészeti betegek ápolása	15		
	Bőrgyógyászati betegek ápolása	12		
	Urológiai betegek ápolása	15		
	Ápolási beavatkozások	15		
	Összesen	72		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-4. feladat	iskolai helyszín	72	Egyéni/ páros/csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallá utáni szövegértés, beszédkészség, íráskészség értékelése		

Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt
	Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet
Az érdemjegy megállapításának módja:	Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.	
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek		
Duális képzőhelyen:	-	
Iskolai helyszínen:	Bsc ápoló / Gyógytornász Bsc / Gyógypedagógus	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szemészeti és FOG kliensek ápolásában részt vesz.	Ismeri az anatómiai élettani alapfogalmakat, a szemöblítés formáit, a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, fülcsepp alkalmazásának szabályait, speciális kötözési lehetőségeket, gégekanül tisztításának lépéseit.	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, előítéletektől mentesen áll a beteghez, munkájára precíz, az etikai vonatkozásokat szem előtt tartja.	E-ápolási dokumentációt vezet
Közreműködik Bőrgyógyászati és Urológiai kliensek ápolásában.	Felismeri a bőrgyógyászati műtétet követő kliens ápolási szükségleteit, felsorolja a vizelet- vizsgálat lehetőségeit, ismerteti a vizelet mintavétel szabályait, ismeri a non-invazív vizelet- felfogó eszközöket, és alkalmazásukat, urosztómák ápolói	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Bőrtesztet végez (Prick-teszt, tuberculin próba).	Ismeri a bőrteszt kivitelezésének eszközeit és módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet

Testváladékot fel- fog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül váladék).	Ismeri a testváladé- kok felfogásának módját és a minta- vételek kivitelezésé- nek protokollját.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumen- tációt vezet
--	--	--	--	------------------------------------

A tantárgy témakörei

Fül-orr-gégészeti betegek ápolása

A műtétet igénylő kórképek klinikumi és ápolási vonatkozási
Fülmosás, gége kanül tisztítása, orrszívás, kötözés típusok

Szemészeti betegek ápolása

Műtétet igénylő szemészeti kórképek klinikumi és ápolói
vonatkozási Szemöblítés, szemcsepp, szemkenőcs, kötözések
alkalmazása Szemészeti műtétek perioperatív ápolása

Bőrgyógyászati betegek ápolása

Műtétet igénylő bőrelváltozások klinikumi és ápolói vonatkozási
Bőrelváltozások ápolása Plasztikai sebészet specifikumai Bőrtranszplantáció

Urológiai betegek ápolása

Műtétet igénylő urológiai betegségek klinikumi és ápolási vonatkozásai
Urostoma
Non-invazív eszközök Vizeletmintavétel/gyűjtés Vizeletvizsgálatok kivitelezése
Vesebiopsia asszisztálási feladatai

Ápolási beavatkozások

Bőrteszt kivitelezésének indikációi, menete, eszközei,
A szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp alkalmazása Köpet,
torok-szem-orr-fül váladék mintavétel eszközei, előkészítés és kivitelezés
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Szülészet-nőgyógyászat klinikuma tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy megismertessük a tanulókkal a nőgyógyászati
intézmények munkáját, a nőgyógyászat eszközrendszerét, valamint meg tudják
különböztetni az élettani vá-
randósságot/szülést a patológiástól. Cél továbbá, hogy
megismertessük a tanulókat a reproduk-
ciós szervrendszer kóros működésével, a
diagnosztika, terápia lehetőségeiről.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos, szülésznő Bsc (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szak- oktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év szülészet-nőgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Biológia, emberi test és működése, Klinikai gyakorlat

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Klinikumi alapismeretek	Szülészet-nőgyógyászat klinikuma	18	18	
	Nőgyógyászati vizsgáló eljárások	3		
	Várandós gondozás	3		
	Szövődményes/patológiás terhesség	3		
	Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenessége	3		
	Szoptatástámogatás, gyerekbarát újszülött ellátás, gyermekágy	3		
	Nőgyógyászati betegségek	3		
	Összesen	18		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-5. feladat	iskolai helyszín	18	Egyéni/ páros/csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallá utáni szövegértés, beszédkészség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából		

	állapítjuk meg.	
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek		
Duális képzőhelyen:	-	
Iskolai helyszínen:	Általános orvos, szülésznő Bsc (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év szülészeti-nőgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a női reprodukciós szervekről és működésükről.	Ismeri a női reprodukciós szerveket és működésüket, eszközparkot, kliens pozicionálásának lehetőségeit.	Teljesen önállóan	Munkája során, valamint a mindennapi életében empátikusan segíti a fiziológiás és a patológiás várandós ember életét, különös tekintettel a sajátos ellátási igényű emberekre.	Internet használat az adott témában, tájékoztató-oktatási segédletek használata.
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a fogamzás és a magzat fejlődéséről.	Érti a fogamzás feltételeit, a fiziológiás várandósságot, diagnosztikáját, szűrővizsgálatok menetét, magzat fejlődését, anyai szervezet változásait.	Teljesen önállóan		
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a várandósság leggyakoribb szövődményeiről.	Ismeri a várandósság alatti leggyakoribb szövődményeket és a mesterséges megtermékenyítés okait.	Teljesen önállóan		
Akadályozott/korlátozott pacienseket tájékoztat a szülés szakaszairól.	Ismeri a szülés szakaszait, az aranyóra jelentőségét hormonális és	Teljesen önállóan		

	pszichés szempontból.			
Tájékoztatja a sajátos ellátási igényű pácienseket az érett újszülött paramétereiről, az alapvető gondozási feladatokról.	Ismeri az érett újszülött jellemzőit, ismeri az újszülött ellátás menetét. Ismeri a női mell anatómiáját és élettanát, a szoptatás jelentőségét, a tejtermelés folyamatát, tejtermelést segítő tényezőket, mennyiségét, az újszülött fiziológias változásait. Ismeri az újszülött kori szűrővizsgálatok kivitelezésének módját.	Teljesen önállóan		
Tevékenysége során a várandós páciensek állapot változásait észleli, és jelenti az orvosnak.	Ismeri a leggyakoribb nőgyógyászati betegségeket (fertőzés, PCOS, endo- metriózis), az életkori fiziológias változásokat, a vérzési rendellenességeket, ismeri a leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségeket a petesejt tárolás lehetőségeit.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Nőgyógyászati vizsgáló eljárások

Nőgyógyászati anamnézis felvétel lépései, elemei

Külső, belső női nemi szervek megtekintésének lépései, fiziológias kinézete, vizsgáló eszközök felsorolása

Hüvely kenet mintavétel menete Tapintásos vizsgálat menete, diagnosztikai jelentősége

Nőgyógyászati vizsgáló eszközök

Várandós gondozás

Élettani fogamzás Várandósság jelei, otthoni és klinikai diagnosztikája

Fiziológias anyai változások a várandósság egyes szakaszaiban Várandósság alatti kötelező szűrővizsgálatok és ápolói vonatkozásaik Magzat fejlődésének mérföldkövei a várandósság során

Szövődményes/patológiás terhesség Patológiás terhesség fogalma, diagnosztikája
Veszélyeztetett terhesség meghatározása

Várandósság alatt fellépő leggyakoribb szövődmények és ápolói vonatkozásaik
Vetélés típusai

Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenessége

Háborítatlan szülés fogalma, menete, szülés szakaszai, kísérése. Vertikális szülési módok, szülőszoba felszereltsége. Szülés alatti vizsgáló eljárások, lehetséges szövődmények, beavatkozások és ápolói vonatkozásaik. Anyai-magzati sérülések

Szoportatástámogatás, gyerekbarát újszülött ellátás, gyermekágy

Érett újszülött jellemzői, Apgar, aranyóra és hormonális-pszichés jelentősége, újszülött el-
látása, szűrővizsgálatai, fiziológiás sárgaság, súlyvesztés

Női mell anatómiája és élettana, tejtermelés folyamata, ingerei Szoptatás elősegítése
(bőrkontaktus, rooming-in, pszichés támogatás). Gyermekágyas anya fiziológiás változásai

Nőgyógyászati betegségek

Reprodukciós és hormonrendszer életkori fiziológiás változásai

Vérzési rendellenességek

A leggyakoribb nőgyógyászati fertőzések, gyulladósos kórképek, PCOS, endometriózis,
HPV klinikumi vonatkozása

Leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek klinikai vonatkozásai

Neurológia klinikuma tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása képessé teszi az asszisztenseket, hogy alapvetően megértsék, és elsajátítsák a neuroanatómiai, neurofiziológiai és neurodiagnosztikai eljárások mibenlétét, a betegek fel- készítését a beavatkozásokra. Képessé válnak a neurológiai problémák azonosítására, a betegek idegrendszeri funkcióinak és egészségügyi állapotának folyamatos értékelésére. Az ellátó team többi tagjával együttműködve, kompetencia szintjének megfelelő alapvető ellátást nyújtson.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképzésére, munkatapasztalatára vonatkozó

speciális elvárások: Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló, egészségügyi szakoktató/ha meg- felel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év neurológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai kémiai és biokémiai alapok, Szakmai fizikai és biofizikai alapok, Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Pszichológia alapjai, Belgyó- gyászat és ápoláстана, Sebészet és ápoláстана

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám	Összesen	
Klinikumi alapismeretek	Neurológia klinikuma	36	36	
	Általános és speciális vizsgálatok, tudatállapotváltozások	2		
	A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások	4		
	Idegsebészeti beavatkozások	2		
	Fejfájás, epilepszia	2		
	Agyi érbetegségek	4		
	Neurotraumán átesett betegek	6		
	Neuroinfektológiai betegségek	2		
	Autoimmun betegségek	4		
	Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek	4		
	Összesen	6		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óraszám	Módszer és munkaforma
Iskolai helyszínen	TEA 1-3. feladat	iskolai helyszín	36	Egyéni/ páros/csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallá utáni szövegértés, beszédkészség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló, egészségügyi szakoktató/ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év neurológiai területen eltöltött gyakorlat, az		

	adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az alapvető kóros tünetek azonosítani tudja.	Betegmegfigyelés, állapotkövetés.	Instrukció alapján részben önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás,	e-ápolási dokumentációt vezet
Asszisztál a diagnosztikai vizsgálatoknál.	Ismeri diagnosztikai beavatkozások előkészítésére, kivitelezésére vonatkozó feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan	kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség,	
Felismeri az életveszélyes állapotokat, és közreműködik annak elhárításában kompetenciájának megfelelően.	Ismeri az életveszélyes állapot tüneteit.	Instrukció alapján részben önállóan	együttműködési készség, higiénés szabályok betartása.	

A tantárgy témakörei

Általános és speciális vizsgálatok

Az egészségi állapot felmérés, a fizikális vizsgálatok neurológiai sajátosságai
 Neurológiai diagnosztikai vizsgáló módszerek, berendezések
 Betegek előkészítésének specialitásai diagnosztikus vizsgálatokra

Tudatállapot változások

A beteg tudat éberségének megfigyelése
 Neurológia állapot felmérő skálák használatának megismerése, a kapott eredmények értékelése
 A beszédzavarok típusainak felismerése

A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások

Koponyaűri nyomásváltozással járó kórképek
 Diagnosztikus lehetőségek
 Koponyaűri nyomásemelkedésben szenvedő beteg megfigyelése

Idegsebészeti beavatkozások Idegsebészeti beavatkozást igénylő kórképek Idegsebészeti beavatkozások típusai Koponyanyitás tájanatómiája

Fejfájás, epilepszia

Fejfájás típusai

Különböző roham típusok

Epilepszia betegség

Status epilepticus

Agyi érbetegségek

Az agyi vérellátás zavarai

Ischaemiás stroke típusai, vizsgálatok, ellátás lehetőségei

Koponyaűri vérzés típusai

Neurotraumán átesett betegek

Koponyasérülések

Az agy traumás sérülései

Gerincvelő traumás sérülései

Neuroinfektológiai betegségek

Vírusfertőzések Bakteriális fertőzések Gombás fertőzések

Egyéb kórokozók által indukált agyi fertőzések

Autoimmun betegségek

Sclerosis multiplex Myasthaenia gravis Gullien-Barré szindróma

Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek

Primer agydaganatok típusai

Más helyen keletkezett tumorok agyi áttéti

Gerincvelői tumorok Parkinson betegség Amyotropic lateral sclerosis Alzheimer betegség

Pszichiátria klinikuma tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a pszichiátriai betegek ellátásának hazai színtereit, azok diagnosztikus és terápiás specialitásait. Legyen képes a felismerni a pszichiátriai tüneteket és kórképeket a különböző életkorokban, képes legyen a mentális zavarokkal küzdő betegek megfigyelésre és felismerje a pszichiátriai sürgősségi ellátást igénylő állapotokat. Ismerje meg a komplex pszichiátriai eljárásokat, mely a beteg/kliens intézeti felvételétől hazabocsátásáig tart.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha meg- felel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év pszichiátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfej- lesztés, Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápoláстана, Sebészet és ápoláстана

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám	Összesen	
Klinikumi alapismeretek	Pszichiátria klinikuma	36	36	
	A pszichiátriai története, előítéletek, stigmák	4		
	Szorongásos zavarok	4		
	Hangulatzavarok	4		
	Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok	6		
	Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktus kezelés	6		
	Személyiség zavarok	4		
	Táplálkozási magatartás zavarai	4		
	Organikus pszichoszindrómák	4		
	Összesen	36		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óraszám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-35. feladat	iskolai helyszín	36	<i>Egyéni/ páros/csoportos</i>
Értékelés				

Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):	<i>teszt</i>	
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):	<i>írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallgatási szövegértés, beszédkésztség, íráskésztség értékelése</i>	
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Írásbeli:	<i>dolgozat, írásbeli teszt</i>
	Gyakorlati feladat:	<i>szóbeli, gyakorlati felelet</i>
Az érdemjegy megállapításának módja:	<i>Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.</i>	
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek		
Duális képzőhelyen:	-	
Iskolai helyszínen:	Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek:	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri és felettesének jelenti a krízis és veszélyeztető magatartást.	Önkárosító magatartásformák, presuicidális szindróma, NSS.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás,	Elektronikus dokumentációt alkalmaz.
Felismeri a pszichiatriai gyógyszerek hatásait, mellékhatásait, azt dokumentálja.	A pszichiatriai ellátásban alkalmazott gyógyszerek hatásai, mellékhatása.	Teljesen önállóan	kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési	A gyógyszerekkel kapcsolatos elektroikus információkat értelmezi.

Felismeri a pszichotikus tüneteket s kompetenciájának megfelelően kezeli azokat.	Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok.	Teljesen önállóan	készség, higiénés szabályok betartása.	Elektronikus szakirodalmat olvas.
--	--	-------------------	--	-----------------------------------

A tantárgy témakörei

Pszichiátriai története, előítéletek, stigmák

A magyar pszichiátriai gondozás történeti áttekintése

A pszichiátriai gondozás főbb szinterei

Előítéletek a pszichiátriával kapcsolatban, stigmák

A pszichiátria és a jog, cselekvőképesség, a pszichiátriai betegek jogai, korlátozó intézkedések

Sürgősségi és kötelező intézeti gyógykezelés

Szorongásos zavarok

A szorongás jellemzői, etiológiája, neurobiológiája, epidemiológiája

Gyermekeknél jelentkező szorongásos zavarok: szeparációs szorongás, szelektív mutizmus

Genaralizált szorongásos zavar

Pánikzavar

Fóbiák: szociális szorongásos zavar (szociális fóbia), Agorafóbia, Specifikus fóbiák, kevert szorongásos és depressziós zavar

Kényszeres és kapcsolódó zavarok: OCD-obszesszív-kompulzív zavar etiológia, epidemiológia, diagnosztika/tünettana, komorbiditás, differenciáldiagnosztika, terápia

Hangulatzavarok

Epidemiológia, etiológia (genetikai tényezők, pszichoszociális tényezők), patogenezis, komorbiditás, diagnosztika, differenciáldiagnosztika

Depresszió, Bipoláris zavar: Depressziós epizódok, Mániás epizódok, Kevert epizódok

Diszruptív hangulatszabályozási zavar (DMDD), Disztímia, ciklotímia

A kórképek terápiaja: biológiai terápiák, pszichoterápiák

Öngyilkosság (suicidum): öngyilkos magatartás, epidemiológia, az öngyilkosság rizikó- és védőfaktorai, presuicidális szindróma felismerése – Ringel triász

Pszichoaktívszerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok

Addikció fogalma, neurobiológiája, a kémiai hozzászokás ismerve

Alkohol, koffein, kannabisz, fenciklidin (és rokon vegyületei), hallucinogének, inhalánsok, opiátok, nyugtató-, altató és szorongásoldószeres, stimulánsok és nikotin használatával összefüggő zavarok

A zavarok etiológiája, epidemiológiája, diagnosztikája és tünettana, differenciáldiagnosztikája és terápiaja

Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés

A pszichotikus állapotok meghatározása, epidemiológia, etiológia, tünetek, diagnosztika, a pszichotikus zavarok osztályozása a DSM-V alapján: Téveszmés zavar, Rövid pszichotikus zavar, Szkizofreniform zavar, Szkizofrénia, Szkizoaffektív zavar, Differenciáldiagnózis

A szkizofrénia lefolyása, kezelés: gyógyszeres kezelés, pszicho és szocioterápiák, ECT, agresszió

Személyiség zavarok

Történeti vonatkozások

Klasszifikáció

Kóreredet (genetikai, biológiai, pszichológiai faktorok) Terápiás lehetőségek

A személyiségzavarok típusai:

- A csoport: Paranoid, szkizoid, szkizotípiás személyiségzavar
- B csoport: antiszociális, borderline, hisztrionikus, nárcisztikus személyiségzavar
- C csoport: elkerülő, dependens, kényszeres személyiségzavar

Nem meghatározott, egyéb személyiségzavar

NSSI: nem szuicidális önsértések

Táplálkozási magatartás zavarai

A gyermekkori evészavarok diagnosztikájának nehézségei, gyermekkori és serdülőkori kezdetű Anorexia nervosa, Bulimia nervosa, Pica, Ételelutasítással járó érzelmzavar, Szelektív evés, Fóbiás típusú evészavar, Falászavar, Izomdiszmorfia, Orthorexia nervosa. A tanulók megismerik a kórképek epidemiológiáját, etiológiáját, klinikai tüneteiket, a kórlefolást, prognózist az alkalmazott terápiákat.

Organikus pszichoszindrómák

A betegvizsgálat sajátosságai

Demenciák, a demenciák osztályozása, felosztása (tünetek, kóreredet, életkor és gyógykezelhetőség alapján)

A demenciák differenciáldiagnózisa

A demenciákhoz társuló pszichológiai és magatartási zavarok

Alzheimer demencia, vaszkuláris demenciák, frontális demenciák, Lewy-testes demencia

A delírium-szindróma, delíriumok okai, terápia

Egyéb organikus mentális zavarok (organikus hallucinózis, organikus (deluzív) paranoid zavar)

Intellektuális képesség zavarok, okai, súlyosság

Geriátria klinikuma tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló tisztában legyen az öregedési folyamatok tudományos vizsgálatainak szakterületeivel, ezen belül az idősgyógyászat típusaival, a témával kapcsolatos fogalmak definícióival. Ismerje meg az idősödő társadalmakra jellemző demográfiai helyzet mutatóit. Ismerje meg az idősök helyzetét a mai társadalomban, az öregedő társadalmak kihívásait, problémáit, az erre adható társadalmi, szociális egészségügyi válaszokat és segítségnyújtási lehetőségeket. Ismerje az idős kor jellegzetességeit, az öregedés biológiai folyamatát, az érzék-szervek, szervrendszerek, a viselkedés és az emberi kapcsolatok idősődéssel járó változásait. Ismerje fel az idős kor veszélyeztető tényezőit. Legyen képes részt venni az egészséges idősök egészséggondozásában, illetve sajátítsa el az idős betegek megfigyelésének, speciális ápolásának, gondozásának alapjait.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképzésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év geriátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai-betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan, Pszichiátria klinikuma

A képzés legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám	Összesen
Klinikumi alapismeretek	Geriátria klinikuma	18	18
	Bevezetés a geriátriába	2	
	Az idős kor jellegzetességei	2	
	Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az időskorra vonatkozó általános jellemzők.	3	
	Veszélyeztető tényezők idős korban	2	
	Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek	2	
	Egészséggondozás idős korban	2	
	Idős betegek speciális ápolása	5	
	Összesen	18	
	A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák		

	Feladat	Helyszín	Óra- szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-5. feladat	iskolai helyszín	18	Egyéni/ páros/csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegeértés, beszédkésztség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha meg- felel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év geriátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen	
Helyiségek:		-	x	
Eszközök és berendezések:		-	x	
Anyagok és felszerelések:		-	x	
Egyéb speciális feltételek:		-	x	

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képessegek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a geriátriát és elhelyezi a gerontológián belül, Ismerteti az egyes országok, illetve Magyarország demográfiai jellemzőit.	A gerontológia és a geriátria története. Gerontológiai ismeretek, a gerontológia definíciója, típusai, rendszerelmélete. Az idősödés folyamata a világ országaiban, Európában és Magyarországon,	Teljesen önállóan	Jó megfigyelő készség, képesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, kritikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, képesség, együttműködési	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök alkalmazása, kereső funkciók, programok alkalmazása.

	Népegészségügyi ismeretek.		készség, képesség, határozottság, türelem, empátia, feltétel nélküli elfogadás képessége.	
Felismeri az idős kor testi-, szellemi és működésbeli változásainak jellegzetességeit és elkülöníti egyes betegségektől, kórképektől.	Biofizika, biokémia. Anatómia- élettan, kórélettan. A test külső jegyeinek, jellegzetességeinek változása, érzék- szervi változások, testtömeg-, izomzat, csontrendszer-, immunrendszer változása. Mozgás és reflexek idős korban. Időskori akklimatizáció sajátosságai, közérzet-, figyelem-, hangulatváltozások, alvás és életritmus változásai, társas kapcsolatok, elszigetelődés.	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.
	Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek.			
Felméri és felismeri az időseket veszélyeztető tényezőket, egyénre szabott prevencióstervet összeállít és kivitelez.	A biztonság szükségletének változása idős korban. Az idősek testi, lelki épségét veszélyeztető tényezők. Az időskori balesetek okai, formái. A balesetek megelőzésének lehetőségei. Baleseti veszélyforrások. Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái. Az időseket érintő családon belüli erőszak. Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői. Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősek elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében.	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.
	Az abúzus fogalma. Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái. Öngyilkosság okai idős korban. Az idős emberek érdek-, és jogvédelme.			Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek

Ismerteti az idős-kori gyógyszerfel-szívódási zavarokat, interakciókat.	A gyógyszerek hatásai, mellékhatásai idős korban, idősök gyógyszerelésnek sajátosságai. A gyógyszereléshez kapcsolódó dokumentációs feladatok.	Teljesen önállóan	használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.
---	--	-------------------	--

A tantárgy témakörei

Bevezetés a geriátriába

Magyarország jellemző demográfiai adatai

A korfa fogalma, típusai, Magyarország korfájának jellemzői, nemzetközi összehasonlítás

A magyar társadalom életkor szerinti megoszlása, sajátosságai

Az idősokorúak számarányának alakulása Magyarországon népességén belül

A nemek arányának alakulása az idősokorúak körében

A népesség elöregedésének okai

A kettős öregedés értelmezése

Európai és világ trendek az idősokorúak számarányában

Az elöregedés és a népességfogyás társadalmi és gazdasági következményei

Az idősokor felosztása, az egyes szakaszok sajátosságai

Az idősök helyzete a mai társadalomban

Idősöket ellátó hazai intézményrendszere

A gerontológia definíciója, típusai, rendszerszemlélete A geriátria fogalma, kapcsolata a gerontológiával Klinikai geriátria

Geriátriai ápolás

Az idős kor jellegzetességei

Szerepváltozások, magatartások, hiedelmek, veszteségek, krízisek, a gazdasági tényezők hatása, a jövedelmi viszonyok változása, nyugdíjazás, az életmód változás hatása, az életminőség, társas kapcsolatok, munkavégzés idős korban.

Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az idősokorra vonatkozó általános jellegzetességek

A test külső jegyeinek, jellegzetességeinek változása, érzékszervi változások, testtömeg-, izomzat-, csontrendszer változása, mozgás, reflexek idős korban, idősokori akklimatizáció sajátosságai, szervek- szervrendszerek, immunrendszer működésének változásai, érdeklődés, közérzet, figyelem, érzelmek/ hangulat-, alvás-, életritmus változása, elszigetelődés.

Veszélyeztető tényezők idős korban

A biztonság szükségletének változása idős korban Az idősök testi, lelki épségét veszélyeztető tényezők Az idősokori balesetek okai, formái

Baleseti veszélyforrások

A balesetek megelőzésének lehetőségei

Az idősokorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái

Az idősöket érintő családon belüli erőszak

Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői

Az ápoló szerepe az önvészélyeztető, illetve az idős elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében

Az abúzus fogalma

Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái

Öngyilkosság okai idős korban

Az idős emberek érdek-, és jogvédelme

Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leg- gyakrabban előforduló betegségek

Keringés rendszere Idegrendszer Érzékszervek rendszere

Mozgás-, csontok, izomzat szervrendszere Zsigeri rendszer: emésztő rendszer Légzőrendszer

Vizeletkiválasztó rendszer

Nemi szervek rendszere

Endokrin rendszer

Egészséggondozás idős korban

Az egészség definíciói

Ember és környezet

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők

Az egészséges életvitel kialakításának lehetőségei idős korban

Az egészség fenntartása

A betegségek kialakulása, rizikótényezői Egészséges életmód összetevői Egészségkárosító tényezők Népegészségügyi mutatók Egészségtudatos magatartás

A testtartás és a rendszeres mozgás jelentősége a mindennapi életben Az életmód keringési szervekre és a légzőrendszerre gyakorolt hatása A táplálkozás, az életmód és az emésztőrendszer közti összefüggések A túlzott tápanyagbevitel következményei

Az egészséges étrend, napirend összeállítása

Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében, ápolási feladatok

Idős betegek speciális ápolása

Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében Demenciában, Alzheimer kórban szenvedő betegek speciális ápolása Neurológiai kórképek fennállása esetén nyújtott egyénre szabott ápolás Emésztőrendszeri kórképek speciális ápolása

Akut és krónikus sebek ellátása ápolása

Esések megelőzése, kezelése

Megváltozott üritési szükséglet és megváltozott ürités ellátása

Decubitus prevenciója, ellátása

Segédeszközök, ápolási eszközök alkalmazása az idősellátásban

Segélyhívó eszközök alkalmazása az idősellátásban

Klinikai gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy szintézisbe hozza az elsajátított ismereteket, ápolási és asszisztensi ismereteket gyakorlati készségekké kovácsolja össze. Továbbá betekintést enged a tanulóknak a munkahelyi környezetben történő betegellátásba és a kliensekkel történő interakcióba.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Ápoló Bsc 2 év klinikai adott osztályon eltöltött klinikai gyakorlattal / felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel, egészségügyi gyakorlatvezető végzettséggel és legalább öt éves szakirányú szakmai gyakorlattal.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan, Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk

A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A Klinikai gyakorlat tantárgy tartalmi elemei

A (szakirányú) oktatás évfolyama: 11-12. évfolyamban duális képzőhelyen				
Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám		A tantárgy óraszama összesen
Klinikumi alapismeretek	Klinikai gyakorlat	11. évf.	12. évf.	216
	Belgyógyászat gyakorlat	63	0	
	Sebészet gyakorlat	63	0	
	Kisklinikum gyakorlat	0	63	
	Egyéb klinikai gyakorlat	0	27	
	Évfolyam óraszama összesen	126	90	
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
Duális képzőhelyen lebonyolított foglalkozások óraszama és ajánlott szervezési módja	Feladat	Duális képzőhely	Óraszám	Módszer és munkaforma
	Gyakorlati feladat 1. TEA-s.sz: 1	Belgyógyászat gyakorlat	63	Egyéni/páros/csoportos
	Gyakorlati feladat 2. TEA-s.sz: 2	Sebészet gyakorlat	63	Egyéni/páros/csoportos
	Gyakorlati feladat 3. TEA-s.sz: 3 és 4.	Kisklinikum gyakorlat	63	Egyéni/páros/csoportos
	Gyakorlati feladat 4. TEA-s.sz: 5	Egyéb klinikai gyakorlat	27	Egyéni/páros/csoportos
	A tantárgy oktatása 100%-ban duális képzőhelyen valósul meg			
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		Gyakorlati feladat		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		Gyakorlati feladat		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	-----	
		Gyakorlati feladat:	Gyakorlati feladat	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként 1 osztályzat		

A Klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek		
Duális képzőhelyen lebonyolított foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:	Ápoló Bsc, 2 év adott osztályon eltöltött klinikai gyakorlattal / felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel, egészségügyi gyakorlatvezető végzettséggel és legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal.	
Iskolai foglalkozások:	-	
A Klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai foglalkozás helyszínén
Helyiségek:	x	-
Eszközök és berendezések:	x	-
Anyagok és felszerelések:	x	-
Egyéb speciális feltételek:	x	-

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA-s.sz.	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Készség szintű belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápiában: palack csere, cseppszám szabályozás, húgyhólyag irrigálás, széklet vizelet hányadék mintavétel, felfogása, oxigén terápia alacsony nyomású rendszerekkel).	Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődményeket megfigyeli.	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájára és önmagára precíz, szem előtt tartja az etikai normákat és jogi követelményeket, empátikusan előítéletektől mentesen viszonyul a kliensekhez és a team tagjaihoz.	Betegmegfigyelő monitorral EKG-t készít, kinyomtatja a szükséges anyagokat.
2	Készség szintű ápolási beavatkozásokat végez, nasogasztrikus szondán keresztül táplál, sztomazsákot cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez.	Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
3	Készség szinten börtesztet végez.	Ismeri a börteszttek kivitelezésének eszközeit és	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet

		módjait.		
4	Készség szinten testváladékot felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül váladék).	Ismeri a testváladékok felfogásának módját és a minta- vételek kivitelezésének protokollját.	Instrukció alapján részben önállóan	E-ápolási dokumentációt vezet
5	Részt vesz az osztályok, szakrendelők mindennapjaiban, a klienssel történő interakciókban	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer működésének alapját, a helyét és szerepét az ellátásban.	Instrukció alapján részben önállóan	E-ápolási dokumentációt vezet

A tantárgy témakörei

Kisklinikum gyakorlat: A tanuló betekintést nyer a **szemészeti, urológiai, orr-fül-gégészeti, bőrgyógyászati** ellátás menetébe, gyakorolja a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp beadását, a bőrtesztek kivitelezését, valamint köpetet, torok-szem-orr-fül váladékot vesz, és laborba juttat.

Egyéb klinikai gyakorlat: A tanuló betekintést nyer az **geriátria, szülészet-nőgyógyászat** osztály működésébe., megismeri az alkalmazott alapvető/mindennapi diagnosztikai és terápiás beavatkozásokat, ápolói feladatokat.

Egybefüggő szakmai gyakorlat 11. - 12. évfolyamban

Gyakorlati terület	Óraszám		A gyakorlatok tartalma
	11. évf.	12. évf.	
Belgyógyászat gyakorlat	70		A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: kardiológia, pulmonológia, nefrológia , és elsajátítja az oxigénterápia, infúziós terápia, húgyhólyag irrigálás, EKG készítés, széklet, vizelet és hányadék mintavételeket, és laborba juttatásukat. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c.,i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.
Sebészet gyakorlat	70		A tanuló betekintést nyer a sebészeti, ortopédiai és traumatológiai osztályok mindennapjaiba, elsajátítja az akut és műtéti sebkezelést, decubitus felmérést, sztomagondozást, beöntés adását, gyomorszondán keresztüli táplálást, sebváladék mintavételt és a beteg műtéti előkészítését. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az

			injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.
Kisklinikum gyakorlat		80	A tanuló betekintést nyer a szemészeti, urológiai, orr-fül-gégészeti, bőrgyógyászati ellátás menetébe, gyakorolja a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp beadását, a bőrtesztek kivitelezését, valamint köpetet, torok-szem-orr-fül váladékot vesz, és laborba juttat.
Egyéb klinikai gyakorlat		80	A tanuló betekintést nyer az geriátria, szülészet-nőgyógyászat osztály működésébe., megismeri az alkalmazott alapvető/mindennapi diagnosztikai és terápiás beavatkozásokat, ápolói feladatokat.

Az egybefüggő gyakorlatról a hiányzás mértéke nem haladhatja meg a 20%-ot.

11. évfolyamban a évközi Klinikai gyakorlat és az Egybefüggő szakmai gyakorlat a tanév végén májustól valósul meg.

12. évfolyamban az évközi Klinikai gyakorlat a 2. félév elejétől kezdődően kerül megvalósításra.

12. évfolyamban az Egybefüggő szakmai gyakorlat rövidciklusú szerződéssel valósul meg

Az egybefüggő szakmai gyakorlatok során fejlesztendő kompetenciák:

Évfolyam	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
11. -12. évf.	Készség szintű belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápiában: palack csere, cseppszám szabályozás, húgyhólyag irrigálás, széklet vizelet hányadék mintavétel, felfogása, oxigén terápia alacsony nyomású rendszerekkel).	Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődményeket megfigyeli.	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájára és önmagára precíz, szem előtt tartja az etikai normákat és jogi követelményeket, empátikusan előítéletektől mentesen viszonyul a kliensekhez és a team tagjaihoz.	Betegmegfigyelő monitorral EKG-t készít, kinyomtatja a szükséges anyagokat.
	Készség szintű ápolási beavatkozásokat végez, nasogasztrikus szondán keresztül	Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.			E-ápolási dokumentációt vezet

	táplál, sztómazsákot cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez.				
	Készség szinten bőrtesztet végez.	Ismeri a bőrtesztek kivitelezésének eszközeit és módjait.			
	Készség szinten testvialadékot felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül vialadék).	Ismeri a testvialadékok felfogásának módját és a minta- vételek kivitelezésének protokollját.			
	Részt vesz az osztályok, szakrendelők mindennapjaiban, a klienssel történő interakciókban	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer működésének alapját, a helyét és szerepét az ellátásban.			

13. évfolyam

	iskola	duális képzőhely
Szakmai kémiai és biokémiai alapok	16	
Sejtbiológia	16	
Általános laboratóriumi ismeretek	16	
Klinikumi és szakápolástani ismeretek a gyermekgyógyászatban	262	
Klinikumi és szakápolástani ismeretek a gyermekgyógyászatban (külső)		264
Gyermeksebészet és szakápolástana	47	
Gyermeksebészet és szakápolástana (külső)		48
Sürgősségi ellátás gyermekkorban és szakápolástana	46	
Sürgősségi ellátás gyermekkorban és szakápolástana (külső)		56
Speciális szakápolási feladatok a gyermekellátásban	93	
Speciális szakápolási feladatok a gyermekellátásban (külső)		96
Vizsgafelkészítő	31	
Vizsgafelkészítő (külső)		32

Alaptudományok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója: A tanulási területen belül a tanuló elmélyíti tudását az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkedik az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével, valamint ezek biokémiai, biofizikai alapjaival. A tanulási terület a mikrobiológia-járványtan és általános kórtan, higiéné tantárgy segítségével bevezeti a tanulót a kóros folyamatokba és a fertőzések, járványok megelőzésével kapcsolatos feladatokba is.

Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: A tanulók sajátítsák el a laboratóriumi munkához, a laboratóriumban használt berendezések működéséhez kapcsolódó fizikai-kémiai elméleti alapokat. A tanulók sajátítsák el az általános kémiai ismereteket. Ismerjék meg a kémia elemek élettani hatásait.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár / Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus Bsc

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Komplex természettudományos tárgy, biológia

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám		Összesen
		10. évf.	13. évf.	
Alaptudományok	Szakmai kémiai és biokémiai alapok	36	16	52
	Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer	12		
	A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók	12		
	Halmazállapotok, oldatok és kolloidok	12		
	A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok		2	
	Alkáli-fémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben		2	
	Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek		2	
	Nemfémes elemek		3	
	Halogén elemek biológiai jelentősége		2	
	Kémiai termodinamika és Reakciókinetika		3	
	Az elektrokémia alapjai		2	
	Összesen		52	

A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák

	Feladat	Helyszín	Óraszám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-7. feladat	iskolai helyszín	52	Egyéni/ páros/ csoportos

Értékelés

Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):	teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):	írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallá utáni szövegértés, beszédkészség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
	Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:	Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		

A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek

Duális képzőhelyen:	-
Iskolai helyszínen:	Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár / Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus Bsc

A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Ismerteti a termodinamika és reakciókinetika törvényszerűségeit, folyamatait.	Termodinamika és reakciókinetika elmélete.	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontos, logikusan gondolkodik. A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén.	Felhasználói szintű számítógépezés, Szövegszerkesztő és táblázatkezelő szoftver használata.
2	Ismerteti az elektromos vezetők csoportjait, az elektródfolyamatokat és az elektrolízis folyamatát.	Elektrokémiai alapismeretek.	Teljesen önállóan		Laboratóriumi eszközöket használja.
3	Ismerteti az atomok és molekulák felépítését.	Ismeri az általános kémia alapjait, a molekulák jellemzőit.	Teljesen önállóan		Az adatokat digitálisan is dokumentálja, prezentálja.
4	Ismerteti a halmazállapotokat és azok változásait.	Ismeri a halmazállapotok jellemzőit.	Teljesen önállóan		
5	Ismerteti az oldatok tulajdonságait, a kolloidoldatok jellemzőit.	Elsajátította az oldatokkal kapcsolatos kémiai ismereteket.	Teljesen önállóan		
6	Ismerteti a vizes oldatok jellemzőit.	Elsajátította a vízzel és a vizes oldatokkal kapcsolatos ismereteket.	Teljesen önállóan		

7	Ismerteti a periódusos rendszer főcsoportjaira jellemző tulajdonságokat, egyes elemek élettani hatását.	Ismeri a periodikus rendszer elemeinek fizikai, kémiai és élettani hatását.	Teljesen önállóan		
---	---	---	-------------------	--	--

A tantárgy témakörei

Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer

Tudománytörténet Mennyiségek, mértékegységek

Az atomok felépítése, az elemi részecskék

Az elektronszerkezet. Az atomok gerjesztett állapota

Az elemek periódusos rendszere

Az anyagmennyiség

Kémiai képlet, kémiai egyenlet

A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók

Elsőrendű kémiai

kötéstípusok Másodrendű

kémiai kötéstípusok

Molekulák képződése

Kölcsönhatás a molekulák

között Kristályrács

Molekulapolaritás

Halmazállapotok, oldatok és kolloidok

Az anyagok halmazállapotai, az egyes halmazállapotok jellemzői

Halmazállapot változások Elegyek és oldatok Oldatok összetevői

Oldódás folyamata, az oldhatóság

Az oldódást kísérő energiaváltozások

A kolloid rendszer fogalma, legfontosabb általános tulajdonságai

A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok

A víz tulajdonságai

Elektrolitok

Savak és bázisok

Vizes oldatok kémhatásának meghatározása Elektrolitok, elektrolitos disszociáció

Kémiai egyensúlyi állapotok

Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben

Elhelyezkedésük a periódusos rendszerben

Alkálifémek általános jellemzői

Alkálifémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük

Alkáliföldfémek általános jellemzői

Alkáliföldfémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük

Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek

Fémes anyagok jellemzői

Átmeneti fémek általános tulajdonságai

Átmeneti fémek felhasználása a hétköznapokban

Kompleképzés

Fémkomplexek a mindennapokban

A földfémek általános jellemzői

A bór és az alumínium szerepe, felhasználási területei a hétköznapokban

A félfémek általános tulajdonságai

A félfémek gyakorlati hasznosítása

Nemfémes elemek

Nitrogén legfontosabb vegyületei és ezek felhasználása a gyakorlatban

A foszfor fizikai és kémiai tulajdonságai

A foszfor allotróp módosulatai és tulajdonságai

A foszfor előfordulása a természetben

A foszfor legjelentősebb vegyületei

A foszfor élettani jelentősége

Az oxigén molekulaszervezete, fizikai és kémiai jellemzői

Az oxigén előfordulása, felhasználása Oxigén és ózon élettani szerepe Szabad

oxigéngyökök és jelentőségük Kén fizikai és kémiai tulajdonságai Kén előfordulása és felhasználása

Kén legfontosabb vegyületei

A kén élettani hatásai

Halogén elemek biológiai jelentősége

Halogénelemek fizikai és kémiai tulajdonságai

A fluor, a klór, a bróm és a jód felhasználása a hétköznapokban

A fluor, a klór, a bróm és a jód élettani hatása

Kémiai termodinamika és Reakciókinetika

A termodinamika 3 főtétele

A kémiai reakciók iránya, egyensúlyi állapot kialakulása Termodinamikai rendszerek típusai (izolált, zárt, nyitott) Reakcióhő fogalma

Termodinamika és az ember - Hogyan fogyjunk le (termodinamikai magyarázat) A reakciók feltételei

A reakció sebességét befolyásoló tényezők

Megfordítható kémiai reakciók

A reakciósebességet befolyásoló tényezők változásának hatása

Katalizátor hatása

Kémiai reakciók csoportosítása a reakcióban részt vevő anyagok szerint (egyesülés, bomlás, cserebomlás, helyettesítés)

Kémiai reakciók csoportosítása a lejátszódó kémia folyamat szerint – redoxi és sav-bázis reakciók

Kémiai reakciók csoportosítása a reakció termodinamikai jellege szerint

Az elektrokémia alapjai

Az elektrokémia fogalma

Mi az elektromos áram

Első- és másodfajú vezetők Elektródok, elektródfolyamatok

Elektrolízis - az elektrolízis gyakorlati alkalmazása

Sejtbiológia tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: A tanuló ismerje meg a sejtnak, mint az élő szervezet alapegységének felépítését működését, az alapvető biológiai folyamatok alapjait. Ismerkedjen meg a sejtek vizsgálatára szolgáló eljárásokkal.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó

speciális elvárások: Biológus / Általános orvos / Biológia szakos tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, szerves és biokémia

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám	Összesen	
Alaptudományok	Sejtbiológia	16	16	
	A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta)	1		
	A növényi és az állati (humán) sejt összehasonlítása	1		
	A sejtmembrán szerkezete, transzportfolyamatok	1		
	A sejtalkotók és szerepük a sejt életében	1		
	A riboszómák szerkezete és működése, a génkifejeződés	1		
	A sejtciklus és a sejtosztódás (mitózis, meiózis)	1		
	A sejtpusztulás	1		
	Mivel és hogyan vizsgálhatóak a sejtek	3		
	Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövetten laboratóriumban	6		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óraszám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-4. feladat	iskolai helyszín	16	Egyéni/ páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszéd-készség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Biológus / Általános orvos / Biológia szakos tanár		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen		
Helyiségek:	-	x		
Eszközök és berendezések:	-	x		
Anyagok és felszerelések:	-	x		

Egyéb speciális feltételek:	-	x
-----------------------------	---	---

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Jellemzi a növényi és állati (humán) sejteket.	Ismeri a növényi és állati (humán) sejtek felépítése közötti azonosságokat, különbségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontos, logikusan gondolkodik	Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálása, prezentációképző programok használata.
2	Felsorolja a sejtalkotókat, azok működését.	Ismeri a sejt organelumokat.	Teljesen önállóan	A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterület tisztán és rendezetten tartja.	
3	Ismerteti a sejt alapvető biológiai funkcióit.	Ismeri a sejtosztódás és a sejtpusztulás folyamatát.	Teljesen önállóan	A hulladékokat szakszerűen kezeli. Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét.	
4	Ismerteti a sejt különböző vizsgálómód szereit.	Ismeri, hogy milyen főbb módszerekkel lehet sejteket vizsgálni.	Teljesen önállóan	Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén.	

A tantárgy témakörei

A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta) A prokarióta sejt felépítése, jellemzői

Az eukarióta sejt felépítése jellemzői

A növényi és az állati (humán) sejt összehasonlítása

Különbségek és azonosságok a növényi és állati (humán) sejt felépítésében, működésében

A sejtmembrán szerkezete, transzportfolyamatok

A foszfolipid kettősréteg felépítése A membránfehérjék

A sejtmembrán fluiditása Transzportfolyamatok

A sejtalkotók és szerepük a sejt életében

A citoplazmában elhelyezkedő sejtorganelumok és azok funkciója

A sejtvázas szerkezete

A riboszómák szerkezete és működése, a génkifejeződés

A génexpresszió fogalma

A génátíródás (transzkripció) folyamata, az mRNS szerepe

A riboszómák szerkezete, a transláció lépései

A sejtciklus és a sejtosztódás (mitózis, meiózis)

A sejtciklus fogalma, fázisai

A meiózis

A mitózis

A sejtpusztulás

A necrosis

Az apoptózis

Mivel és hogyan vizsgálhatóak a sejtek

A sejtalkotók centrifugális ülepítéssel történő elkülönítése

(sejtfractionálás) Fénymikroszkópia

Fáziskontraszt mikroszkópia Elektronmikroszkópia Citokémiai módszerek alapjai

Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban

Szövettani laboratóriumban megismerkednek a tanulók: A centrifugákkal, a centrifugálással

A különböző mikroszkópokkal

Betekintést nyernek a citokémiai módszerekbe

Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanulók elmélyítik tudásukat az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkednek az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével. A tanulási terület megismerése során alapismereteket adunk át a laboratóriumi és az ápolói munka gyakorlati megvalósításához. Az ápolás történetén keresztül eljutunk a ma alkalmazott ápolási folyamatokhoz. A tanulók elsajátítják a betegmegfigyelés, állapotkövetés alapjait, képesek lesznek a szükségletek felmérésére, azok kielégítésére.

Általános laboratóriumi alapismeretek tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja? A tanulók ismerjék meg az alapvető laboratóriumi munkafolyamatokat, Tevékenységük során az elsajátított elméleti ismereteiket képesek legyenek a laboratóriumi gyakorlatban hasznosítani. Tanulják meg milyen minőségbiztosítási feladatokat és munkavédelmi szabályokat kell a laboratóriumokban alkalmazni. Legyenek tisztában a környezetvédelmi előírásokkal.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus / egészségügyi szakoktató

szakirányú végzettség / szövettani szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal / klinikai kémiai laboratóriumi szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak? Az emberi test felépítése, kórházi aszeptis, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Egészségügyi alapozó ismeretek	Általános laboratóriumi alapismeretek	16	16	
	A laboratóriumi munka eszközei	1		
	Tömeg- és térfogatmérés a laboratóriumban	1		
	Matematikai számítások a laboratóriumban	2		
	Oldatkészítés, oldatkoncentráció	2		
	Laboratóriumi alpműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása	1		
	Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk	1		
	Biztonságtechnika a laboratóriumban	1		
	Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban	2		
	Informatika a laboratóriumban	2		
Minőségbiztosítás a laboratóriumban	3			
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-4. feladat	iskolai helyszín	16	Egyéni/ páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédkésztség, íráskészség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		

Iskolai helyszínen:	Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus / egészségügyi szakoktató szakirányú végzettséggel / szövetteni szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal / klinikai kémiai laboratóriumi szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Tömeget és térfogatot mér a laboratóriumban használt mérőeszközökkel.	Ismeri a laboratóriumi tömeg- és térfogatmérő eszközöket.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, pontos, logikusan	Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi.
2	Oldatokat készít. Elvégzi az alapvető anyagtisztítási és anyag szétválasztási műveleteket.	Elsajátította a kapcsolódó matematikai és kémiai ismereteket.	Instrukció alapján részben önállóan	gondolkozik, szabályokat betartja. Feladatait pontosan, precízen, az utasításoknak megfelelően, fegyelmezetten látja el A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterület tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli. Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén.	Digitális laboratóriumi eszközök használata.
3		Ismeri az anyagok szétválasztására és szűrésére használt eszközöket.	Irányítással		Internetes információforrások keresése és használata.
4	Munka- és környezetvédelmi előírásokat, szabályokat alkalmaz.	Ismeri a biztonságtechnikai előírásokat.	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A laboratóriumi munka eszközei

A laboratóriumokban használt üveg fém és műanyag eszközök

Tömeg- és térfogatmérés a laboratóriumban

Tömegmérés eszközei - a mérlegek típusai, jellemzői

Folyadékok térfogatmérésére használt eszközök típusai, tulajdonságai. Használatuk szabályai

Matematikai számítások a laboratóriumban

Elegyek és oldatok százalékos összetételével kapcsolatos számítások

Oldatok koncentrációjával kapcsolatos számítások

Normál oldat számítása

Oldatkészítés, oldatkonzentráció

Az oldódás folyamata, alapvető szabályai Százalékos összetétel és típusai

Oldatkonzentráció és típusai Normál oldat, Hígítás, töményítése

Laboratóriumi alpműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása

Szűrés Bepárlás Ülepítés Extrakció (kioldás) Centrifugálás

Dekantálás (szilárd anyagok oldódási különbségén alapuló szétválasztása) Többfázisú elegyek szétválasztása

Egyszerű és frakcionált desztillálás

Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk

Laboratóriumban használt szervetlen vegyszerek Laboratóriumban használt szerves vegyszerek

A vegyszerek szabályszerű tárolása

Biztonságtechnika a laboratóriumban

Az emberre és környezetre veszélyes anyagok kezelése tárolása

Használt veszélyes anyagok kezelése

Munka a biológia anyagokkal

Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban

Látogatás szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumokba.

Tájékozódás a munkakörnyezetről, az egyes területeken zajló munkáról, munkafolyamatokról

Informatika a laboratóriumban

A szövettani és klinikai kémiai laboratóriumban használatos informatikai eszközök alkalmazási területe.

Minőségbiztosítás a laboratóriumban

Minőség fogalma

Minőségbiztosítás fogalma

Minőségbiztosítás módszerei (minőségellenőrzés, minőségirányítás) Minőségbiztosítási szabványok

Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja A tanuló ismerje meg az akadályozott ember gondozásával kapcsolatos alapvető fogalmakat és gondozási feladatokat. A tantárgy során a tanulók megismerkednek a re/habilitációt érintő leg- fontosabb fogalmakkal, meghatározásokkal. Továbbá elsajátítják a fizioterápia alapjait.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Bsc ápoló / Gyógytornász Bsc / Gyógypedagógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi terminológia, Szakmai kémiai és biokémiai alapok, Szakmai fizikai és biofizikai alapok, Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszer-tani alapismeretek, Kommunikáció, Pszichológia alapjai, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan.

A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Egészségügyi alapoó ismeretek	Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia	54	54	
	A rehabilitáció alapfogalmai	4		
	Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei	20		
	Komplex, átfogó akadálymentesítés	5		
	A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere	5		
	A rehabilitációt támogató eszközök	5		
	Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban	3		
	Fizioterápiáról általában	2		
	Fizioterápiás alapok	10		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	-	-	0	-
Iskolai helyszínen	TEA 1-9. feladat	iskolai helyszín	54	Egyéni/ páros/csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		teszt		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, írásképesség értékelése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	dolgozat, írásbeli teszt	
		Gyakorlati feladat:	szóbeli, gyakorlati felelet	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Duális képzőhelyen:		-		
Iskolai helyszínen:		Bsc ápoló / Gyógytornász Bsc / Gyógypedagógus		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				

	Duális képzőhelyen	Iskolai helyszínen
Helyiségek:	-	x
Eszközök és berendezések:	-	x
Anyagok és felszerelések:	-	x
Egyéb speciális feltételek:	-	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

TEA sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	A rehabilitációs alapfogalmakat helyesen értelmezi, és ennek megfelelően cselekszik	Ismeri a rehabilitáció alapfogalmait.	Teljesen önállóan	Mindennapi élete és munkája során empatikusan és diszkriminációmentesen cselekszik, erre ösztönzi környezetét. Elkötelezett a morális	A betegségek és fogyatékosságok nemzetközi osztályozásának rendszerét az informatikai rendszeren keresztül tanulmányozza
2	A komplex rehabilitáció rendszerében az akadályozott emberek fejlesztését végzi.	Ismeri az átfogó re- rehabilitációs rendszer működését.	Instrukció alapján részben önállóan	akadálymentesít és az integráció eszméjével, - munkája során önkritikus önmagával szemben.	Internet alapú szak- mai anyagokat olvas.
3	Kiválasztja a meg- felelő segédeszközöket.	Áttekintéssel rendelkezik a segédeszközök alkalmazására és beszerzésére vonatkozólag.	Instrukció alapján részben önállóan		Internet segítségével segédeszköz forgalmazó cégeket keres.
4	A különböző típusú akadályozottságokkal élő kliensekkel megfelelően kommunikál.	Ismeri a sajátos ellátású igényű kliensek segítségének, kommunikációjának technikáit.	Teljesen önállóan		Tájékoztató, oktató jellegű filmeket keres az internet segítségével.
5	Feladatokat végez az akadályozott emberek sajátos szükségleteinek kielégítésénél.	Tisztában van a különböző akadályozottságok jellegzetes megjelenési formáival.	Instrukció alapján részben önállóan		Oktatófilmek keresése az interneten.
6	Alkalmazza az akadálymentes környezet lehetőségei gondozási	Ismeri az akadály- mentes környezet kialakításának főbb	Instrukció alapján részben önállóan		Akadálymentes környezet kialakításával kapcsolatos filmek

	tevékenysége folyamatában.	szempontjait.		keresése az interneten.
7	A fizioterápia területén tanult fogalmakat helyesen értelmezi.	Ismeri a fizioterápia alapfogalmait.	Teljesen önállóan	
8	Felsorolja a fizioterápiás eljárások főbb csoportjait, és azok legfőbb alkalmazási köreit.	Ismeri a fizioterápiás eljárások főbb csoportjait és azok alkalmazási köreit.	Teljesen önállóan	
9	Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Teljesen önállóan	

A tantárgy témakörei

A rehabilitáció alapfogalmai

A re/habilitációs tevékenység fogalma, tartalma

A betegségek és fogyatékoságok nemzetközi osztályozása (BNO)

A tevékenység akadályozottsága, a részvétel korlátozottsága, az FNO kódrendszer gyakorlati jelentősége

Az akadályozottságok formái, tipológiák (orvosi rehabilitáció, gyógypedagógia) Különböző akadályozottságok, és rehabilitációjuk főbb sarokpontjai

A re/habilitációs team és szerepe

A rehabilitációs szakemberek főbb tevékenységei, kompetenciái, képzési sajátosságaik

A rehabilitációt akadályozó és támogató tényezők

Támogató tényezők: empátia, önrehabilitációs akarat, együttműködés, érdekvédelem, ismeretterjesztés, felvilágosítás, jó szociális körülmények

Akadályozó tényezők: az izoláció, a viktimizáció, stigmatizáció, álrehabilitáció, rossz életkörülmények, az önrehabilitációs akarat hiánya

Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei

Az akadályozottság lelki vonatkozásai

A felnőttkori akadályozottságok lelki vonatkozásai (betegség, akadályozottság elfogadásának folyamata,)

Sérülésspecifikus pszichológiai következmények:

Kommunikációjukban (hang-, beszéd- és nyelvi zavarban) akadályozott személyek

Mozgásképességükben akadályozott személyek

Látássérült személyek

Hallássérült személyek

Értelmileg akadályozott személyek

Komplex, átfogó akadálymentesítés

Akadálymentesség meghatározása Az akadályok főbb formái Egyetemes tervezés filozófiája

A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere

A rehabilitáció komplexitása, - jellemzői meghatározói

A rehabilitáció intézményrendszere, főbb feladataik

Az orvosi rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, és módszerei

A pszichológiai rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, és módszerei

Az oktatási, nevelési rehabilitáció célja, feladata, és eszközrendszere, módszerei

A foglalkozási rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, módszerei

A szociális rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, módszerei

A lakóközösségi rehabilitáció elmélete, hazai vonatkozásai

Az Önálló Életvitel Mozgalmak és az új paradigmák

Az életminőség jelentősége

A civil szervezetek szerepe a rehabilitációban, az akadályozott emberek érdekvédelmi szervezetei

Aktivizáló/rehabilitációs szemléletű gondozási feladatok

A rehabilitációt támogató eszközök

Test távoli és test közeli segédeszközök

A mobilitás segédeszközei

Az önellátás segédeszközei

A kommunikáció és az információ eszközei

Kényelmi eszközök

Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban

Az orvosi rehabilitáció tipológiája szerint felosztás területei:

Speciális funkciózavarok (pl.: spaszticitás, inkontinencia)

Pszichológiai problémák (pl.: viselkedés zavarok)

Tartós akadályozottságot okozó állapotok (pl.: stroke)

Az életkorral összefüggő akadályozottságok (pl.: cerebraal paresis)

Fizioterápiáról általában

A fizioterápia fogalma és felosztása a bevitt energia szerint, feladata. A fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres formáinak, jellemzői, indikációi-kontraindikációi, alkalmazásának algoritmusai (pozíciós terápia, felszíni kezelés, hideg-meleg terápiás alkalmazások, masszázs, fizioterápia, hydroterápia, TENS, alternatív medicina módszerei).

Fizioterápiás alapok

Hidroterápia, Balneoterápia, Mechanoterápia, Klímaterápia

Inhalációs kezelések

Mágneses és elektroterápia, Fototerápia, Termoterápia fogalma

Legfőbb alkalmazási területeik

Speciális szakápolói feladatok csecsemő- és gyermekápolók számára tanulási terület

Klinikumi és ápolástani ismeretek a gyermekgyógyászatban tantárgy

A tanulási terület tartalmi összefoglalója: A tanulási terület tantárgyainak oktatása során a tanuló megismeri a gyermekgyógyászatban leggyakrabban előforduló kórképeket, képessé válik az egyes betegségek, kórállapotok jellemzésére, így a hozzájuk tartozó diagnosztikai és terápiás beavatkozások, valamint ápolási tevékenységek kompetencia szintű elvégzésére is.

Klinikumi és ápolástani ismeretek a gyermekgyógyászatban tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: A csecsemő- és gyermekápoló szakképesítéshez tartozó kompetenciák elsajátítása. Ennek érdekében evidenciákon alapuló széleskörű elméleti klinikai és szakápolástani ismeretek átadása, amelyek képessé teszik a csecsemő- és gyermekápolót arra, hogy az ellátást a koraszülött, új-szülött, a csecsemő vagy a gyermek és családja, illetve a közösség testi, lelki, szociokulturális jellemzők figyelembevételével végezze. Válgjon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok életkorspecifikus, szabályos és felelősségteljes kompetencia-szintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felismerésére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a beteg-megfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Az emberi test működésének alapjai, Ápolás és gondozás alapjai, Elsősegélynyújtás – első ellátás, Szakmai kommunikáció - orvosi latin, Anatómia-élettan, Elsősegélynyújtás - első ellátás, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Belgyógyászat és határterületeinek betegápolása. Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása, Neurológiai betegek ápolása, Pszichiátriai betegek ápolása, Gyermekgyógyászati betegek ápolása. Gyermekgyógyászati ápolási gyakorlat

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Az évfolyam összes óraszám
Speciális szakápolói feladatok csecsemő- és gyermekápolók számára	Klinikumi és ápolástani ismeretek a gyermekgyógyászatban tantárgy témakörei	262	526
	Neonatólógia	45	
	Szív- és érrendszer betegségei és ápolástana	22	
	Légzőrendszer betegségei és ápolástana	20	
	Emésztőrendszer betegségei és ápolástana	20	
	Idegrendszer betegségei és ápolástana	15	
	Vizelekiválasztó rendszer betegségei és ápolástana	16	
	Endokrin rendszer betegségei és ápolástana	15	
	Onko- haematológiai - immunrendszer betegségei és ápolástana	31	
	Mozgásrendszeri megbetegedések és szakápolástana	16	

Kisklinikumi (bőrgyógyászat, szemészet, fül-orr-gégészet) betegségek és szakápolástana	31
Fertőző betegségek és szakápolástana	15
Pszichiátriai betegségek és ápolástana	16
Gyakorlat	264

A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Gyakorlati helyszín	Óraszám 264 óra összesen	Módszer és munkaforma
Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozások óraszámja és ajánlott szervezési módja	Gyakorlati feladat 1. Neonatólógia TEA ssz: 1.	Szülészeti, Neonatológia, Koraszülött osztály, Perinatális Intenzív Centrum	24	<i>Egyéni/páros/ csoportos</i>
	Gyakorlati feladat 2. Szív- és érrendszer betegségei és szakápolástana TEA ssz: 2.	Belgyógyászati profilú gyermekosztály/ Gyermek kardiológia	24	<i>Egyéni/páros/ csoportos</i>
	Gyakorlati feladat 3. Légzőrendszer betegségei és szakápolástana TEA ssz: 3.	Belgyógyászati profilú gyermekosztály/ Gyermek pulmonológia	24	<i>Egyéni/páros/ csoportos</i>
	Gyakorlati feladat 4. Emésztőrendszer betegségei és szakápolástana TEA ssz: 4.	Belgyógyászati profilú gyermekosztály/ Gyermek gasztroenterológia	24	<i>Egyéni/páros/ csoportos</i>
	Gyakorlati feladat 5. Idegrendszer betegségei és szakápolástana TEA ssz: 5.	Belgyógyászati profilú gyermekosztály/ Gyermek neuroológia	24	<i>Egyéni/páros/ csoportos</i>
	Gyakorlati feladat 6. Vizeletkiválasztó rendszer betegségei és szakápolástana TEA ssz: 6.	Belgyógyászati profilú gyermekosztály/ Gyermek nephrológia	24	<i>Egyéni/páros/ csoportos</i>
	Gyakorlati feladat 7. Endokrin rendszer betegségei és szakápolástana TEA ssz: 7.	Belgyógyászati profilú gyermekosztály/ Gyermek endokrinológia	24	<i>Egyéni/páros/ csoportos</i>
	Gyakorlati feladat 8. Onko-haematológiai- immunrendszer betegségei és szakápolástana TEA ssz: 8.	Belgyógyászati profilú gyermekosztály/ Gyermek onkológia, haematológia	24	<i>Egyéni/páros/ csoportos</i>
	Gyakorlati feladat 9. Mozgásrendszeri megbetegedések és szakápolástana TEA ssz: 9.	Gyermeksebészet/Traumato lógia, Orthopedia	24	<i>Egyéni/páros/ csoportos</i>
	Gyakorlati feladat 10. Kisklinikumi	Belgyógyászati profilú gyermekosztály/ Bőrgyógyászat, Szemészet,	24	<i>Egyéni/páros/ csoportos</i>

	(bőrgyógyászat, szemészet, fül-orr-gégészet) betegségek és szakápolástana TEA ssz: 10.	FülOrr-Gégészet		
	Gyakorlati feladat 11. Fertőző betegségek és szakápolástana TEA ssz: 11.	Infektológia	12	<i>Egyéni/páros/csoportos</i>
	Gyakorlati feladat 12. Pszichiátriai betegségek és szakápolástana TEA ssz: 12.	Belgyógyászati profilú gyermekosztály/ Gyermek pszichiátria	12	<i>Egyéni/páros/csoportos</i>
Tantermi/ elméleti foglalkozások témakörei:	Tea. 1-12. sz.	Neonatalógia Szív- és érrendszer betegségei és ápolástana Légzőrendszer betegségei és ápolástana Emésztőrendszer betegségei és ápolástana Idegrendszer betegségei és ápolástana Vizelekiválasztó rendszer betegségei és ápolástana Endokrin rendszer betegségei és ápolástana Onko- haematológiai - immunrendszer betegségei és ápolástana Mozgásrendszeri megbetegedések és szakápolástana Kisklinikumi (bőrgyógyászat, szemészet, fül-orr-gégészet) betegségek és szakápolástana Fertőző betegségek és szakápolástana Pszichiátriai betegségek és ápolástana		262 óra összesen
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		-		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		<i>Beavatkozások bemutatása, Betegdokumentáció kitöltése</i>		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	-	
		Gyakorlati feladat:	<i>Ápolási feladatok bemutatása KKK-ban szereplő tevékenységekhez előkészítés, kivitelezés</i>	
Az érdemjegy megállapításának módja:		<i>Témakörönként 1 osztályzat. A „gyakorlat” témakörre 1 osztályzat.</i>		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				

<p>Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:</p>	<p><i>Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos, MSc ápoló, BSc ápoló, Egészségügyi szakoktató, Egészségügyi szaktanár, igazolt 3 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal, csecsemő és gyermekápoló, legalább 5 éves gyermekgyógyászati gyakorlattal.</i></p>	
<p>A tantermi/elméleti foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:</p>	<p><i>Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos, MSc ápoló, BSc ápoló, Egészségügyi szakoktató, Egészségügyi szaktanár, igazolt 3 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal.</i></p>	
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	A gyakorlati helyszínen	A tantermi /elméleti foglalkozás helyszínén
Helyiségek:	x	x
Eszközök és berendezések:	x	x
Anyagok és felszerelések:	x	x
Egyéb speciális feltételek:	x	x

A tantárgy tanítása során fejlesztendő kompetenciák:

TEA-s.sz.	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Neonatólogiai betegségben szenvedő újszülöttet, koraszülöttet ápol	Ismeri a neonatológia klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Kórházi rendszerek használata
2	Szív- és érrendszeri betegségben szenvedő gyermekeket ápol	Ismeri a keringési rendszer klinikumi és ápolási specialitásait			
3	Légzőrendszeri betegségben szenvedő gyermekeket ápol	Ismeri a légzőrendszer klinikumi és ápolási specialitásait			
4	Emésztőrendszeri betegségben szenvedő gyermekeket ápol	Ismeri az emésztőrendszer klinikumi és ápolási specialitásait			
5	Idegrendszeri betegségben szenvedő gyermekeket ápol	Ismeri az idegrendszer klinikumi és ápolási specialitásait			
6	Vizeletkiválasztórendszeri betegségben szenvedő gyermekeket ápol	Ismeri a vizeletkiválasztó rendszer klinikumi és ápolási specialitásait			

7	Endokrin rendszeri betegségben szenvedő gyermekeket ápol	Ismeri az endokrinrendszer klinikumi és ápolási specialitásait			
8	Onko-hematológiai immunrendszeri betegségben szenvedő gyermekeket ápol	Ismeri az onko-hematológiai immunrendszer klinikumi és ápolási specialitásait			
9	Mozgásrendszeri betegségben szenvedő gyermekeket ápol	Ismeri a mozgásrendszer klinikumi és ápolási specialitásait			
10	Kisklinikumi (bőrgyógyászat, szemészet, fül-orr-gégészet) betegségben szenvedő gyermekeket ápol	Ismeri a bőrgyógyászati, szemészeti, fül-orr-gégészeti betegségek klinikumi és ápolási specialitásait			
11	Fertőző betegségben szenvedő gyermekeket ápol	Ismeri a fertőző betegségek klinikumi és ápolási specialitásait			
12	Pszichiátriai betegségben szenvedő gyermekeket ápol	Ismeri a pszichiátria klinikumi és ápolási specialitásait			

A tantárgy témakörei

Neonatólógia (iskola)

Az egészséges újszülött anatómiai és élettani jellemzői Az újszülött első ellátása, megfigyelése, állapotfelmérése

Az újszülött adaptációja, adaptációs zavarok

A veleszületett fejlődési rendellenességek és szülési sérülések felismerése

Újszülöttkor fiziológiás elváltozások (icterus, élettani súlyesés)

Újszülöttkori szűrővizsgálatok

Az újszülött táplálása

Újszülött, koraszülött élesztés

A koraszülés fogalma, okai

A koraszülött anatómiai, élettani jellemzői

A koraszülött ellátása a szülés után

Leggyakrabban előforduló betegségek: Idiopathiás Respiratoricus Distress Syndroma (IRDS), necrotisalo enterocolitis (NEC), nyitott ductus arteriosus (PDA), agykamrai vérzés (IVH) ki- alakulásának okai, felismerése, ápolói feladatok

A koraszülöttek speciális ellátási igényei.

A Perinatális Intenzív Centrumok szerepe a koraszülött ellátásban

A koraszülöttek táplálása

A koraszülöttszállítás alapelvei, ápolói teendők

Szív- és érrendszer betegségei és szakápolástana (iskola)

Veleszületett szívbetegségek és ápolási vonatkozásai (bal-jobb shunttel járó szívbetegségek, jobb-bal shunttel járó szívbetegségek, szűkülettel járó szívbetegségek, teljes nagyér transzpozíció)

Gyermekkori hypertonia

Szívritmuszavarok (arrhythmia, alacsony pulzusszám, magas pulzusszám, ájulás, syncope, hir- telen szívhalál)

Keringési elégtelenség, keringési elégtelenségben szenvedő gyermek ápolása

Gyulladásos betegségek (pericarditis, myocarditis, endocarditis, reumás láz, Kawasaki-betegség)

Pulmonalis artériás hypertonia

Cardiomyopathiák

A szív- és érrendszeri betegségek szakápolástana

Légzőrendszer betegségei és szakápolástana (iskola)

Kóros légzéstípusok, légzési elégtelenség

Normális és kóros légzésminták csecsemő és gyermekkorban

Felső légúti megbetegedések

Alsó légúti megbetegedések

Pneumonia

Allergiás kórképek

Gyermekkori asztma

Cystás fibrosis, és szűrésének lehetőségei

Idegentest aspiráció

Légzésfunkciós vizsgálatok

A légzőrendszeri megbetegedésben szenvedő betegek szakápolástana

Emésztőrendszer betegségei és szakápolástana (iskola)

Emésztőcsatorna betegségei

Gyulladásos bélbetegségek

Gyermekkori májbetegségek (hepatitis, biliaris atresia, cirrhosis, akut májelégtelenség)

Motilitás zavarai (hasmenés, székrekedés)

Bélférgesség

A táplálkozás és az anyagcsere zavarai

Malnutrició kialakulása, veszélyei, következményei

Táplálékallergia, -intolerancia

Felszívódási zavarok

Tápanyagok, az energia, tápláltsági állapot felmérésének módszerei, az energia és tápanyag- szükséglet meghatározása csecsemő és gyermekkorban

Az emésztőrendszer daganatos megbetegedései gyermekkorban

Az emésztőrendszeri megbetegedésben szenvedő betegek szakápolástana

Idegrendszer betegségei és szakápolástana (iskola)

Fejlődési rendellenességek

Gyermekneurológiai kórképek (fejfájás, neuroinfekciók)

Idegrendszeri sérülések (koponya-agysérült, hypoxiás-ischaemiás sérülés,

gerincsérülés)

Strukturális idegrendszeri betegségek (hydrocephalus, velőcsőzáródási rendellenességek)

Térszűkítő folyamatok

Gyermekkori epilepszia, egyéb görcsös állapotok

Tudatzavarok, eszméletlen gyermek

Az idegrendszeri megbetegedésben szenvedő betegek szakápolástana

Vizeletkiválasztó rendszer betegségei és szakápolástana (iskola)

Glomeruláris betegségek (nephrosis szindróma, akut glomerulonephritis)

Gyulladásos betegségek

Haemolyticus uraemiás szindróma

Kőképződéssel járó állapotok

Gyermekkori akut vesekárosodás

Krónikus veseelégtelenség, vesetranszpantáció

A vizeletkiválasztó rendszer sérülései

Dialízis fogalma, fajtái (HD, PD), szakápolói teendők

A vizeletkiválasztó rendszer megbetegedéseiben szenvedő betegek szakápolástana

Endokrin rendszer betegségei és szakápolástana (iskola)

Hypophysis betegségei, működészavarai

Hipotalamusz betegségei, működészavarai

Pajzsmirigy betegségei, működészavarai

Mellékpajzsmirigy betegségei, működészavarai

Mellékvese betegségei, működészavarai

Diabetes mellitus

Obesitas

Anyagcsere-betegségek és működészavarok

Az endokrin rendszer megbetegedéseiben szenvedő betegek szakápolástana

Onko-hematológiai- immunrendszer betegségei és szakápolástana (iskola)

Gyermekkori daganatos betegségek, kezelési módszerei, terápiás mellékhatások és kezelése

Leukémiák, lymphomák

Szolid tumorok gyermekkorban

Lágyrésztumorok

Daganatos betegségek kezelési módszerei

Terápiás mellékhatások és kezelése

Etikai, jogi szempontok az ellátás, gondozás során

Anaemiák

Vérzéssel járó rendellenességek

Véralvadási rendellenességek

Veleszületett immunhiányos állapotok

Szisztémás autoimmun betegségek

Őssejt-transzplantáció

Az onko-hematológiai- immunrendszer megbetegedéseiben szenvedő betegek szakápolástana

Mozgásrendszeri megbetegedések és szakápolástana (iskola)

Csontok betegségei

Ízületek gyulladásos betegségei

Izmok betegségei

A mozgásrendszer megbetegedéseiben szenvedő betegek szakápolástana

Kisklinikumi betegségek és szakápolástan (iskola)

Bőrgyógyászat:

Mikroorganizmusok okozta bőrgyógyászati betegségek

Allergiás megbetegedések

Genetikai eredetű megbetegedések (ekcéma, psoriasis)

Parazitás fertőzések, betegségek

Fokozott faggyúmirigy termelés okozta betegségek

Bőrgyógyászati daganatos betegségek

Bőrgyógyászati megbetegedésben szenvedő betegek szakápolástana

Fül-orr-gégészet:

Fejlődési rendellenességek Gyulladásos eredetű kórképek Sérülések

Sürgősségi ellátást igénylő kórképek

Daganatok

Fül-orr-gégészeti betegségekben szenvedő betegek szakápolástana

Szemészet:

Gyulladásos eredetű betegségek

Kancsalság Sérülések Daganatok

Szövődmenyes szemészeti elváltozások

Szemészeti betegségekben szenvedő betegek szakápolástana

Fertőző betegségek és szakápolástana (iskola)

Gyermekkori fertőző betegségek klinikuma

Szepszis

Toxikus sokk szindróma Baktériumok által okozott fertőzések

Vírusok által okozott fertőzések

Gyermekkori tuberculosis sajátosságai

Gyermekkori AIDS

Járványügyi alapismeretek, ápolási feladatai, védőfelszerelések használata

A fertőző betegségekben szenvedő betegek szakápolástana

Pszichiátriai betegségek és szakápolástana (iskola)

Idegrendszer fejlődési zavarai (értelmi fejlődés zavara, tanulási zavarok, kommunikációs zavarok, autizmus spektrum zavara, ADHD, Tic zavarok, Tourette-szindróma) és ápolói vonatkozásai

Viselkedészavar (nyílt oppozíciós zavar)

Agresszió, ingerlékenység

Szorongásos zavarok (szeparációs szorongászavar, szelektív mutizmus, specifikus fóbia, szociális szorongászavar, generalizált szorongászavar)

Kényszerbetegség

Depresszió, bipoláris zavar

Táplálkozási magatartászavarok (táplálási zavarok, evésmagatartás zavarai (Rumináció,

Pica, szelektív evés, fóbiás, Bulimia nervosa, Anorexia nervosa, falászavar)

Ürítési zavarok (nem organikus enuresis, encopresis)

Pszichoaktív szerhasználat

Gyermekek bántalmazása, elhanyagolása (abúzus - fizikai, érzelmi, szexuális, Münchausen-szindróma - elhanyagolás)

Speciális Nevelési Igényű gyermekek

A pszichiátriai betegségekben szenvedő betegek szakápolástana

Klinikai gyakorlat (kórház)- Melynek legfeljebb 50%-a klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

Neonatólógia: A tanuló betekintést nyer a neonatológia és a koraszülött intenzív osztályok működésébe. Elsajátítja a kora- és újszülöttek ellátásának, megfigyelésének, állapotfelmérésének gyakorlatát, a szülőszobai ellátást. Megismeri a kora- és újszülöttek ápolásának speciális igényeit, az újszülött-koraszülött újraélesztést. Gyakorlati helyszín: Szülészet, Neonatológia, Koraszülött osztály, Perinatális Intenzív Centrum

Szív- és érrendszer betegségei és szakápolástana. Gyakorlati helyszín: Belgyógyászati profilú gyermekosztály/Gyermek kardiológia

Légzőrendszer betegségei és szakápolástana. Gyakorlati helyszín: Belgyógyászati profilú gyermekosztály/Gyermek pulmonológia

Emésztőrendszer betegségei és szakápolástana. Gyakorlati helyszín: Belgyógyászati profilú gyermekosztály/Gyermek gasztroenterológia

Idegrendszer betegségei és szakápolástana. Gyakorlati helyszín: Belgyógyászati profilú gyermekosztály/Gyermek neurológia

Vizeletkiválasztó rendszer betegségei és szakápolástana. Gyakorlati helyszín: Belgyógyászati profilú gyermekosztály/Gyermek nephrológia

Endokrin rendszer betegségei és szakápolástana. Gyakorlati helyszín: Belgyógyászati profilú gyermekosztály/Gyermek endokrinológia

Onko-haematológiai-immunrendszer betegségei és szakápolástana. Gyakorlati helyszín: Belgyógyászati profilú gyermekosztály/Gyermek onkológia, haematológia. A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Kardiológia, pulmonológia, gasztroenterológia, neurológia, nefrológia, endokrinológia, onko-haematológia. Megismeri az ápolási specialitásokat, az ápolási folyamat jellemzőit a csecsemő és gyermekgyógyászati ellátásban, a betegek vizsgálati algoritmusait, a diagnosztikus és terápiás beavatkozások előkészítését, a beavatkozások elvégzését, bennük való asszisztálási feladatokat. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

Mozgásrendszeri megbetegedések és szakápolástana. Gyakorlati helyszín: Gyermeksebészet/Traumatológia, Orthopedia

Kisklinikumi (bőrgyógyászat, szemészet, fül-orr-gégészet) betegségek és szakápolástana.

Gyakorlati helyszín: Belgyógyászati profilú gyermekosztály/Bőrgyógyászat, Szemészet, Fül-Orr-Gégészet. A tanuló betekintést nyer a szemészeti, urológiai, orr-fül-gégészeti, bőrgyógyászati ellátás me- netébe, gyakorolja a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp beadását, a bőrtesztek kivitelezését, valamint köpetet, torok-szem-orr-fül váladékot vesz, és laborba juttat.

Fertőző betegségek és szakápolástana. Gyakorlati helyszín: Infektológia

Pszichiátriai betegségek és szakápolástana. Gyakorlati helyszín: Belgyógyászati profilú gyermekosztály/Gyermek pszichiátria

Gyermeksebészet és ápolástana tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a gyermeksebészet klinikai és ápolás- tani ismereteit. Ismerje a műtét körüli ápolói teendőket és azokat a szakma szabályai szerint tudja alkalmazni. Ismerje a gyermeksebészeti kórképek és a transzplantációval kapcsolatos klinikai ismeretek alapjait, és a hozzájuk társuló ápolási feladatokat. Ismerje a lényegesebb traumatológiai sérülések és a mozgásszervi rendellenességek betegsé- inek alapjait, továbbá ellátásuknak specifikumait. Váljon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok életkorspecifikus, szabályos és felelősségteljes kompetenciaszintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, fel- ismerésére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a beteg- megfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Az emberi test működésének alapjai, Ápolás és gondozás alapjai, Elsősegélynyújtás - első el- látás, Szakmai kommunikáció - orvosi latin, Anatómia-élettan, Elsősegélynyújtás - első ellátás, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotköve- tés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Sebészet és határterületeinek ápolástana, Gyermekgyógyászati betegek ápolása, Gyermekgyógyászati ápolási gyakorlat

A Gyermeksebészet és ápolástana tantárgy tartalmi elemei

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra- szám	Az évfolyam összes óraszámja
Speciális szakápolói feladatok csecsemő- és gyermekápolók számára	Gyermeksebészet és szakápolástana	47	95
	Általános sebészet és ápolástana	17	
	Traumatológia és ápolástana	16	
	Mozgásrendszer sebészeti jellegű elváltozásai és ápolástana	14	
	Gyakorlat	48	

A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
Feladat		Gyakorlati helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	Gyakorlati feladat 1. Gyakorlat TEA ssz: 1-6.	Gyermekebészet / Traumatológia, Ortopédia	48	Egyéni/páros/csoportos
Iskolai helyszínen	TEA ssz: 1-6.	Iakola	47	Egyéni/páros/csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		-		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		Beavatkozások bemutatása, Betegdokumentáció kitöltése		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	-	
		Gyakorlati feladat:	Ápolási feladatok bemutatása, KKK-ban szereplő tevékenységekhez előkészítés, kivitelezés	
Az érdemjegy megállapításának módja:		Témakörönként 1 osztályzat		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:		Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos, Gyermekebész, MSc ápoló, BSc ápoló, Egészségügyi szakoktató, Egészségügyi szaktanár, igazolt 3 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal, csecsemő- és gyermekápoló, legalább 5 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal.		
A tantermi/elméleti foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:		Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos, Gyermekebész, MSc ápoló, BSc ápoló, Egészségügyi szakoktató, Egészségügyi szaktanár, igazolt 3 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal.		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek				
		A gyakorlati helyszínen	A tantermi /elméleti foglalkozás helyszínen	
Helyiségek:		x	x	
Eszközök és berendezések:		x	x	
Anyagok és felszerelések:		x	x	
Egyéb speciális feltételek:		x	x	

Gyermekebészet és ápolástana tantárgyhoz tartozó tanulási eredmények felsorolása

	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez.	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás,	Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek ismerete és alkalmazása
2	Felismeri a beteg állapotváltozásait,	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait,	Teljesen önállóan		

	állapotváltozás esetén jelzi azt.	valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét.		etikus és empatikus magatartás, megfigyelő-képesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Kórházi medikai rendszerek használata. Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése.
3	Perioperatív ápolási feladatokat ellát.	Ismeri az általános sebészeti és műtéti klinikum alapjait és ápolástani vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
4	Traumatológiai gyermekbeteget ápol, sérüléseket szakma szabályai szerint lát el.	Ismeri a traumatológiai megbetegedések gyermekkori sajátosságait és ápolását	Instrukció alapján részben önállóan		
5	Mozgásrendszer sebészeti jellegű elváltozásaiban szenvedő gyermekeket ápol.	Ismeri a mozgásrendszer sebészeti jellegű elváltozásait, azok gyermek- kori sajátosságait.	Instrukció alapján részben önállóan		
6	Ápolási és megfigyelési dokumentációt vezet.	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségét.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Általános sebészet és szakápolástana (iskola)

Leggyakoribb gyermeksebészeti kórképek

Akut sebészeti ellátást igénylő kórképek csecsemő- és gyermekkorban

Sebészeti ellátást igénylő újszülöttkori kórképek, fejlődési rendellenességek

Fej, nyak, gerinc sebészete csecsemő- és gyermekkorban, hasadéksebészet

Gyermekkori mellkassebészeti kórképek

Gyermekkori hasi sebészet, heveny hasi katasztrófák

Urogenitális rendszer sebészeti betegségei csecsemő- és gyermekkorban

Helyreállító sebészet

Egynapos gyermeksebészet

Minimális invazív sebészet alapelvei (laparoszkópia, retroperitoneoszkópia, torakoszkópia)

Szervátültetés

Perioperatív ápolói teendők

A sebészeti ellátást igénylő betegek szakápolástana

Traumatológia és szakápolástana (iskola)

Leggyakoribb sérülések újszülött-, csecsemő- és gyermekkorban és azok ápolástani ismeretei

Leggyakoribb töréstípusok újszülött-, csecsemő- és gyermekkorban és azok ápolástani ismeretei

Fejsérülések

Végtagok sérülései

Gerinc- és medencesérülések, Mellkasi, hasi sérülések

Idegsérülések

Égési, fagyási sérülések, elektromos seb

Sürgősségi traumatológia

Polytraumatizált gyermek és szakellátása

Traumatológia betegségekben szenvedő betegek szakápolástana

Mozgásrendszer sebészeti jellegű elváltozásai és szakápolástana (iskola)

Veleszületett mozgásszervi rendellenességek (dongaláb, csípőficam és dysplasia, kézfejlődési rendellenességek)

Gerinc- és mellkasdeformitások

Gyermekkori csontbetegségek, törések fajtái, ellátásuk, Gyermeksérülések

Protézisek, ortézisek fajtái, alkalmazásuk és ápolói feladatok az ellátás során

A mozgásrendszer sebészeti jellegű betegségeiben szenvedő betegek szakápolástana

Klinikai gyakorlat (kórház)

Gyakorlati helyszín: Gyermeksebészet/Traumatológia, Ortopédia

A tanuló betekintést nyer a sebészeti, ortopédiai és traumatológiai osztályok mindennapjaiba, elsajátítja az akut és műtéti sebkezelést, a traumás eredetű sérülések, az égésbetegség, a mozgásszervi megbetegedések ápolásának gyakorlatát. Legfeljebb 50%-a klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a gyermek-sürgősségi ellátás klinikai és ápolástani ismereteit. Ismerje a különböző sürgősségi ellátásban előforduló kórképek és állapotok klinikai alapjait, az állapotfelmérés korszpecifikus algoritmusát, a megfigyelés fő szempontjait és tudja azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes felismerni az életet veszélyeztető állapotokat a különböző életkorokban. Megfelelően, az aktuális protokollok szerint tudja alkalmazni a maszkos-ballonos lélegeztetést, valamint az alapszintű és az alapszintű eszközös újraélesztést. Válgjon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok életkorszpecifikus, szabályos és felelősségteljes kompetenciaszintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felismerésére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a beteg-megfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Az emberi test működésének alapjai, Ápolás és gondozás alapjai, Elsősegélynyújtás - első el-látás, Szakmai kommunikáció - orvosi latin, Anatómia-élettan, Elsősegélynyújtás - első ellátás, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotköve-tés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Kritikus

állapotú betegek ellátása, Gyermekgyógyászati betegek ápo-lása, Gyermekgyógyászati ápolási gyakorlat

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Összesen	
Speciális szakápolói feladatok csecsemő- és gyermekápolók számára	Sürgősségi ellátás gyermekkorban	46	102	
	Sürgősségi állapotfelmérés, kritikus állapotú gyermek ellátása	23		
	Sürgősségi állapotok gyermekkorban	23		
	Gyakorlat	56		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
Feladat		Gyakorlati helyszín	Óra-szám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	Gyakorlati feladat 1. Gyakorlat TEA ssz: 1-6.	Gyermek sürgősségi/ Sürgősségi osztály	56	Egyéni/páros/ csoportos
Iskolai helyszínen	TEA ssz: 1-6.	Iskola	46	Egyéni/páros/ csoportos
Értékelés				
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		-		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		<i>Beavatkozások bemutatása, Betegdokumentáció kitöltése</i>		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	-	
		Gyakorlati feladat:	<i>Ápolási feladatok bemutatása, KKK-ban szereplő tevékenységekhez előkészítés, kivitelezés</i>	
Az érdemjegy megállapításának módja:		<i>Témakörönként 1 osztályzat</i>		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek				
Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:		<i>Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos, Sürgősségi szakorvos igazolt 3 éves gyermekgyógyászat gyakorlattal, MSc ápoló, BSc ápoló végzettség 3 éves sürgősségi szakmai és oktatói gyakorlattal, Egészségügyi szakoktató, Egészségügyi szaktanár, igazolt 3 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal, Mentőtiszt végzettség 3 éves kivonuló szakmai és oktatói gyakorlattal; BLS instruktork</i>		
A tantermi/elméleti foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai		<i>Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos, Sürgősségi szakorvos igazolt 3 éves gyermekgyógyászat gyakorlattal, MSc ápoló, BSc ápoló végzettség 3 éves sürgősségi szakmai és oktatói gyakorlattal,</i>		

gyakorlata:	<i>Egészségügyi szakoktató, Egészségügyi szaktanár, igazolt 3 éves gyakorlattal</i>
-------------	---

A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek		
	A gyakorlati helyszínen	A tantermi /elméleti foglalkozás helyszínén
Helyiségek:	x	x
Eszközök és berendezések:	x	x
Anyagok és felszerelések:	x	x
Egyéb speciális feltételek:	x	x

Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana tantárgyhoz tartozó tanulási eredmények felsorolása

	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez.	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek ismerete és alkalmazása. Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése.
2	Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt.	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét.	Teljesen önállóan		
3	Gyermekkori sürgősségi állapotokat felismer	Ismeri a gyermekkori sürgősségi állapotokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
4	Kritikus állapotú gyermeket ellátása	Ismeri a kritikus állapotú gyermek klinikum alapjait és ápolástani vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
5	Szakma szabályai szerint tudja alkalmazni az alapszintű és eszközös alapszintű újraélesztést.	Ismeri a BLS és xBLS protokollját.	Teljesen önállóan		
6	Ápolási és megfigyelési dokumentációt vezet.	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségét.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Sürgősségi állapotfelmérés, kritikus állapotú gyermek ellátása (iskola)

Állapotfelmérés algoritmusa (ABCDE vizsgálat)
Triage (CTAS)
Vitális paraméterek korcsoportok szerinti ismerete
Felkészülés súlyos beteg fogadására
Életet veszélyeztető állapotok felismerése, ápolói teendők
Sokk felismerése, ápolói teendők
Szepszis, szeptikus sokk
Anafilaxia
Bradycardia, tachycardia
Akut has
Diabetikus ketoacidosis
Akut légzési elégtelenség
Légúti idegen test eltávolítása (korspecifikus)
Maszkos ballonos lélegeztetés
BLS, xBLS
Postresuscitációs ellátás
Intraosseális technika alkalmazása, helye, szerepe a sürgősségi ellátásban

Sürgősségi állapotok gyermekkorban (iskola)

Légzési nehezítettség, stridor, köhögés, hyperventilatio
Bronchiolitis, Krupp-szindróma, akut asztmás roham
Szívzörej, mellkasi fájdalom, palpitáció, cianózis
Eszméletvesztés, tudatzavar
Idegrendszeri görcs, központi idegrendszeri infekciók (meningitis, encephalitis), Fejfájás
Kiütések
Fül- és torokfájdalom
Hányás, hasmenés
Lázas gyermek, lázgörcs
Epilepszia, status epilepticus
Hypovolaemia, dehidráció sürgősségi ellátása
Hypoglycaemia
Vigasztalhatatlan síró csecsemő
Orrvérzés
Szemsérülés, szemgyulladás
Mérgezések
Pszichés zavarok, viselkedésproblémák
Sürgősségi ellátást igénylő csecsemő és gyermek ellátásának szakápolástana

Klinikai gyakorlat (kórház)

Gyakorlat helyszíne: Gyermek sürgősségi/Sürgősségi osztály A tanuló betekintést nyer a sürgősségi osztály munkájába. Megismeri a Triage-rendszert. Elsajátítja a csecsemő- és gyermek sürgősségi állapotok vizsgálati algoritmusait. Felismeri a kritikus állapotú beteget. Legfeljebb 50%-a klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

Speciális szakápolási feladatok a gyermekellátásban tantárgy

A tantárgy tanításának fő célja: A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje és a szakma szabályai szerint alkalmazni tudja a különböző invazív beavatkozásokat. Ismerje és tudja a különböző vérvételi és vénabiztosítási eszközöket, azok kompetenciahatárokra belüli alkalmazását, kivitelezését, specifikumait csecsemő- és gyermekkorban, valamint ezeknek az

eszközöknek szakszerű további megfigyelését és ápolását. Legyen képes elvégezni a megfelelő ismeretek birtokában az intravénás gyógyszerek és folyadékok elkészítését, tárolását, ismerni az ápolói vonatkozásait a gyermekgyógyászatban. Ismerje a fájdalomterápia gyermekkori sajátosságait, felmérő módszereit és a fájdalomtünetek életkor szerinti megjelenését, azok megfigyelésének általános szempontjait, valamint képes legyen a fájdalomcsillapító terápiát szakma szabályai szerint alkalmazni, az esetleges állapotváltozásokat korán felismerni és monitorozni, szükség esetén adekvátan, a kompetenciahatárokat betartóan beavatkozni. Ismerje a katéterezés és a sztómaellátás alapjait és ápolói teendőit csecsemő- és gyermekkorban. Ismerje a gyermekgyógyászatban követendő szakmai irányelveket a palliatív és a haldokló gyermek ellátása során, képes legyen ezek legfontosabb ápolási szempontjait betartva részt venni az ellátásban.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Az emberi test működésének alapjai, Ápolás és gondozás alapjai, Elsősegélynyújtás - első el-látás, Szakmai kommunikáció - orvosi latin, Anatómia-élettan, Elsősegélynyújtás - első ellátás, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Hospice-palliatív alapismeretek, Gyermekgyógyászati betegek ápolása, Gyermekgyógyászati ápolási gyakorlat

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óraszám	Az évfolyam összes óraszama	
Speciális szakápolói feladatok csecsemő- és gyermekápolók számára	Speciális szakápolási feladatok a gyermekellátásban	93	189	
	Invazív beavatkozások	34		
	Fájdalomterápia	12		
	Katéterezés és sztómaellátás	10		
	Táplálásterápia	16		
	Sebkezelés	16		
	Haldokló gyermek ápolása	5		
	Gyakorlat	96		
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák				
	Feladat	Gyakorlati helyszín	Óraszám	Módszer és munkaforma
Duális képzőhelyen	Gyakorlati feladat 1. TEA ssz: 1-9.	Belgyógyászati profilú gyermekosztály, Gyermek- és koraszülött intenzív osztály.	48	<i>Egyéni/páros/csoportos</i>
	Gyakorlati feladat 2. TEA ssz: 1-7., 9.	Gyermeksebészeti/ Traumatológiai osztály,	48	<i>Egyéni/páros/csoportos</i>

Iskolai helyszínen	Invazív beavatkozások Fájdalomterápia Katéterezés és sztómaellátás Táplálásterápia Sebkezelés Haldokló gyermek ápolása	93	<i>Egyéni/páros/ csoportos</i>
Értékelés			
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):	-		
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):	<i>Beavatkozások bemutatása, Betegdokumentáció kitöltése</i>		
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):	Írásbeli:	-	
	Gyakorlati feladat:	<i>Ápolási feladatok bemutatása, KKK-ban szereplő tevékenységekhez előkészítés, kivitelezés</i>	
Az érdemjegy megállapításának módja:	<i>Témakörönként 1 osztályzat</i>		
A tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek			
Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:	<i>Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos, MSc ápoló, BSc ápoló, Egészségügyi tanár, igazolt 3 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal, csecsemő- és gyermekápoló, legalább 5 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal</i>		
A tantermi/elméleti foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:	<i>Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos, MSc ápoló, BSc ápoló, Egészségügyi tanár, igazolt 3 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal</i>		
A tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek			
	A gyakorlati helyszínen	A tantermi /elméleti foglalkozás helyszínén	
Helyiségek:	x	x	
Eszközök és berendezések:	x	x	
Anyagok és felszerelések:	x	x	
Egyéb speciális feltételek:	x	x	

Speciális szakápolási feladatok a gyermekellátásban tantárgyhoz tartozó tanulási eredmények felsorolása

Ssz.	Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvart viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
1	Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez.	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott	Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek

2	Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt.	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét.	Teljesen önállóan	fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelő képesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	ismerete és alkalmazása
3	Invazív beavatkozásokat kivitelez.	Ismeri az invazív beavatkozások fajtáit és azok szakma szabályai szerinti kivitelezését.	Instrukció alapján részben önállóan		
4	Fájdalom korszpecifikus felmérése, csillapítása a kompetenciák megfelelő betartásával.	Ismeri a fájdalomskálákat, megítélésének gyermekkori sajátosságait, a fájdalomcsillapítás ápolói kompetenciáit.			
5	Katéterezés és sztóma ellátás a szakma szabályai szerint	Ismeri a katéterezés és sztóma ellátás sajátosságait.			
6	Enteralis és parenteralis táplálást kivitelez	Ismeri az enteralis és parenteralis táplálás sajátosságait és azok szakma szabályai szerinti kivitelezését.			
7	Sebellátást végez	Ismeri a sebellátás, sebkezelés sajátosságait és azok szakma szabályai szerinti kivitelezését.			
8	Haldokló gyermeket ápol	Ismeri a haldokló gyermekkel kapcsolatos sajátosságokat.			
9	Ápolási és megfigyelési dokumentációt vezet.	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségét.	Teljesen önállóan	Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése.	

A tantárgy témakörei

Invazív beavatkozások (iskola)

Vénás vérvétel, eszközei, kivitelezése és azok speciális szempontjai csecsemő- és gyermekkorban

Perifériás vénabiztosítás, eszközei, kivitelezése és azok speciális szempontjai csecsemő-

és gyermekkorban

Köldökvéna-kanülálás

Artériapunkció és -kanülálás

Centrális vénakanül fogalma, fajtái, környékének ápolása, trombózis profilaxis

Intraossealis kanülálás és ápolói vonatkozásai

Intravénás gyógyszer és/vagy folyadékbevitel előkészítése, tárolása, eszközei, ápolói kompetenciái

Folyadékterápia lehetőségei, csoportosítása, ápolói kompetenciái

Eszközös légútbiztosítás korspecifikus sajátosságai, eszközei és jellemzői

Transzfúzió jogi szabályozása, újszülöttek, koraszülöttek transzfúziója, kivitelezése, lehetséges reakciók, szövődmények, ápolói feladatok transzfúzió előtt, alatt és után

Fájdalomterápia (iskola)

Gyermekkorai sajátosságok

Fájdalomcsillapítás általános szempontjai az ápolói kompetenciák fényében

Ápolói megfigyelések a különböző fájdalomcsillapítások alkalmazása során (hatások, mellék- hatások megfigyelései, megfigyelések szempontjai)

Fájdalom pszichológiája csecsemő- és gyermekkorban

Fájdalomtünetek életkor szerinti megjelenése

Fájdalom megítélése korspecifikusan (fájdalomskálák)

Fájdalomcsillapítás szempontjai

Nem gyógyszeres, gyógyszeres fájdalomcsillapítás

Katéterezés és sztómaellátás (iskola)

Húgyúti katéterezéssel kapcsolatos ápolói teendők (előkészítés, szükséges eszközök, kivitelezés (nemek szerint), kompetenciák, megfigyelések, lehetséges szövődmények)

Katétergondozás ápolási teendői

Hólyagtréning, kondicionálás

Katétereltávolítás mechanizmusa, ápolói teendői csecsemő- és gyermekkorban

Sztómák (tracheo-, gastro-, vékony-, vastagbélstomák, urostoma), azok ápolói feladatai

Széklet inkontinencia ellátásának gyakorlata

Táplálásterápia (iskola)

Táplálásterápia fogalma

A szervezet folyadék- és energia igénye

Malnutrició kialakulása, veszélyei, következményei

Tápanyagok

Tápláltsági állapot felmérésének módszerei, energia- és tápanyagszükséglet meghatározása csecsemő és gyermekkorban

Táplálási terv felépítése

Enteralis táplálás fogalma, fajtái

Enteralis tápszerek

Enteralis táplálás eszközei és ezek gondozása

Parenteralis táplálás fogalma, fajtái

Parenteralis táplálást indokló állapotok

Parenteralis táplálás javallatai, ellenjavallatai

Parenteralisan alkalmazható tápoldatok

Parenterális táplálás eszközei és ezek gondozása

Sebkezelés (iskola)

Sejtek működése, a bőr szerkezete
 Seb fogalma, fajtái
 Sebgyógyulás és az azt befolyásoló tényezők
 Sebgyógyulás zavarai
 Akut sebek és ellátásuk, Krónikus sebek és megelőzésük
 Nyomási fekély fogalma, stádiumai, kezelése
 Fájdalommenedzsment, váladékkontroll sebkezelés során
 Sebkezelés gyakorlata
 Szövetegyesítő eljárások
 Sebkezelés során alkalmazott gyógyászati segédeszközök rendelése

Haldokló gyermek ellátása (iskola)

Gyermek halálképének fejlődése, jellemzői
 Palliatív ellátás a gyermekgyógyászatban (definíciója, szerepe, fontos elemei, betegcsoportok, hazai és nemzetközi gyermekhospice)
 Haldokló gyermek ápolása (ellátási lehetőségek Magyarországon (intézeti, otthon, hospice-ház), ellátási formák (életvégi, mentesítő, tranzit, nappali ellátás))
 Haldokló gyermek tünetei szervrendszerek szerint, ápolási szempontok, legfontosabb ápolási problémák
 Szülő/törvényes képviselő edukációja
 Gyermek elvesztésének hatása az ápolóra

Klinikai gyakorlat (kórház)

Gyakorlati helyszín: Belgyógyászati profilú gyermekosztály, Gyermeksebészeti/Traumatológiai osztály, Gyermek- és koraszülött intenzív osztály. A tanuló betekintést nyer: Belgyógyászati profilú gyermekosztály, Gyermeksebészeti/Traumatológiai osztály, Gyermek- és koraszülött intenzív osztály működésébe. Elsajátítja a perifériás és centrális vénás kapu, intravénás gyógyszerelés, folyadékterápia, fájdalomterápia, az inkontinencia és a sztóma ellátás, a táplálásterápia és a sebkezelés gyakorlatát, ápolási vonatkozásait. Megismeri a haldokló gyermek ápolásának szakmai irányelveit, a gyermek palliatív és hospice ellátás lehetőségeit. Legfeljebb 50%-a klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

Vizsgafelkészítő tantárgy

A tantárgy oktatásának célja: A tanulók elméleti és gyakorlati ismereteinek rendszerezése, megerősítése, felkészülés a szakmai vizsgára

Tanulási terület megnevezése	Tantárgyak és a témakörök megnevezése	Óra-szám	Az évfolyam összes óraszám
Vizsgafelkészítő	Vizsgafelkészítő	31	63
	Szakirányú oktatás szakmai követelményei	6	
	Klinikumi és szakápolástani ismeretek a	6	

gyermekgyógyászatban			
Gyermeksebészet és szakápolástana		6	
Sürgősségi ellátás gyermekkorban és szakápolástana		6	
Speciális szakápolási feladatok a gyermekellátásban		7	
Vizsgafelkészítő a duális képzőhelyen		32	
A tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák			
Feladat		Helyszín	Óra-szám
Duális képzőhelyen	TEA 1-37. feladat	Duális képzőhely	32
Iskolai helyszínen	TEA 1-37. feladat	iskolai helyszín	31
Értékelés			
Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés):		<i>teszt</i>	
A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (formatív értékelés):		<i>írásbeli teszt, szövegalkotás, házi feladat, hallás utáni szövegértés, beszédképesség, írásképesség értékelése</i>	
Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):		Írásbeli:	<i>dolgozat, írásbeli teszt</i>
		Gyakorlati feladat:	<i>szóbeli, gyakorlati felelet</i>
Az érdemjegy megállapításának módja:		<i>Témakörönként minimum 1 osztályzat, az érdemjegyet az osztályzatok átlagából állapítjuk meg.</i>	
A Vizsgafelkészítő megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek			
Külső gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozás:		MSc ápoló, BSc ápoló, Egészségügyi tanár,	
Iskolai helyszínen lebonyolított foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:		MSc ápoló, BSc ápoló, Egészségügyi tanár,	
A Vizsgafelkészítő megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek			
		Duális képzőhely	Iskolai helyszínen
Helyiségek:		x	x
Eszközök és berendezések:		x	x
Anyagok és felszerelések:		x	x
Egyéb speciális feltételek:		x	x

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Ápolói munkája során figyelembe veszi a gyermekek életkori sajátosságait, az egyéni fejlődési ütemük differenciáltságát.	Komplexitásában ismeri a gyermekek fejlődésének szomatikus és lélektani folyamatait.	Kooperatív a gyermek problémáinak megoldásában.	Felelősséget érez a gyermek egészséges mentális-, szomatikus és szociális fejlődéséért.

2.	Elhelyezi a beteget az osztályon, a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban.	Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját.	Segítőkész, türelmes és empatikus a beteggel. Fontosnak tartja a beteg megfelelő tájékoztatását. Etikussal viselkedés jellemzi.	Tájékoztatót ad a betegnek és a hozzátartozóknak az orvos utasítása alapján.
3.	Az ápolási folyamatok alkalmazásával a beteg csecsemő és gyermek szükségleteinek megfelelő alap- és szakápolási feladatokat végez, megfigyeli a beteg gyermek állapotát, állapotváltozásait, azokat értékeli, a szükséges beavatkozásokat elvégzi, illetve a szükséges intézkedéseket megteszi.	Részletesen ismeri az ápolási folyamat szakaszait, az ápolási terv elkészítésének és megvalósításának szempontjait. Ismeri a beteg csecsemő és gyermek szükségleteit. Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, a megfigyeléssel kapcsolatos ápolói teendőket. Ismeri az e-dokumentációs rögzítési lehetőségeket.	Törekszik az ápolási folyamatokat körültekintően, precízen rögzíteni, azoknak megfelelően a beteget legjobb tudása szerint ápolni. A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés, a betegbiztonsági előírásokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Önállóan végzi a szükségletek felmérését, a betegmegfigyelést, esetleges állapotváltozás esetén az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el. Felelősséget vállal a pontos, szabályos dokumentálásért.
4.	Vitális paramétereket mér csecsemő- és gyermekkorú betegeken, az adatokat dokumentálja. Észleli a kóros elváltozásokat és jelzi az orvosnak. Betegmegfigyelő monitorokat használ.	Ismeri a vitális paraméterek (hőmérséklet, láztípusok, légzésszám, -minta, -típusok, pulzusszám, -qualitás, pulzusdeficit, vérnyomás) korszpecifikus értékeit és a mérési módszereket. Tudja a dokumentálására vonatkozó szabályokat. Ismeri a monitorizálás eszközeit, formáit és ápolói feladatait.		
5.	Előkészít, segédkezik a csecsemő- és gyermekspecifikus diagnosztikai és terápiás eljárásoknál, invazív beavatkozásnál. Elvégzi a szükséges ápolói feladatokat.	Behatóan ismeri a csecsemő- és gyermekspecifikus diagnosztikus és terápiás eljárásokat, indikációikat és kivitelezésük menetét. Ismeri az invazív beavatkozások (perifériás és centrális vénakanülök, artériás kanül, EDA kanül,	Törekszik a különböző csecsemő- és gyermekspecifikus diagnosztikai, terápiás és invazív beavatkozások szakszerű kivitelezésére.	A beavatkozás előtt felelősen azonosítja a beteget. Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy részben önállóan vesz részt a különböző

		<p>gyógyszerbejuttatási módok, eszközök, vizeletkatéter, betegmegfigyelő monitor invazív mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás, dialízis, punkciók) fogalmát, formáit, azok jogi és etikai szabályait. Ismeri a különböző beavatkozások eszközeit, a beavatkozások lehetséges szövődményeit, ápolói feladatait.</p>		<p>diagnosztikai, terápiás és invazív beavatkozásokban.</p>
6.	<p>Laboratóriumi mintát vesz és kezel, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai módszereket alkalmaz (vércukorszintmérés, protrombinidómérés, vérgázanalízis). Elvégzett tevékenységét dokumentálja.</p>	<p>Részletesen ismeri a vérvételek, a különböző testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának és szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vizsgálatok módjait, szabályait, eszközeit, ápolási feladatait. Tudja az ehhez kapcsolódó megfelelő dokumentálás szabályait.</p>	<p>Törekszik a precíz, szabályos munkavégzésre. Munkáját körültekintően, empátikusan, és környezettudatosan végzi a munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával, előtérbe helyezve a betegbiztonsági szempontokat.</p>	<p>A mintavétel előtt felelősen azonosítja a beteget. Az orvos utasítása alapján, önállóan végzi a mintavételt és a dokumentálást.</p>
7.	<p>Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez a csecsemő- és gyermek betegeknél.</p>	<p>Ismeri a fizikális vizsgálat korszpecifikus ápolói vonatkozásait. Tudja a testarányok mérési módját, azok eszközeit. Ismeri a 12 elvezetéses EKG-vizsgálat kivitelezésének módját, eszközeit, gyermekspecifikus vonatkozásait.</p>		<p>Az orvos utasítása alapján, önállóan végzi az eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat. Betartja a munka-, egészségvédelmi és betegbiztonságra vonatkozó szabályokat.</p>
8.	<p>Személyre szabottan (korszpecifikusan) enterális és parenterális gyógyszerelési feladatokat végez,</p>	<p>Rendelkezik alapvető gyógyszeres ismeretekkel, ismeri a gyógyszerformákat, a gyógyszerbejuttatási</p>		<p>Az orvos utasítása alapján, önállóan végzi a gyógyszerelési tevékenységet.</p>

12.	Megfigyeli az újszülött és koraszülött életjelenségeit. Apgar-értéket számol.	Ismeri a koraszülött és az egészséges újszülött anatómiai és élettani jellemzőit, a vitális paraméterek korszpecifikus normál értékeit. Részletesen ismeri a kora- és az újszülött állapotfelmérésének módjait, az újszülöttkor fiziológias elváltozásait, valamint az esetleges adaptációs zavarokat. Behatóan ismeri az Apgar-rendszert.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét. Kellő empátiával fordul a kora- és újszülöttekhez és szüleikhez/ törvényes képviselőihez.	Önállóan végzi az újszülött és koraszülött megfigyelését, esetleges állapotváltozás esetén az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
13.	Kora- és újszülöttet ápol, ellátásában részt vesz. Az újszülöttkori szűrések kivitelezésében részt vesz.	Részletesen ismeri a kora- és az újszülött állapotfelmérésének módjait, a szűrések lehetőségeit, az újszülöttkor fiziológias elváltozásait, valamint az esetleges adaptációs zavarokat. Ismeri a koraszülött szülés utáni, valamint további speciális ellátási igényeit (PIC) ellátását. Ismeri a leggyakrabban előforduló veleszületett fejlődési rendellenességeket és szülési sérüléseket, valamint az egyéb újszülöttkori betegségeket.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét. Kellő empátiával fordul a kora- és újszülöttekhez és szüleikhez/ törvényes képviselőihez.	A kora- és újszülött ápolását önállóan végzi, a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
14.	Koraszülöttet, újszülöttet táplál.	Ismeri a kora- és újszülött táplálásának fogalmát, módjait, eszközeit.	Szem előtt tartja a táplálás és a diéta fontosságát, szerepét	A táplálási mód megválasztásánál az
15.	A beteg csecsemő vagy gyermek állapotának megfelelő diéta és táplálási mód alkalmazásában részt vesz.	Rendelkezik az alapvető táplálkozási ismeretekkel. Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.	a beteg gyógykezelésében.	orvos utasítása szerint jár el.
16.	Gyermekekori fertőző betegségekben szenvedő gyermeket ápol, segédkezik az ellátásban.	Ismeri a gyermekekori fertőző betegségek okait, tüneteit, sajátosságait. Részletesen ismeri a fertőző betegek	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi	A fertőző betegségben szenvedő gyermek ápolását önállóan végzi, a

		ápolásának specialitásait.	tevékenységét. Betartja a munka-, környezetvédelmi és betegbiztonsági szabályokat.	gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
17.	Gyermeksebészeti perioperatív ápolási feladatokat lát el.	Ismeri a főbb gyermeksebészeti betegségeket, az azokhoz kapcsolódó ápolási feladatokat, diagnosztikai és terápiás eljárásokat és azok ápolói vonatkozásait. Ismeri a műtét körüli teendőket, szervezetszervezetek szerint a műtétek fajtáinak alapjait.		A perioperatív ápolási feladatokat önállóan végzi, a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
18.	Traumatológiai gyermekbetegeket ápol, sérüléseket lát el. Égési sérült beteget lát el és ápol.	Ismeri a főbb gyermek-traumatológiai betegségeket és azok ápolói feladatait, diagnosztikai és terápiás eljárásokat és azok ápolói vonatkozásait. Ismeri a sérülések fajtáit, lehetséges korai szövődéseit, elsődleges ellátását és azok ápolói teendőit. Tudja az artériás nyomópontokat.		A traumatológiai és égési sérült gyermekbetegek ápolását önállóan végzi, a sebek ellátásában, valamint a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
19.	Palliatív ellátásban közreműködik, haldokló gyermeket ápol, szülő/törvényes képviselőt segít a gyászfolyamatban.	Ismeri a palliatív ellátás és a haldokló gyermek ellátásának specifikumait, szabályait. Ismeri a haldoklás szakaszait, a gyászfolyamatokat, valamint a halott gyermek ellátásának ápolói feladatait.	Etikus, empátikus magatartást tanúsít. Emberi méltósággal végzi az ápolást. Tiszteletben tartja a haldokló beteg chartájában és a szakmai etikai kódexben foglaltakat	végzi a palliatív ellátásban való közreműködést és haldokló gyermek ápolását.
20.	Gyermekkori sürgősségi állapotokat felismer, kritikus állapotú gyermeket lát el.	Ismeri a leggyakoribb sürgősségi és intenzív ellátást igénylő kórképeket, azok gyermekgyógyászati specifikumait és azok ápolói vonatkozásait. Tudja és érti az ABCDE szemléletű	Tiszteli az emberi életet és mindent megtesz tudásához és lehetőségeihez mérten, hogy a lehető legjobb ellátást biztosítsa. Törekszik az együttműködésre	Orvos utasítására, az orvossal együttműködve részt vesz a fenyegető, vagy kritikus állapotú gyermek ellátásában.

		vizsgálat csecsemő- és gyermek specifikumait.	a csapatmunka során.	Önállóan felismeri a veszélyeztetett állapotokat.
21.	Légúti idegentest eltávolítását korspecifikusan végzi, szükség esetén elsősegélyt nyújt, alapszintű újraélesztést korspecifikusan alkalmaz, emelt szintű újraélesztésben részt vesz, gyógyszeralkalmazásban segédkezik.	Ismeri a légúti idegentest eltávolításának korspecifikus módját, ellátását, az esetleges szövődményeket. Tudja az alapszintű elsősegélynyújtás szakmai ismereteit és azok gyakorlati alkalmazását. Felismeri az életjelenségek hiányát, az alapszintű újraélesztés friss protokollját ismeri, tudja annak kivitelezési módját. Ismeri az emelt szintű újraélesztés szakmai protokollját, gyógyszerelésének módjait.		Légúti idegen test eltávolítását, elsősegélyt, alapszintű újraélesztést önállóan képes elkezdeni és végezni. Orvosi utasítás szerint részt vesz emelt szintű újraélesztésben, gyógyszeralkalmazásban segédkezik.
22.	Részt vesz az inkontinens beteg ápolásában.	Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és non-invazív eszközeit.	A beteggel empatikus, segítőkész, a beteg igényeit szem előtt tartja. A munkavégzés során határozott, körültekintő.	Az inkontinens beteg ápolását felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, valamint a munkavédelmi szabályokat
23.	Beöntést ad, sztómazsák ürítését, cseréjét végzi.	Ismeri a beöntés és a sztómazsák-csere indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját, a lehetséges szövődményeket.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi beavatkozást.
24.	Részt vesz a gyomorszondán keresztüli táplálásban.	Ismeri a gyomorszondán keresztüli táplálás menetét, és eszközrendszerét.	Etikusan végzi a munkáját.	
25.	Részt vesz a húgyhólyag irrigálásában.	Ismeri az emberi test felépítését, a vizeletkatéter típusát és	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	

		behelyezést követő gondozását.		
26.	Krónikus sebbel rendelkező betegek ápolását végzi. Sebfelmérést készít, tevékenységét dokumentálja.	Ismeri a krónikus sebek típusait, a kialakulásukban szerepet játszó tényezőket, jellemzőiket. Ismeri a krónikus sebek felmérésének, kezelésének szempontjait, a felmérés dokumentációs rendszerét, a megelőzéshez/kezeléshez használt eszközöket, anyagokat.	Tudását folyamatosan fejleszti.	Orvos utasítása alapján végzi a krónikus sebek ápolását. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
27.	Sztómaterápiában és gondozásban vesz részt.	Tudja a sztómaellátás ápolói teendőit csecsemő- és gyermekkorban (tracheo-, gastro-, vékony-, vastagbélstomák, urostoma).	Szem előtt tartja a beteg állapotát, tiszteletben tartja a szeméremérzetét, empátikusan segédkezik a beavatkozás során.	A sztóma gondozásában az orvos utasításának meg-felelően részt vesz.
28.	Enteralis és parenteralis táplálást kivitelez.	Ismeri a tápláltsági állapot felmérésének módszereit, az energia- és tápanyagszükséglet meghatározását csecsemő és gyermekkorban. Ismeri az enteralis és parenteralis táplálás sajátosságait és azok szakma szabályai szerinti kivitelezé-ét. Ismeri a parenteralisan alkalmazható tápoldatokat, a táplálás eszközeit és azok gondozásának szabályait.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Betartja a munka-, környezetvédelmi és betegbiztonsági szabályokat.	Orvos utasítása alapján végzi a táplálást.
29.	Sajátos nevelési igényű gyermeket ápol, ellátását segíti.	Ismeri a sajátos nevelési igényű gyermek fogalmát, diagnosztikáját, ellátásának ápolói feladatait.	Körültekintő pontossággal figyeli meg a gyermeket és környezetét, amely ott körül veszi. Empátikus, precíz.	A sajátos nevelési igényű gyermek ápolását orvosi utasítás szerint önállóan végzi. Az ellátásban együttműködik.

30.	Felismeri és jelzi a gyermekbántalmazást, a gyermek elhanyagolást.	Ismeri a gyermekbántalmazás és gyermek elhanyagolás fogalmát, csoportosítását, fajtáit. Tudja azok alarmírózó jeleit. Ismeri az erre vonatkozó jogszabályokat.		Önállóan végzi a bántalmazott és elhanyagolt gyermek megfigyelését.
31.	A fájdalom tüneteit felismeri korszpecifikusan, a beteg gyermek fájdalmát monitorozza. Nem gyógyszeres fájdalomcsillapítást végez. Felméri a beteg fájdalmát, közreműködik a speciális fájdalomcsillapító eljárásokban (EDA, PCA).	Komplexitásában ismeri a fájdalom kórtanának alapjait, vitális paraméterekben jelentkező változásait, a fájdalom objektivizálásának skáláit. Tudja a fájdalomcsillapítás lehetőségeit, esetleges korai szövődményeit, valamint a saját kompetenciáját a fájdalomcsillapításban. Ismeri a speciális fájdalomcsillapító eljárásokat (EDA, PCA). Ismeri a lázcsillapítók jellemzőit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásaikat.	Empatikus, odafigyelő módon végzi a fájdalom felmérését, nagy figyelmet fordít a beteg gyermek fájdalmainak enyhítésére.	Önállóan végzi a fájdalom felmérését. A nem gyógyszeres fájdalomcsillapítást orvosi utasítás szerint önállóan végzi. A speciális fájdalomcsillapító eljárásokban az orvosi utasítás szerint közreműködik.
32.	Életkornak megfelelően kommunikál a beteg gyermekkel, hatékony kommunikációt folytat a beteg hozzátartozójával és a betegellátás résztvevőivel	Ismeri a gyermekgyógyászat specifikumait a szakmai kommunikáció terén.	Empatikus, türelmes. Figyelmes és fontosnak érzi a betegre való odafigyelést és a kongruens kommunikációt. Etikus, a betegjogokat tiszteletben tartja.	Önállóan és adekvátnan alkalmazza a kommunikáció formáit és eszközeit.
33.	A beteg gyermek és szülei/ törvényes képviselői számára pszichés támogatást nyújt. Közreműködik a szorongóról pszichikus ártalmak kialakulásának megelőzésében.	Ismeri a segítő kapcsolatok pszichológiájának alapszabályait és munkájának ápoláslelektani vonatkozásait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és		Önállóan alkalmazza ápoláslelektani ismereteit.

		etikai követelményekkel.		
34.	A kisgyermekkel életkoruknak megfelelően foglalkozik (játék, mese, ének-zene, közös alkotás, tanulás).	Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével. Ismeri a játék fogalmát, funkcióit, jellemzőit, a játéktevékenység típusait. A gyermekek életkorához és fejlettségi szintjéhez megfelelő eszközöket és foglalkozásokat biztosít.	Személyiségét előítéletmentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi.	Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek individuális fejlődését segítő foglalkozások megszervezéséért.
35.	Papír alapú és elektronikus egészségügyi dokumentációt vezet.	Részletesen ismeri a dokumentálás módjait és szabályait. Alkalmazói szinten ismeri a tevékenységéhez szükséges informatikai, infokommunikációs rendszereket.	A dokumentáció vezetése során törekszik a jogszabályi előírások betartására.	Felelősséggel, önállóan végzi a dokumentációk vezetését.
36.	Egészségnevelést, betegedukációt végez a beteg gyermek és szülei/törvényes képviselői részére.	Ismeri az egészségnevelés, egészségfejlesztés, betegoktatás szintereit, eszközeit és módszereit.	Szem előtt tartja a beteg gyermek szükségleteit, a szülő/törvényes képviselő igényeit. Elkötelezett az egészségtudatos magatartás iránt.	Orvos utasítása alapján, önállóan végzi az egészségnevelést és a betegedukációt, önálló javaslatokat fogalmaz meg.
37.	Folyamatosan bővíti tudását, szakmai képzéseken, továbbképzéseken vesz részt.	Ismeri a kötelező továbbképzés előírásait, követelményeit.	Nyitott szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére.	Szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

III. EGYÉB - SZABÁLYOZANDÓ TERÜLETEK¹

A gyakorlat dokumentálása

- *Értékelő lap*
- *Munkanapló*
- *Jelenléti ív – duális képzőhely által alkalmazott dokumentum*

¹ Iskola speciális igényeinek megfelelően.

1. számú melléklet – Értékelőlap minta**Értékelőlap minta****Csecsemő- és gyermekápoló – Értékelőlap**

Tanuló neve: ..... Gyakorlatvezető neve: .....

A gyakorlat helye: ..... Időpontja: .....

A tantárgy neve: _____ letöltött óraszám: _____

Kérjük, az alábbi táblázatban jelölje x-el a tanuló teljesítményét!

Értékelési szempontok	Kiemelkedő /nagyon jó (3 pont)	Megfelelő (2 pont)	Fejlesztendő (1 pont)
<i>Az ápolási – gondozási tevékenységeket a szakma szabályainak megfelelően végzi</i>			
<i>Megfigyelési feladatait precízen a szakma szabályainak megfelelően végzi</i>			
<i>Dokumentálási feladatokat precízen végzi</i>			
<i>Eszközismeret és eszközhasználat</i>			
<i>Higiénés követelményeknek megfelelő munkavégzés</i>			
<i>Betegbiztonság megteremtése</i>			
<i>Szem előtt tartja az etikai és jogi követelményeket</i>			
<i>Szakmai kommunikációja megfelelő</i>			
<i>Empatikusan előítéletektől mentesen viszonyul a kliensekhez és a team tagjaihoz.</i>			
<i>Pontos és kulturált megjelenés</i>			

Maximális pontszám: 30

Ponthatárok: 30-27: 5

26-23: 4

Összes pontszám: .....

22-19: 3

Érdemjegy: .....

18-15: 2

14-0: 1

A gyakorlatvezető véleménye, javaslata:

Dátum:

ph.

.....

Aláírás

2. számú melléklet – Munkanapló minta

Székesfehérvári SZC Bugát Pál Technikum

Gyakorlati munkanapló

_____ . tanév

Szakmai gyakorlat

Szak megnevezése:

Csecsemő és gyermekápoló

Egészségügy

Gyakorlat helye:

A tanuló neve: .....

Osztály jele: .....

A képző intézmény adatai: Székesfehérvári Szakképzési Centrum
Bugát Pál Technikum
8000 Székesfehérvár, Gyümölcs u. 15.
e-mail: bugattitkarsag@gmail.com , web: www.bugat.hu
Tel.: 22/ 312-073; 0670/198-63-00

Név:

Osztály:

Dátum, munkakezdés és befejezés időpontja	Helyszín (intézmény/ osztály megnevezése)	A gyakorlat során végzett tevékenységek	Gyakorlat- vezető igazolása (aláírás, pecsét)
Letöltött órák száma:			
Letöltött órák száma:			
Letöltött órák száma:			
Letöltött órák száma:			

Az iskola részéről ellenőrizte (dátum, aláírás):.....

3. számú melléklet: Csecsemő és gyermekápoló óraháló

Az alábbi képzési kezdetre vonatkozóan:

— 2025.szeptember 01.

Csecsemő- és gyermekápoló
2025/2026. tanévtől

Tantárgy	9.évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	5/13. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	2+2*	5	3+1	3+1	-
Idegen nyelvek	4*	4*	3*	3*+3*	-
Matematika	4*+1*	4+1	3+1	3+1	-
Történelem	3	3	2+1	2+1+1	-
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1	-
Digitális kultúra	1*+1*	-	-	-	-
Testnevelés	3+1	3+1	3	3	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tárgy	3	-	-	-	-
Biológia (Ágazathoz kapcsolódó tantárgy)	-	2	2	-	-
Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	-	1	-	-	-
Fenntarthatóság	1	-	-	-	-
Éves közismereti heti óraszám összesen:	27	25	20	23	1
Alapápolás-gondozás	1*	0,5+1,5*			
Alapvető higiénés rendszabályok	0,5				
Az emberi test felépítése	0,5				
Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek	0,5				
Egészségügyi informatika	0,25*				
Egészségügyi terminológia	0,5				
Elsősegélynyújtási alapismeretek	1*				
Kommunikáció alapjai	0,25				
Munka-balesetvédelem, betegbiztonság	1				
Szakmai fizikai és biofizikai alapok	1				
Kommunikáció	0,5				
Munkavállalói ismeretek		0,5			
Szakmai kémiai és biokémiai alapok		1			0,5
Emberi test és működése		1,75			
Komplex klinikai szimulációs gyakorlat		1,75*			
Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat		1			
Irányított gyógyszerelés		0,5+0,5*			
Általános ápolástan és gondozástan			0,5+2,5*		
Belgyógyászat és ápoláстана			2*		
Egészségügyi jog és etika alapjai			0,5		

Gyógyszertani alapismeretek			0,5*		
Klinikai gyakorlat (külső)			3,5	2,5	
Népegészségtan, egészségfejlesztés			1		
Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek			0,5		
Pszichológia alapjai			1		
Sebészet és ápolástana			1,5*		
Szociológia alapjai			0,5		
Munkavállalói idegennyelv				2*	
Geriátria klinikuma				0,5*	
Kisklinikumi ismeretek és ápolásának				2*	
Neurológia klinikuma				1	
Pszichiátria klinikuma				1*	
Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia				1,5	
Szüléset-nőgyógyászat klinikuma				0,5*	
Sejtbiológia					0,5
Általános laboratóriumi ismeretek					0,5
Klinikumi és szakápolástani ismeretek a gyermekgyógyászatban					8,5
Klinikumi és szakápolástani ismeretek a gyermekgyógyászatban (külső)					8,51
Gyermeksebészet és szakápolástana					1,52
Gyermeksebészet és szakápolástana (külső)					1,55
Sürgősségi ellátás gyermekkorban és szakápolástana					1,48
Sürgősségi ellátás gyermekkorban és szakápolástana (külső)					1,81
Speciális szakápolási feladatok a gyermekellátásban					3
Speciális szakápolási feladatok a gyermekellátásban (külső)					3,1
Vizsgafelkészítő					1
Vizsgafelkészítő (külső)					1,03
Éves szakmai heti óraszám összesen:	7	9	14	11	33
Heti óraszám összesen:	34	34	34	34	34

Az emberi test felépítése		18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
A mozgásrendszer alapjai	0	5										5
A keringés és légzés alapjai		4										4
Az emésztés, kiválasztás, szaporodás alapjai		5										5
Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek alapjai		4										4
Elsősegélynyújtási alapismeretek		0	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0
Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai	0		2									2
Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái			4									4
ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás			4									4
Újraélesztés			10									10
Sérültek állapotfelmérése, ellátása			8									8
Rosszullétek, mérgezések			4									4
Tömeges balesetek, katasztrófák			2									2
Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS)			2									2
Munka-balesetvédelem, betegbiztonság		36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36
A munkavédelem alapjai	0	4										4
A munkahelyek kialakítása		4										4
A munkaeszközök biztonsága		4										4
Balesetvédelem		4										4
Betegbiztonság		5										5
Fertőtlenítés		5										5
Sterilizálás		5										5
Infekciókontroll		5										5
Alapápolás-gondozás		0	36	18	54	0	0	0	0	0	0	108
A betegmegfigyelés alapjai	0		18									18
Non-invazív mérések és dokumentáció			18									18
A beteggondozás alapjai					15							15
Betegápolási eljárások					15							15
Asszisztensi feladatok					5	15						

	Inaktivitási tünetcsoport				4							4	
	Az akadályozottság/ korlátozottság alapfogalmai				5							5	
	Szállítási módok, betegszállítási alapok				4	2						6	
	Betegfektetési és más pozicionálási technikái, betegmozgatás					7						7	
	Irányított gyógyszerelés				0	0	18	18	0	0	0	0	36
	A gyógyszerelés alapjai						7	7					14
	Gyógyszerbejuttatási módok						9	10					19
	Gyógyászati segédeszközök						2	1					3
	Komplex klinikai szimulációs gyakorlat				0	0	0	63	0	0	0	0	63
	Betegbiztonság szimulációs gyakorlat							6					6
	Betegfektetési és más pozicionálási technikák szimulációs gyakorlat							6					6
	Betegmozgatás szimulációs gyakorlat							6					6
	Non-invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat							8					8
	Beteggondozás alapjai szimulációs gyakorlat							8					8
	Betegápolási eljárások szimulációs gyakorlat							9					9
	Asszisztensi feladatok szimulációs gyakorlat							9					9
	Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat							6					6
	Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat							5					5
	Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat				0	0	0	36	0	0	0	0	36
	Non-invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat							23					23
	Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat							13					13
	Tanulási terület összórászáma				81	72	36	171	0	0	0	0	360
Alaptudományok	Szakmai kémiai és biokémiai alapok				0	0	36	0	0	0	0	16	52
	Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer						12						12
	A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók						12						12
	Halmazállapotok, oldatok és kolloidok						12						12

A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok										2		2
Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben										2		2
Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek										2		2
Nemfémes elemek										3		3
Halogén elemek biológiai jelentősége										2		2
Kémiai termodinamika és Reakciókinetika										3		3
Az elektrokémia alapjai										2		2
Szakmai fizikai és biofizikai alapok										0	0	36
Sugárfizika alapjai										10		10
Röntgen képalkotó berendezések										10		10
Ultrahang fizikai alapjai										10		10
Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -visszaverődés, -elnyelés										6		6
Egészségügyi informatika										0	0	9
Egészségügyi informatikai alapok										3		3
Adatvédelem										3		3
Informatika az egészségügyben										3		3
Egészségügyi terminológia										0	0	18
Az orvosi latin nyelv alapjai										3		3
Az emberi test részei, síkok, irányok										2		2
Szervek, szervrendszerek										8		8
Kórtani és klinikumi elnevezések										3		3
Gyógyítással kapcsolatos kifejezések										2		2
Egészségügyi jog és etika alapjai										0	0	18
Alapfogalmak										2		2
Az egészségügyi etika alapelvei										2		2
Szakmai etikai alapkövetelmények										3		3
Egészségügyi etikett										2		2
Az egészségügyről szóló törvény										2		2
A betegek jogai és kötelezettségei										4		4

	Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei							3					3	
	Sejtbiológia		0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	16
	A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta)											1		1
	A növényi és az állati (humán) sejt össze- hasonlítása											1		1
	A sejtmembrán szerkezete, transzportfolyamatok											1		1
	A sejtalkotók és szerepük a sejt életében											1		1
	A riboszómák szerkezete és működése, a gének kifejeződés	0										1		1
	A sejtciklus és a sejtosztódás (mitózis, meiózis)											1		1
	A sejtpusztulás											1		1
	Mivel és hogyan vizsgálhatóak a sejtek											3		3
	Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban											6		6
	Tanulási terület összórászáma		63	0	36	0	18	0	0	0	0	32	0	149
Egészségügyi alapozó ismeretek	Emberi test és működése		0	0	63	0	0	0	0	0	0	0	0	64
	Általános ismeretek	0			5									6
	Szervrendszerenkénti felépítési és működési ismeretek				58									58
	Alapvető higiénés rendszabályok		18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
	Infekció - nosocomiális infekció		9											9
	Egyéni védőeszközök használata		3											3
	Fertőtlenítés, sterilizálás alapjai, steril anyagok kezelése	0	5											5
	Hulladékkezelés		1											1
	Általános ápolástan és gondozástan		0	0	0	0	18	90	0	0	0	0	0	108
	Diagnosztikai alapismeretek							15						15
	A gondozás fogalma, célja és formái						18							18
	A betegellátó osztály és működése							5						5
	A betegmegfigyelés alapjai	25						15						15
	Testvadászok megfigyelése és kezelése							15						15
Általános ápolási beavatkozások							30						30	
Haldoklás, halál, gyász							10						10	

Gyógyszertani alapismeretek		0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	18
Gyógyszertani alapfogalmak	40						3					3
Gyógyszerbejuttatási módok							8					8
Gyógyszerinterakciók és ellátásuk							3					3
A gyógyszerelés szabályai							3					3
Gyógyszerelő rendszerek							1					1
Kommunikáció			18	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kommunikációs zavarok	0	3										3
Egészségügyi szakmai kommunikáció		3										3
Speciális kommunikáció		8										8
Konfliktuskezelés		4										4
Általános laboratóriumi alapismeretek		0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	16
A laboratóriumi munka eszközei	0									1		1
Tömeg- és térfogatmérés a laboratóriumban										1		1
Matematikai számítások a laboratóriumban										2		2
Oldatkészítés, oldatkoncentráció										2		2
Laboratóriumi alapműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása										1		1
Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk										1		1
Biztonságtechnika a laboratóriumban										1		1
Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban										2		2
Informatika a laboratóriumban										2		2
Minőségbiztosítás a laboratóriumban										3		3
Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia		0	0	0	0	0	0	54	0	0	0	54
A rehabilitáció alapfogalmai								4				4
Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei								20				20
Komplex, átfogó akadálymentesítés								5				5
A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere								5				5
A rehabilitációt támogató eszközök								5				5
Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban								3				3

	Fizioterápiáról általában								2				2	
	Fizioterápiás alapok								10				10	
	Tanulási terület összórászáma		36	0	63	0	18	108	54	0	16	0	296	
Társadalomtudományi ismeretek	Szociológia alapjai	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	18	
	A szociológia alapjai					5							5	
	Egészségszociológia					8							8	
	Családszociológia					5							5	
	Pszichológia alapjai	0	0	0	0	36	0	0	0	0	0	0	36	
	Általános lélektan					8							8	
	Személyiséglélektan					5							5	
	Fejlődéslélektan					10							10	
	Szociálpszichológia					4							4	
	Beteg ember lélektana					9							9	
	Népegészségtan, egészségfejlesztés	0	0	0	0	36	0	0	0	0	0	0	36	
	Az egészség, egészségkultúráltság					3							3	
	Az egészségi állapot mérési módszerei					4							4	
	Prevenció és egészségmegőrzés					2							2	
	Népegészségügyi programok					2							2	
	Életmód – egészségmagatartás					6							6	
	Szexuálhigiéné					3							3	
	Mentálhigiéné					4							4	
	Egészségkárosító tényezők					6							6	
	Egészségfejlesztés					6							6	
	Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	18
	Általános pedagógia alapismeretek					7								7
	Andragógia					3								3
	Betegoktatás					5								5
	Egészségügyi szakdolgozók oktatása					3								3
Tanulási terület összórászáma	0	0	0	0	108	0	0	0	0	0	0	0	108	
Kli	Belgyógyászat és ápolástana	25	0	0	0	0	0	72	0	0	0	0	72	

Szív-és érrendszeri megbetegedések							9					9
Vérképzőrendszeri megbetegedések							5					5
Légzőrendszeri megbetegedések							9					9
Emésztőrendszeri megbetegedések							8					8
Kiválasztórendszeri megbetegedések							6					6
Endokrinrendszeri megbetegedései							6					6
Daganatos megbetegedések							5					5
Fertőző betegek, infektológia							6					6
Belgyógyászati ápolási beavatkozások							18					18
Sebészet és ápolástana		0	0	0	0	0	54	0	0	0	0	54
Általános sebészeti alapismeretek							15					15
Részletes sebészet	25						15					15
Traumatólogiai, ortopédiai betegek ápolása							10					10
Sebészeti ápolási beavatkozások							14					14
Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk		0	0	0	0	0	0	0	72	0	0	72
Fül-orr-gégészeti betegek ápolása									18			18
Szemészeti betegek ápolása									18			18
Bőrgyógyászati betegek ápolása	30								18			18
Urológiai betegek ápolása									18			18
Ápolási beavatkozások									16			0
Szülészet-nőgyógyászat klinikuma		0	0	0	0	0	0	0	18	0	0	18
Nőgyógyászati vizsgáló eljárások									4			4
Várandós gondozás									4			4
Szövődményes/patológias terhesség									4			4
Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenessége	0								3			3
Szoptatástámogatás, gyerekbarát újszülött ellátás, gyermekágy									3			3
Nőgyógyászati betegségek									3			0
Neurológia klinikuma	0	0	0	0	0	0	0	36	0	0	0	36

	Idős betegek speciális ápolása									5			5
	Klinikai gyakorlat		0	0	0	0	0	126	0	90	0	0	216
	Belgyógyászat gyakorlat	100						63					63
	Sebészet gyakorlat							63					63
	Kisklinikum gyakorlat									63			63
	Egyéb klinikai gyakorlat										27		27
	Tanulási terület összórászáma			0	0	0	0	0	252	36	234	0	0
Speciális szakápolói feladatok csecsemő- és gyermekápolók számára	Klinikumi és szakápolástani ismeretek a gyermekgyógyászatban		0	0	0	0	0	0	0	0	262	264	526
	Neonatólógia										45		45
	Szív- és érrendszer betegségei és ápolástana										22		22
	Légzőrendszer betegségei és ápolástana										20		20
	Emésztőrendszer betegségei és ápolástana										20		20
	Idegrendszer betegségei és ápolástana										15		15
	Vizelektiválasztó rendszer betegségei és ápolástana										16		16
	Endokrin rendszer betegségei és ápolástana										15		15
	Onko- haematológiai - immunrendszer betegségei és ápolástana										31		31
	Mozgásrendszeri megbetegedések és szakápolástana										16		16
	Kisklinikumi (bőrgyógyászat, szemészet, fül-orr-gégészet) betegségek és szakápolástana										31		31
	Fertőző betegségek és szakápolástana										15		15
	Pszichiátriai betegségek és ápolástana										16		16
	Gyakorlat										0	264	264
	Gyermeksebészet és szakápolástana		0	0	0	0	0	0	0	0	47	48	95
	Általános sebészet és ápolástana										17		17
	Traumatológia és ápolástana										16		16
	Mozgásrendszer sebészeti jellegű elváltozásai és ápolástana										14		14
Gyakorlat										0	48	48	
Sürgősségi ellátás gyermekkorban és szakápolástana		0	0	0	0	0	0	0	0	46	56	102	

Sürgősségi állapotfelmérés, kritikus állapotú gyermek ellátása											23		23
Sürgősségi állapotok gyermekkorban											23		23
Gyakorlat											0	56	56
Speciális szakápolási feladatok a gyermekellátásban	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	93	96	189
Invazív beavatkozások											34		34
Fájdalomterápia											12		12
Katéterezés és sztómaellátás											10		10
Táplálásterápia											16		16
Sebkezelés											16		16
Haldokló gyermek ápolása											5		5
Gyakorlat											0	96	96
Tanulási terület összórászáma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	448	464	912
Vizsgafelkészítő	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31	32	63
Évközi szakmai óraszám összesen	180	72	153	171	144	360	162	234	527	496	2499		2499
	252		324		504		396		1023				2499
Egybefüggő szakmai gyakorlat	0		140		140		160						440
Heti óraszám	5	2	4,25	4,75	4	10	4,5	6,5	17	16			
	7		9		14		11		33				
Tanítási hetek	36		36		36		36		31				